

Brebuleț Silviu Daniel

Makrides Gregory

Vintere Anna

NEVOIA DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ A ELEVILOR

Silviu Daniel Brebuleț

Gregory Makrides

Anna Vintere

Nevoia de consiliere în carieră a elevilor

**Editura Alternative Educaționale
2018**

Analiza nevoii de consiliere în carieră a elevilor a fost realizată în cadrul proiectului Erasmus + KA2 „Information and Communication Technology for Romanian Career Counseling” (ICT4RoCc) implementat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea în parteneriat cu Consiliul Județean Vrancea, Asociația Alternative Educaționale Vrancea, European Association of Career Guidance, Com2go Ltd. și Education Innovations Transfer Centre.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene și a programului Erasmus +. Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**BREBULEȚ, SILVIU DANIEL**

Nevoia de consiliere în carieră a elevilor / Brebuleț Silviu Daniel, Makrides Gregory, Vintere Anna. - Odobești : Alternative educaționale, 2018

Conține bibliografie

ISBN 978-606-94582-4-2

I. Makrides, Gregory

II. Vintere, Anna

CAP. I. ANALIZA NEVOII DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ A ELEVILOR DIN EUROPA	1
CONTEXTUL CERCETĂRII	3
I.1. OBIECTIVELE ANALIZEI	3
I.2. LOT DE SUBIECTI	4
I.2.1. Distribuția lotului de subiecți pe niveluri educaționale	4
I.2.2. Distribuția lotului de subiecți în funcție de gen	5
I.2.3. Distribuția lotului de subiecți în funcție de mediul de rezidență	6
I.2.4. Distribuția lotului de subiecți în funcție de intervale de vârstă	6
I.3. ACCES LA SERVICIILE DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	7
I.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră	7
I.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră	8
I.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră	9
I.4. NECESITATEA SERVICIILOR DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	9
I.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră	10
I.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră	11
I.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră	12
I.5. EVALUAREA NECESITĂȚII DOMENIILOR ASOCIATE CONSILIERII ÎN CARIERĂ	13
I.5.1. Evaluarea generală a necesității domeniilor asociate consilierii în carieră	13
I.5.2. Evaluarea necesității temelor asociate fiecărui domeniu	14
I.5.2.1. Evaluarea necesității temelor din domeniul autocunoaștere	14
I.5.2.2. Evaluarea necesității temelor din domeniul planificarea carierei	16
I.5.2.3. Evaluarea necesității temelor din domeniul autoprezentare	17
I.5.2.4. Evaluarea necesității temelor din domeniul managementul carierei	18
I.6. EVALUAREA NECESITĂȚII DOMENIILOR ȘI TEMELOR ASOCIATE CONSILIERII ÎN CARIERĂ	20
I.6.1. Evaluarea generală a necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră	20
I.6.2. Analiza comparativă în funcție de țară	20
I.6.2.1. Necesitatea percepută a domeniilor consilierii în carieră în România	21
I.6.2.2. Necesitatea percepută a domeniilor consilierii în carieră în Cipru	22
I.6.2.1. Necesitatea percepută a domeniilor consilierii în carieră în Țările Baltice	23
I.6.3. Analiza comparativă în funcție de nivelul educațional	24
I.6.4. Analiza comparativă în funcție de gen	25
I.6.5. Analiza comparativă în funcție de mediul de rezidență	26
I.6.6. Analiza comparativă în funcție de intervalul de vârstă	27
I.7. CONCLUZII	28
I.7.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră	28
I.7.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră	29
I.7.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră	29
I.7.4. Domenii de interes în privința consilierii în carieră	29
CAP. II. ANALIZA NEVOII DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ A ELEVILOR DIN ROMÂNIA	31
CONTEXT	33
II.1. OBIECTIVELE ANALIZEI	33
II.2. LOT DE SUBIECTI	33
II.3. ACCES LA SERVICIILE DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	34

II.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră.....	34
II.3.1.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	35
II.3.1.2. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	36
II.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră	36
II.3.2.1. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional.....	37
II.3.2.2. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	37
II.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră	38
II.3.3.1. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional	39
II.3.3.2. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență	39
II.3.3.3. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la gen.....	40
II.3.3.4. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la vârstă	40
II.4. NECESITATEA SERVICIILOR DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	40
II.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră.....	41
II.4.1.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	41
II.4.1.2. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență.....	42
II.4.1.3. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la gen.....	42
II.4.1.4. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la vârstă.....	43
II.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră.....	43
II.4.2.1. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la nivelul educațional	44
II.4.2.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență	45
II.4.2.3. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la gen	45
II.4.2.4. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la vârstă	46
II.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră.....	46
II.4.3.1. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional	47
II.4.3.2. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență.....	47
II.4.3.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen.....	48
II.4.3.4. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la vârstă	48
II.5. EVALUAREA NECESITĂȚII DOMENIILOR ASOCIATE CONSILIERII ÎN CARIERĂ	49
II.5.1. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la nivelul educațional	51
II.5.1.1. Domeniul autocunoaștere	51
II.5.1.2. Domeniul planificarea carierei	52
II.5.1.3. Domeniul autoprezentare	52
II.5.1.4. Domeniul managementul carierei.....	53
II.5.2. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență.....	54
II.5.2.1. Domeniul autocunoaștere	54
II.5.2.2. Domeniul planificarea carierei	55
II.5.2.3. Domeniul autoprezentare	55
II.5.2.4. Domeniul managementul carierei.....	56
II.5.3. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la gen	57
II.5.3.1. Domeniul autocunoaștere	57
II.5.3.2. Domeniul planificarea carierei	58
II.5.3.3. Domeniul autoprezentare	58
II.5.3.4. Domeniul managementul carierei.....	59
II.5.4. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la vârstă	59
II.5.4.1. Domeniul autocunoaștere	60
II.5.4.2. Domeniul planificarea carierei	60
II.5.4.3. Domeniul autoprezentare	61
II.5.4.4. Domeniul managementul carierei.....	61
II.6. CONCLUZII.....	62
II.6.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră în România	62
II.6.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră în România.....	63
II.6.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră în România	63
II.6.4. Domeniile de interes în privința consilierii în carieră în România.....	64

CAP. III. ANALIZA NEVOII DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ A ELEVILOR DIN CIPRU 65

CONTEXT	67
III.1. OBIECTIVELE ANALIZEI	67
III.2. LOT DE SUBIECȚI	68
III.3. ACCES LA SERVICIILE DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	68
<i>III.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră</i>	<i>68</i>
III.3.1.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	69
III.3.1.2. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	70
<i>III.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră</i>	<i>70</i>
III.3.2.1. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	71
III.3.2.2. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	72
<i>III.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră</i>	<i>72</i>
III.3.3.1. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional	73
III.3.3.2. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență	73
III.3.3.3. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la gen	74
III.3.3.4. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la vârstă	74
III.4. NECESITATEA SERVICIILOR DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	75
<i>III.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră</i>	<i>75</i>
III.4.1.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	76
III.4.1.2. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	77
III.4.1.3. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la gen	77
III.4.1.4. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la vârstă	78
<i>III.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră</i>	<i>78</i>
III.4.2.1. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la nivelul educațional ..	79
III.4.2.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență ..	79
III.4.2.3. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la gen	80
III.4.2.4. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la vârstă	80
<i>III.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră</i>	<i>81</i>
III.4.3.1. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional	81
III.4.3.2. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență	82
III.4.3.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen	82
III.4.3.4. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la vârstă	83
III.5. EVALUAREA NECESITĂȚII DOMENIILOR ASOCIATE CONSILIERII ÎN CARIERĂ	83
<i>III.5.1. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la nivelul educațional</i>	<i>85</i>
III.5.1.1. Domeniul autocunoaștere	86
III.5.1.2. Domeniul planificarea carierei	86
III.5.1.3. Domeniul autoprezentare	87
III.5.1.4. Domeniul managementul carierei	87
<i>III.5.2. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență</i>	<i>88</i>
III.5.2.1. Domeniul autocunoaștere	88
III.5.2.2. Domeniul planificarea carierei	89
III.5.2.3. Domeniul autoprezentare	89
III.5.2.4. Domeniul managementul carierei	90
<i>III.5.3. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la gen</i>	<i>91</i>
III.5.3.1. Domeniul autocunoaștere	91
III.5.3.2. Domeniul planificarea carierei	92
III.5.3.3. Domeniul autoprezentare	92
III.5.3.4. Domeniul managementul carierei	92
<i>III.5.4. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la vârstă</i>	<i>93</i>
III.5.4.1. Domeniul autocunoaștere	94
III.5.4.2. Domeniul planificarea carierei	94
III.5.4.3. Domeniul autoprezentare	95
III.5.4.4. Domeniul managementul carierei	95

III.6. CONCLUZII	96
III.6.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră în Cipru	96
III.6.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră în Cipru	97
III.6.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră în Cipru	97
III.6.4. Domenii de interes în privința consilierii în carieră în Cipru	98
CAP. IV. ANALIZA NEVOII DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ A ELEVILOR DIN ȚĂRILE BALTICE	99
CONTEXT	101
IV.1. OBIECTIVELE ANALIZEI	101
IV.2. LOT DE SUBIECȚI	101
IV.3. ACCES LA SERVICIILE DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	102
IV.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră	102
IV.3.1.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	103
IV.3.1.2. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	104
IV.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră	104
IV.3.2.1. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	105
IV.3.2.2. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	105
IV.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră	106
IV.3.3.1. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional	107
IV.3.3.2. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență	107
IV.3.3.3. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la gen	108
IV.3.3.4. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la vârstă	108
IV.4. NECESITATEA SERVICIILOR DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ	109
IV.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră	109
IV.4.1.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional	110
IV.4.1.2. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență	110
IV.4.1.3. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la gen	111
IV.4.1.4. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la vârstă	111
IV.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră	112
IV.4.2.1. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la nivelul educațional	113
IV.4.2.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență ...	113
IV.4.2.3. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la gen	114
IV.4.2.4. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la vârstă	114
IV.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră	115
IV.4.3.1. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional	115
IV.4.3.2. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență	116
IV.4.3.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen	116
IV.4.3.4. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la vârstă	117
IV.5. EVALUAREA NECESITĂȚII DOMENIILOR ASOCIATE CONSILIERII ÎN CARIERĂ	117
IV.5.1. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la nivelul educațional	119
IV.5.1.1. Domeniul autocunoaștere	120
IV.5.1.2. Domeniul planificarea carierei	121
IV.5.1.3. Domeniul autoprezentare	121
IV.5.1.4. Domeniul managementul carierei	122
IV.5.2. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență	122
IV.5.2.1. Domeniul autocunoaștere	123
IV.5.2.2. Domeniul planificarea carierei	123
IV.5.2.3. Domeniul autoprezentare	124
IV.5.2.4. Domeniul managementul carierei	124
IV.5.3. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la gen	125
IV.5.3.1. Domeniul autocunoaștere	126
IV.5.3.2. Domeniul planificarea carierei	126
IV.5.3.3. Domeniul autoprezentare	127

IV.5.3.4. Domeniul managementul carierei	127
<i>IV.5.4. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la vârstă</i>	<i>128</i>
IV.5.4.1. Domeniul autocunoaștere	129
IV.5.4.2. Domeniul planificarea carierei	129
IV.5.4.3. Domeniul autoprezentare.....	130
IV.5.4.4. Domeniul managementul carierei	130
IV.6. CONCLUZII	131
<i>IV.6.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră în Țările Baltice</i>	<i>131</i>
<i>IV.6.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră în Țările Baltice.....</i>	<i>132</i>
<i>IV.6.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră în Țările Baltice</i>	<i>133</i>
<i>IV.6.4. Domenii de interes în privința consilierii în carieră în Țările Baltice.....</i>	<i>133</i>

Cap. I. Analiza nevoii de consiliere în carieră a elevilor din Europa

Contextul cercetării

Obiectivele analizei

Lot de subiecți

Accesul la serviciile de consiliere în carieră

Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Evaluarea necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră

Concluzii

Contextul cercetării

Contextul internațional. Consiliul Europei recomandă „dezvoltarea serviciilor de consiliere și orientare în carieră pentru a susține demersurile de alegere a carierei, tranziția de la educație la viața activă și angajare; astfel se reduce probabilitatea deciziilor greșite, fundamentate pe false expectanțe sau informații inadecvate și insuficiente. Consilierea în carieră ajută tinerii să ia decizii adecvate ambițiilor, intereselor și talentelor personale” (Recomandarea Consiliului Europei din 28.06.2011 cu privire la politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii. Official Journal of the European Union (2011/C 191), p.6).

Comisia Europeană a stabilit că „orientarea în carieră de calitate, actualizată și disponibilă la vârste reduse este esențială pentru a furniza tinerilor informațiile de care au nevoie pentru a face decizii informate privind traseul educațional și profesional. A-i ajuta pe tineri să-și înțeleagă propriile puncte tari, talente, oportunitățile și opțiunile de studiu și angajare este esențial. Orientarea în carieră poate fi furnizată prin metode interactive (mentorat, supervizare, consiliere individualizată, plasament la locul de muncă) și prin intermediul resurselor online” (European Commission, Reducing early school leaving: Key messages and policy support, 2013, p.20)

Comisia Europeană anticipează faptul că pentru viitor „este important să se asigure că abilitățile, interesele și preferințele individuale sunt respectate pentru a menține tinerii motivați pentru învățare și angajare. **Servicii individualizate, personalizate de consiliere în carieră sunt necesare pentru dezvoltarea abilităților de angajare**” și „TIC va schimba ce, cum, unde și când vor învăța oamenii. TIC va abilita cadrele didactice pentru a răspunde mai bine diversității și eterogenității din clasă și pentru a adapta materialele de învățare și obiectivele la nevoile individuale ale elevilor” (Christine Redecker et al., The future of learning. Preparing for change, European Commission, 2011, p. 79-81).

Contextul național – România. Legea Educației Naționale precizează faptul că:

Art. 351. Statul asigură accesul gratuit la servicii de consiliere și orientare în carieră tuturor elevilor, studenților și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Art. 352. Consilierea în carieră ajută persoanele să își clarifice scopurile și aspirațiile, să își înțeleagă propriul profil educațional, să ia decizii informate, să fie responsabile pentru propriile acțiuni, să își gestioneze cariera și procesul de tranziție în diferite momente.

I.1. Obiectivele analizei

Investigarea nevoii de consiliere în carieră a elevilor din România, Cipru și Țările Baltice a avut următoarele obiective principale:

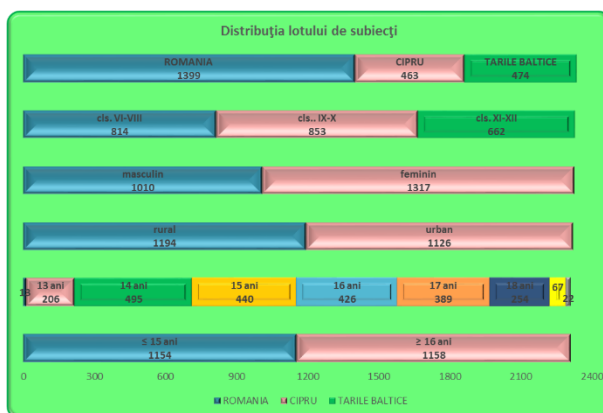
- a. analiza gradului de acces al elevilor din Europa la servicii publice de consiliere și orientare în carieră;
- b. analiza nevoii subiective percepute de elevii din Europa pentru serviciile de consiliere și orientare în carieră;

- c. analiza oportunității introducerii serviciilor online de consiliere și orientare în carieră;
- d. analiza relevanței diferitor domenii asociate consilierii și orientării în carieră din perspectiv elevilor din Europa;
- e. identificarea principalelor nevoi ale elevilor din Europa în privința consilierii și orientării în carieră.

1.2. Lot de subiecți

Lotul de subiecți investigat a cuprins un număr total de 2336 de elevi cu vârsta cuprinsă între 12 și 20 de ani, de ambele genuri și din ambele medii de rezidență, elevi în clasele VII-XII din gimnaziu și liceu.

Distribuția lotului de subiecți raportat la cele patru variabile independente luate în calcul este prezentată în graficul următor:

Cercetarea nu are în vedere o analiză diferențiată pentru fiecare dintre cele 3 Țări Baltice în parte – Letonia, Lituania, Estonia, ci doar o analiză globală a consilierii în carieră în spațiul educațional din Țările Baltice.

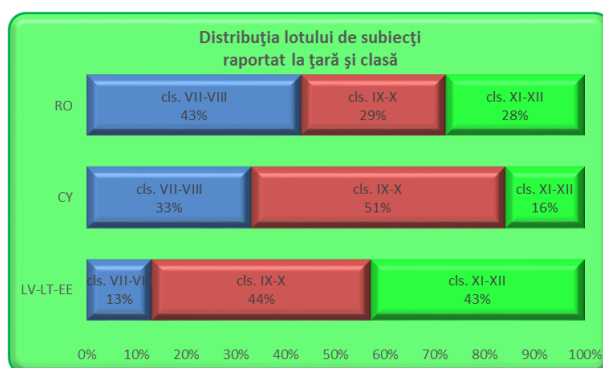
Deși obiectivul asumat al analizei a fost investigarea a 400 de respondenți din fiecare țară implicată în proiect (România, Cipru, Țările Baltice), lotul de subiecți din România (1399) este semnificativ mai mare comparativ cu loturile de subiecți investigate în Cipru (463) și Țările Baltice (474 – 272 în Letonia, 100 în Lituania, 102 în Estonia). Implicarea în parteneriat a 3 instituții din România a asigurat un grad mai mare de acces la respondenți, ceea ce a permis investigarea unui lot de subiecți mai mare, crescând reprezentativitatea analizei în România, dar fără a influența posibilitatea de analiză comparativă între țările participante.

Distribuția subiecților raportat la variabilele nivel educațional, vârstă, gen și mediu de rezidență este relativ uniformă, ceea ce asigură relevanța statistică a analizelor comparative având aceste dimensiuni ca variabile independente.

1.2.1. Distribuția lotului de subiecți pe niveluri educaționale

În reprezentarea grafică următoare este prezentată distribuția procentuală a lotului de subiecți din fiecare țară raportat la nivelul educațional (elevi de clasa VII-VIII,

elevi de clasa IX-X, elevi de clasa XI-XII):

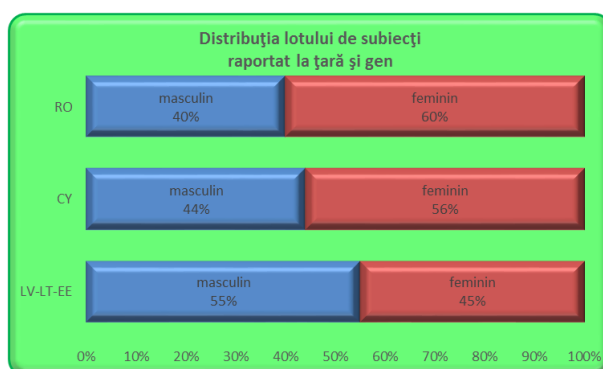

Deși pe ansamblul lotului de subiecți investigat în cele trei țări distribuția raportat la nivelul educațional este relativ uniformă, analiza acestei distribuții pentru fiecare spațiu educațional analizat relevă un procent semnificativ mai mic al elevilor de clasele XI-XII în Cipru și al elevilor de clasele VII-VIII în Țările Baltice, aspect care argumentează necesitatea unei precauții în analiza și interpretarea diferențelor statistice având drept variabilă independentă nivelul educațional în aceste două spații educaționale.

De asemenea, interpretarea diferențelor statistice având drept criteriu de comparație nivelul educațional trebuie să țină cont de diferențele de sisteme educaționale din țările analizate; astfel, dacă în România trecerea de la gimnaziu la liceu se face la finalizarea clasei a VIII^a, în celelalte sisteme educaționale analizate această trecere se face la finalizarea clasei a IX^a. În consecință, diferențierea dintre elevii de clasele VII-VIII și clasele IX-X are o relevanță majoră în România, dar este mai puțin relevantă în Cipru și Țările Baltice.

1.2.2. Distribuția lotului de subiecți în funcție de gen

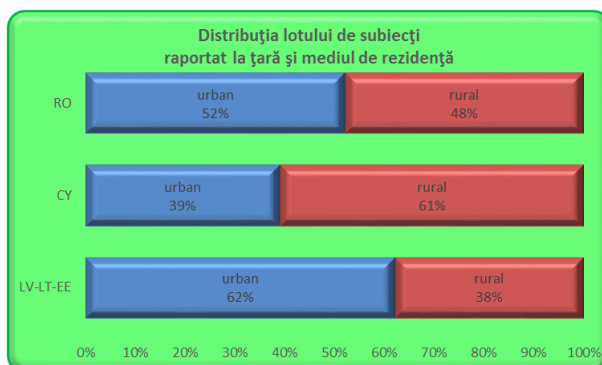
În reprezentarea grafică următoare este prezentată distribuția procentuală a lotului de subiecți din fiecare țară raportat la gen (masculin, feminin):

Distribuția lotului de subiecți investigat raportat la dimensiunea gen este relativ uniformă atât pe ansamblu, cât și pe fiecare mediu educațional în parte, ceea ce certifică relevanța și acuratețea analizelor comparative având genul ca variabilă independentă.

I.2.3. Distribuția lotului de subiecți în funcție de mediul de rezidență

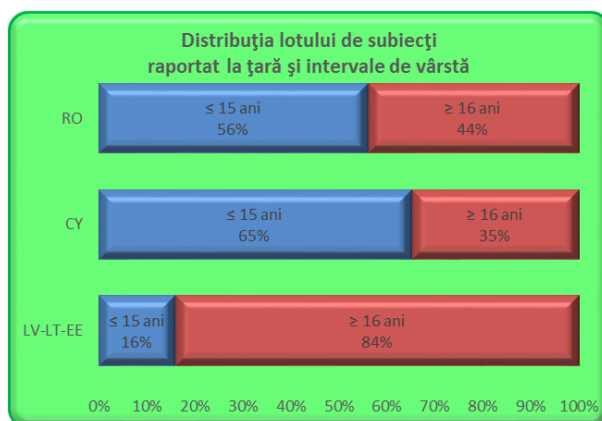
În reprezentarea grafică următoare este prezentată distribuția procentuală a lotului de subiecți din fiecare țară raportat la mediul de rezidență (urban, rural):

Distribuția lotului de subiecți investigat raportat la variabile mediul de rezidență este relativ uniformă, cu o ușoară predominanță a elevilor din rural în Cipru, respectiv a elevilor din urban în Țările Baltice. De asemenea, trebuie menționat faptul că diferențierea dintre rural și urban are o relevanță redusă în Cipru, mărimea redusă a insulei și stilul arhitectonic al localităților (care ocupă un spațiu geografic amplu) făcând ca diferențierea dintre orașe și suburbiile din mediul rural să fie doar una administrativă.

I.2.4. Distribuția lotului de subiecți în funcție de intervale de vârstă

În reprezentarea grafică următoare este prezentată distribuția procentuală a lotului de subiecți din fiecare țară raportat la intervalele de vârstă (≤ 15 ani, ≥ 16 ani):

Deși distribuția lotului total de subiecți în funcție de cele două intervale de vârstă analizate este uniformă, analiza acestei distribuții pentru fiecare mediu educațional în parte relevă o ușoară predominanță a elevilor cu vârsta mai mică în Cipru și o pondere foarte scăzută a elevilor cu vârsta mai mică de 15 ani în Țările Baltice, astfel încât analizele comparative în funcție de vârstă în Țările Baltice au o relevanță mai redusă.

I.3. Acces la serviciile de consiliere în carieră

O primă categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la gradul de acces la servicii profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

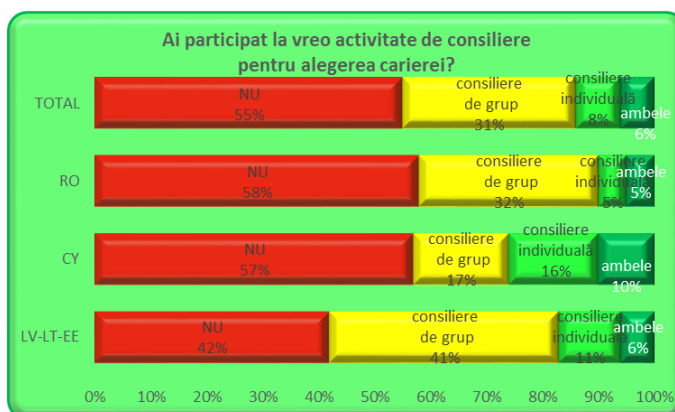
☞ **Ai participat la vreo activitate de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ nu, la nicio activitate; ☐ da, la activități de consiliere de grup; ☐ da, la activități de consiliere individuală; ☐ da, și la activități de consiliere individuală și de grup.);

☞ **Ai acces direct la servicii de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, prin intermediul consilierului școlar; ☐ da, prin intermediul unui consilier specializat pentru consilierea în carieră; ☐ nu);

☞ **Ai un plan de dezvoltare personală/ plan de carieră?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, unul realizat cu ajutorul unui specialist; ☐ da, unul realizat de mine; ☐ da, însă nu unul riguros, scris, ci doar câteva idei generale; ☐ nu).

I.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la activități de consiliere în carieră, pentru fiecare spațiu educațional în care a fost realizată cercetarea.

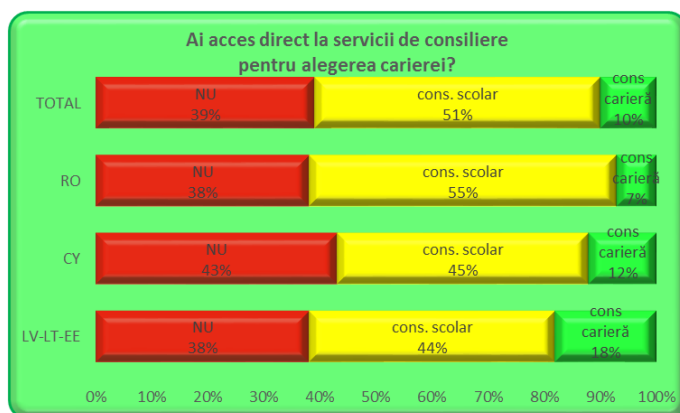
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, ponderea elevilor care nu au participat niciodată la activități de consiliere în carieră este de 55% (similară pentru România și Cipru, semnificativ mai redusă în Țările Baltice, în special datorită unor proiecte guvernamentale de facilitare a accesului la consiliere în carieră în Lituania, organizate și implementate în ultimii ani). Mai mult, sub 15% din numărul total al elevilor au participat la activități individuale de consiliere în carieră (8% doar activități individuale, 6% și individuale și de grup), procentul fiind ceva mai mare în Cipru, acolo însă unde există o orientare specifică a părinților către serviciile private de consiliere în carieră, astfel încât o parte dintre elevii care au fost consiliați individual nu au beneficiat de aceste servicii în cadrul sistemului educațional sau a altor servicii publice.

Răspunsurile elevilor argumentează necesitatea dezvoltării serviciilor publice de consiliere în carieră în toate cele trei medii educaționale analizate și identificării unor soluții eficiente de includere a unui număr cât mai mare de elevi în activități specifice de consiliere în carieră.

Ponderea elevilor care nu au participat niciodată la activități de consiliere în carieră scade odată cu trecerea la un nivel de școlarizare la altul (61% la clasele VII-VIII, 51% la clasele IX-X, 50% la clasele XI-XII), odată cu creșterea vârstei (59% la elevii cu vârstă mai mică de 15 ani, 49% la elevii cu vârsta mai mare de 16 ani) și este mai mare la elevii din mediul rural (57%) față de cei din mediul urban (52%). Participarea anterioară la activități de consiliere în carieră este independentă de gen (55% la masculin, 54% la feminin), aspect explicabil prin faptul că majoritatea elevilor care au participat la activități de consiliere în carieră au participat la activități de grup.

1.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră, pentru fiecare spațiu educațional în care a fost realizată cercetarea.

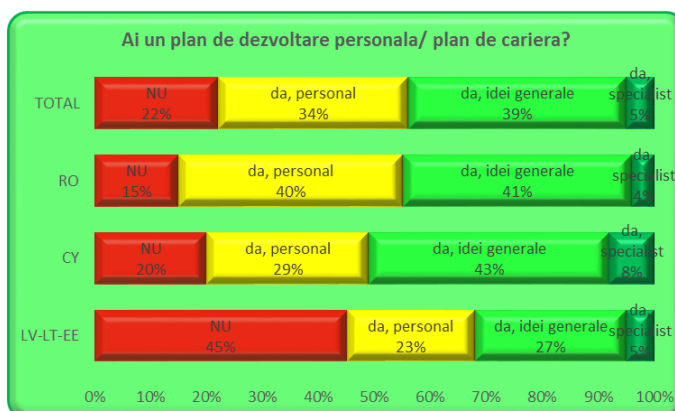
Accesul la servicii de consiliere în carieră nu este asigurat tuturor elevilor în nici unul dintre cele trei spații educaționale analizate, 39% dintre elevii respondenți precizând că nu au acces direct la astfel de servicii, procentul fiind ușor mai mare în Cipru.

De remarcat este ponderea semnificativ mai mare a elevilor care au acces la servicii specializate oferite de un consilier în carieră în Țările Baltice, acolo unde se tinde către o specializare a serviciilor educaționale furnizate elevilor, diferențându-se consilierea școlară de consilierea în carieră și fiind angajați, în unele școli, atât un consilier școlar cât și un consilier în carieră (aspect care nu este prezent nici în România, nici în Cipru).

Ponderea elevilor care nu au acces la servicii de consiliere în carieră este independentă de nivelul educațional (40% la cls. VII-VIII, 37% la cls. IX-X, 40% la cls. XI-XII), de vârstă (40% la ≤ 15 ani, 38% la ≥ 16 ani), de gen (40% la masculin, 38% la feminin) și de mediul de rezidență (39% în urban, 40% în rural).

I.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră, pentru fiecare spațiu educațional în care a fost realizată cercetarea.

Ponderea elevilor care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este relativ redusă (22%), însă diferențele între cele 3 medii educaționale analizate sunt foarte mari, ponderea elevilor din Țările Baltice care nu și-au planificat în nici un fel viitorul profesional (45%) fiind semnificativ mai mare comparativ cu Cipru (20%) și România (15%).

Accesul la specialiști în domeniu pentru planificarea carierei este însă foarte redus (5%) în toate cele trei spații educaționale, deși serviciile private de consiliere din Cipru asigură un ușor avantaj al acestui mediu educațional comparativ cu celelalte două.

Aceste răspunsuri ale elevilor sugerează pe de o parte interesul destul de ridicat al elevilor chestionați pentru planificarea carierei, iar pe de altă parte disponibilitatea redusă a acestor servicii profesionale, marea majoritate a elevilor fiind nevoiți să își planifice cariera pe baza unor idei generale și a punctului de vedere personal.

Ponderea elevilor care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este similară la toate nivelurile de școlarizare (20% la cls. VII-VIII, 22% la cls. IX-X, 23% la cls. XI-XII), este independentă de vârstă (20% la ≤ 15 ani, 24% la ≥ 16 ani), de gen (24% la masculin, 20% la feminin) și de mediul de rezidență (21% în urban, 23% în rural).

I.4. Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

A doua categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a serviciilor profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

☞ **Consideri că ai nevoie de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ am nevoie de consiliere din partea unei persoane specializate în acest domeniu; ☐ am nevoie de consiliere, dar orice cadru didactic poate să mă ajute în acest

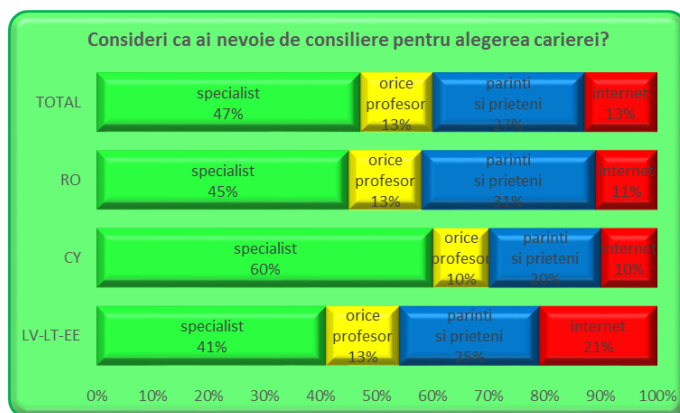
sens; ☐ sfaturile părinților și prietenilor îmi sunt suficiente; ☐ găsesc pe internet informațiile necesare pentru alegerea carierei).

☞ **Ai prefera să ai acces la informații științifice despre consilierea în carieră...** (variantele de răspuns fiind: ☐ prin intermediul unor centre specializate de consiliere în carieră; ☐ online, prin intermediul unor site-uri cu informații științifice adecvate vârstei noastre).

☞ **Pentru consilierea în carieră, elevii au nevoie de:** (variantele de răspuns fiind: ☐ informații; ☐ exemple de bună practică (spre exemplu, modul de completare a unui CV etc.); ☐ sfaturi, sugestii, indicații practice; ☐ sprijin pentru autocunoaștere; ☐ sprijin pentru stabilirea obiectivelor și planului de dezvoltare personală / planului de carieră; elevii au avut posibilitatea să menționeze două răspunsuri).

I.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră, pentru fiecare spațiu educațional în care a fost realizată cercetarea.

Nevoia de consiliere specializată privind cariera este menționată explicit de aproape jumătate dintre elevii chestionați (47% la nivelul întregului lor de subiecți), dar în mod special de elevii din Cipru, acolo unde nevoia unui consilier specializat este resimțită de 60% dintre respondenți (oferta de servicii specializate de consiliere în carieră – publice sau private – influențează și cererea, reprezentarea socială a acestor servicii fiind mai pozitivă).

De remarcat este și ponderea elevilor care consideră că pot găsi toate informațiile relevante pe internet, semnificativ mai mare în Țările Baltice (21%) comparativ cu România (11%) sau Cipru (10%); această diferențiere este explicabilă prin preocuparea constantă a autorităților din Statele Baltice de a pune la dispoziția publicului larg o gamă variată de informații necesare consilierii în carieră și promovării posibilității de a accesa aceste informații pe site-uri elaborate de instituțiile publice.

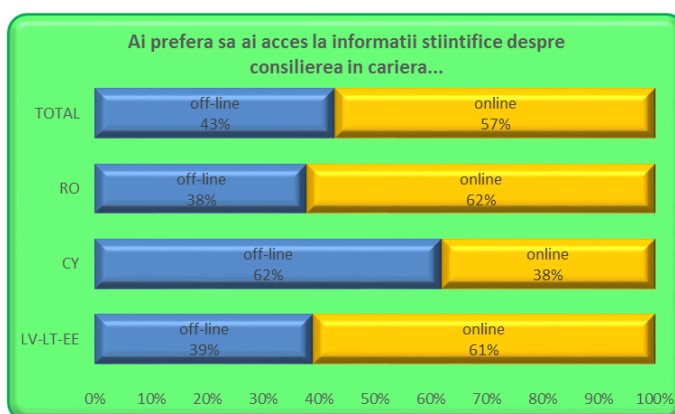
Nevoia subiectivă de sprijin din partea unui consilier specializat în consilierea în carieră crește odată cu trecerea la un nou nivel educațional (42% la cls. VII-VIII, 48%

la cls. IX-X, 50% la cls. XI-XII) și odată cu creșterea în vârstă (44% la ≤ 15 ani, 49% la ≥ 16 ani).

Nevoia subiectivă de sprijin din partea unui consilier specializat în consilierea în carieră este mai mare la fete (52%) decât la băieți (40%), dar este independentă de mediul de rezidență (47% și în urban și în rural).

I.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră, pentru fiecare spațiu educațional în care a fost realizată cercetarea.

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, mai mult de jumătate din numărul total de elevi respondenți (57%) ar prefera să aibă acces la informații specifice consilierii în carieră online, prin intermediul unor site-uri specializate. Procentul este semnificativ mai mare în România (62%) și Țările Baltice (61%) comparativ cu Cipru (38%), preferința pentru off-line și centre specializate fiind explicabilă pe de o parte prin raportare la distanțele reduse pe care elevii trebuie să le parcurgă până la aceste centre și accesibilitatea rutelor de transport din Cipru, iar pe de altă parte prin raportare la prestigiul mai ridicat pe care activitatea de consiliere în carieră îl are în Cipru.

Receptivitatea elevilor chestionați față de soluțiile online de consiliere în carieră este suficient de ridicată încât să justifice dezvoltarea unor astfel de resurse educaționale deschise, platforma de consiliere în carieră dezvoltată prin proiectul ICT4RoCc fiind un răspuns la o nevoie reală a elevilor din cele trei spații educaționale analizate.

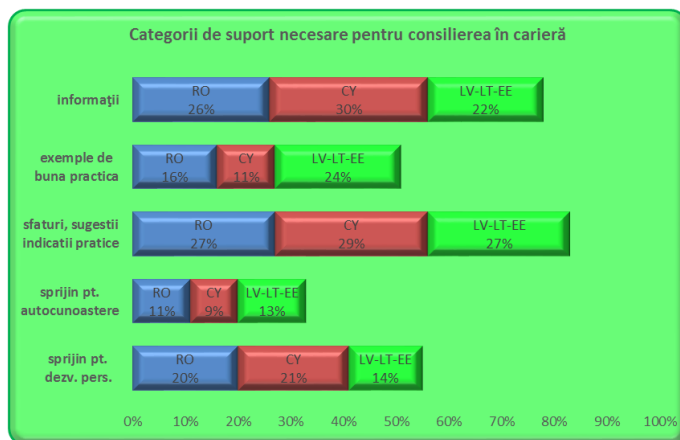
Preferința elevilor pentru soluțiile online de consiliere în carieră este mai accentuată la elevii din clasele mai mici (63% la cls. VII-VIII), scăzând la începutul liceului (52% la cls. IX-X) pentru a crește ulterior la finalizarea studiilor liceale (57% la cls. XI-XII); această variație este corelată cu finalizarea unui ciclu de școlarizare, care în România se realizează la finalul cls. VIII, respectiv XII.

Preferința elevilor pentru soluțiile online de consiliere în carieră este mai accentuată la elevii din mediul urban (61%) comparativ cu cei din mediul rural (53%),

aspect care poate fi relaționat cu accesul mai mare la mediul online în urban (cel puțin în România), dar este independentă de gen (59% la masculin, 56% la feminin) și de vârstă (58% la ≤ 15 ani, 56% la ≥ 16 ani).

I.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră, pentru fiecare spațiu educațional în care a fost realizată cercetarea.

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, majoritatea opțiunilor elevilor în ceea ce privește categoriile de suport asociate consilierii în carieră fac referire la „sfaturi, sugestii, indicații practice” (cu procente similare în cele trei spații educaționale, apropiate de 30%) și „informații” (categorie mai frecvent aleasă în Cipru (30%) comparativ cu Țările Baltice - (22%), mediu educațional în care cu o frecvență relativ mare este aleasă și categoria „exemple de bună practică” – 24%).

Pe ansamblu însă se poate observa o similaritate a intereselor elevilor din România, Cipru și Țările Baltice în ceea ce privește categoriile de suport asociate consilierii în carieră, interesele elevilor fiind centrate pe obținerea de informații și de sugestii / indicații practice.

Interesele elevilor pentru categoriile de suport asociate consilierii în carieră sunt relativ neinfluențate de variabilele independente luate în calcul, interesul pentru informații și sfaturi, sugestii practice, respectiv informații fiind dominante la toate cele trei nivele educaționale, în mediul urban și rural, la băieți și fete, la ambele categorii de vârstă. Totuși, există și câteva tendințe specifice:

☞ interesul pentru informații tinde să scadă odată cu vârsta (47% la ≤ 15 ani, 42% la ≥ 16 ani), odată cu trecerea de la gimnaziu (48% la cls. VII-VIII) la liceu (41% la cls. IX-X, 44% la cls. XI-XII); există o tendință a băieților (49%) de a fi mai interesați de informații decât fetele (41%) și o tendință a elevilor din mediul rural (48%) de a fi mai interesați de informații decât cei din mediul urban (42%);

☞ interesul pentru exemple de bună practică tinde să crească odată cu vârsta (26% la ≤ 15 ani, 32% la ≥ 16 ani) și către finalizarea studiilor liceale (27% la cls. VII-VIII, 28%

la cls. IX-X, 33% la cls. XI-XII);

↪ interesul pentru sprijinul în vederea autocunoașterii este ai mare la elevii din mediul urban (23%) comparativ cu elevii din mediul rural (16%);

↪ interesul pentru sprijinul în vederea dezvoltării personale este mai mare la fete (36%) decât la băieți (29%).

I.5. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Ultima categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a informațiilor corespunzătoare diferitor teme specifice consilierii în carieră, întrebarea specifică adresată elevilor fiind:

În tabelul următor sunt prezentate mai multe domenii asociate consilierii în carieră. Te rugăm să precizezi, pentru fiecare domeniu în parte, cât de necesare sunt informațiile corespunzătoare pentru consilierea ta în carieră (încercuiește numărul corespunzător răspunsului tău pentru fiecare rând din tabel)

Temele prezentate elevilor pentru a fi evaluate au fost:

↪ Domeniul autocunoaștere: stima de sine și cunoașterea de sine; aptitudini și abilități; valori și interese; comunicarea și deprinderile de comunicare eficientă; comunicarea în carieră;

↪ Domeniul planificarea carierei: trasee educaționale și profesionale; informarea despre carieră și surse de informații; planul de dezvoltare personală și planul de carieră;

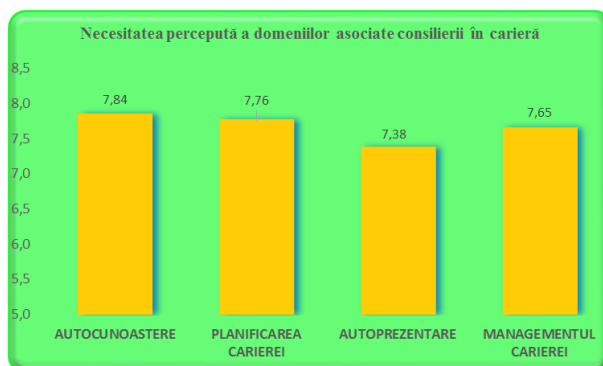
↪ Domeniul autoprezentare: curriculum vitae; scrisoarea de intenție și scrisoarea de motivație; interviul de angajare și prezentarea la interviu;

↪ Domeniul managementul carierei: statutul profesional: angajat vs. întreprinzător; abilitățile antreprenoriale și dezvoltarea lor; cariera și viața personală; managementul timpului; codul muncii și aspecte legale.

Scala de evaluare a fost una în 10 trepte, de la 1 – deloc important, la 10 – foarte important.

I.5.1. Evaluarea generală a necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

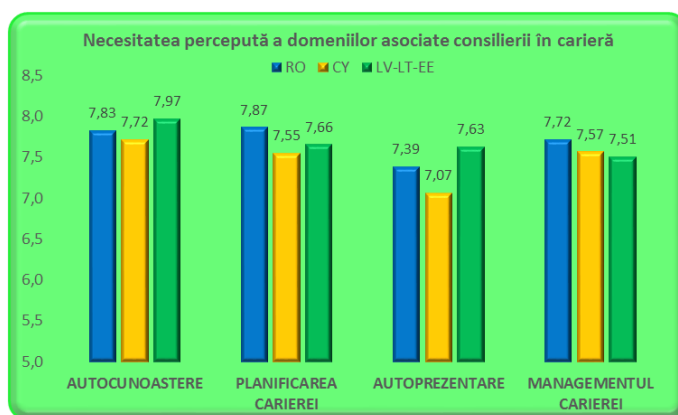
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (tot lotul de subiecți) pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră:

Opțiunile elevilor cu privire la necesitatea percepută a celor 4 domenii asociate consilierii în carieră este centrată pe domeniile autocunoaștere și planificarea carierei și mai puțin pe autoprezentare. Totuși, evaluările realizate de elevi pentru necesitatea celor 4 domenii sunt relativ similare, conturând un interes relativ ridicat pentru toate aspectele asociate consilierii în carieră.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (separat pentru fiecare spațiu educațional) pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră:

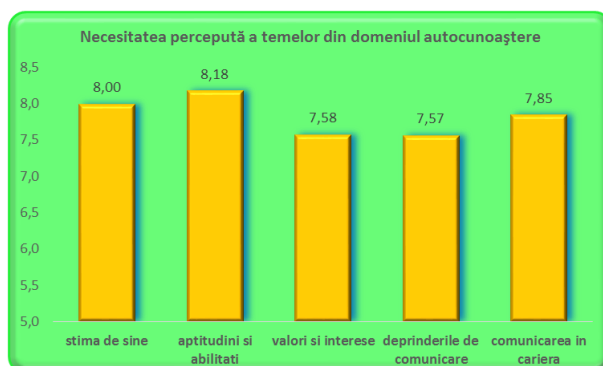
Analizând evaluările realizate de copiii din fiecare mediu educațional pentru a surprinde specificul național putem remarca faptul că elevii din România, Cipru și respectiv Țările Baltice au interese relativ similare în ceea ce privește consilierea în carieră, concentrându-se în primul rând pe autocunoaștere și planificarea carierei.

Analizând comparativ evaluările realizate de copiii din cele trei arii geografice pentru a evidenția diferențele între sistemele educaționale avute în vedere putem remarca faptul că interesul elevilor pentru autoprezentare este mai redus în Cipru comparativ cu România și Țările Baltice, aspect explicabil prin procentul foarte mare al elevilor care continuă studiile și traseul academic (aproape toți absolvenții de liceu din Cipru urmează studii superioare).

I.5.2. Evaluarea necesității temelor asociate fiecărui domeniu

I.5.2.1. Evaluarea necesității temelor din domeniul autocunoaștere

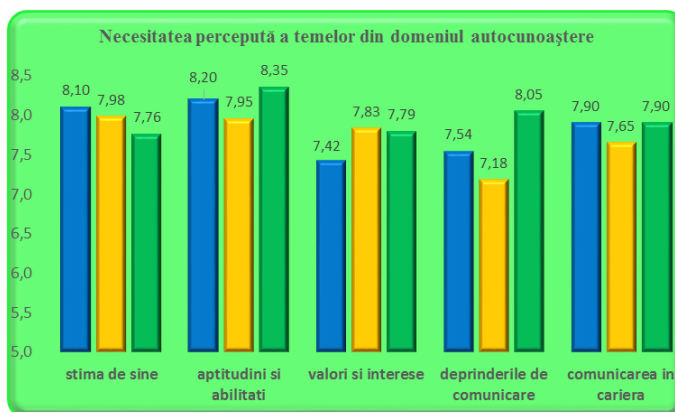
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (tot lotul de subiecți) pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere:

Din domeniul autocunoaștere, elevii sunt mai ales interesați de aptitudini și abilități, respectiv de imaginea de sine și stima de sine; totuși, evaluările respondenților sunt relativ omogene și la un nivel destul de înalt, confirmând interesul global față de acest domeniu asociat consilierii în carieră.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (separat pentru fiecare spațiu educațional) pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere:

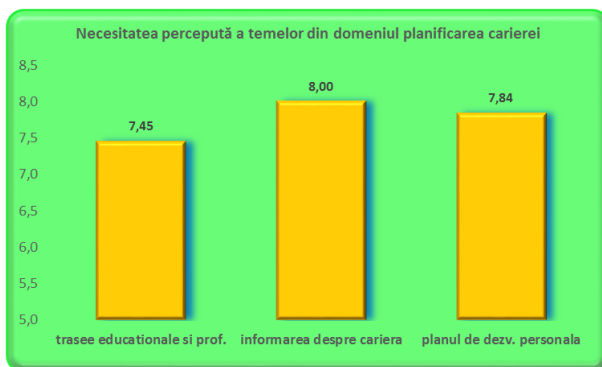
Analizând evaluările realizate de copiii din fiecare mediu educațional pentru a surprinde specificul național putem remarca faptul că în România și Cipru se respectă tendința generală de a pune accentul pe cunoașterea aptitudinilor și abilităților, respectiv pe stima de sine și imaginea de sine, în timp ce în Țările Baltice accentul este pus pe cunoașterea aptitudinilor și abilităților, respectiv pe deprinderile de comunicare.

Analizând comparativ evaluările realizate de copiii din cele trei arii geografice pentru a evidenția diferențele între sistemele educaționale avute în vedere putem remarca faptul că aptitudinile și abilitățile, respectiv deprinderile de comunicare sunt mai puțin relevante în Cipru comparativ cu România și Țările Baltice, în timp ce valorile și interesele sunt mai puțin importante în România comparativ cu celelalte două medii educaționale.

Totuși, în pofida acestor diferențe de nuanță, tendința generală a elevilor de a aprecia din domeniul autocunoaștere în special temele aptitudini și abilități, respectiv stima de sine pare a fi independentă de sistemul educațional în care este realizată analiza.

1.5.2.2. Evaluarea necesității temelor din domeniul planificarea carierei

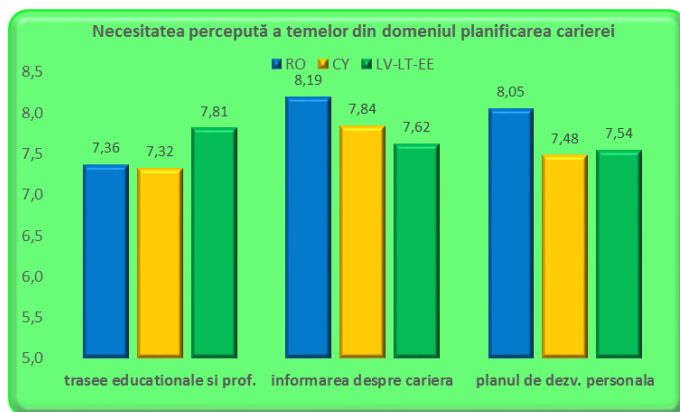
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (tot lotul de subiecți) pentru cele 3 teme din domeniul planificarea carierei:

În ceea ce privește temele asociate domeniului planificarea carierei, interesele elevilor par a fi concentrate pe informarea despre carieră și planul de dezvoltare personală. O posibilă explicație a acestor diferențe ar putea face referire la faptul că cealaltă temă propusă – traseele educaționale și profesionale – este una dintre cele mai dezbătute teme în cadrul activităților de grup desfășurate de profesorii diriginți, astfel încât interesul elevilor pentru această temă ca activitate specifică de consiliere în carieră este semnificativ mai redus.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (separat pentru fiecare spațiu educațional) pentru cele 3 teme din domeniul planificarea carierei:

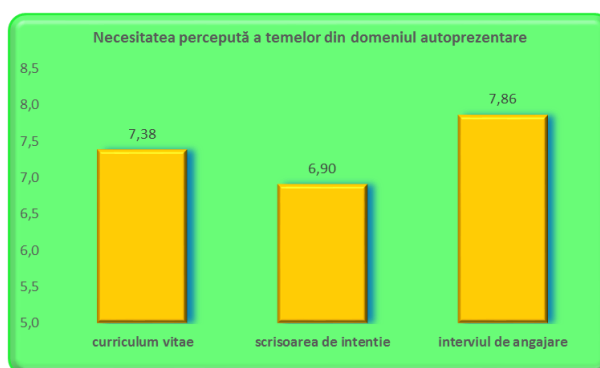
Analizând evaluările realizate de copiii din fiecare mediu educațional pentru a

surprinde specificul național putem remarca faptul că în România și Cipru evaluările realizate de elevi sunt conforme tendința generală, accentul fiind pus pe informarea despre carieră și planul de dezvoltare personală, în timp ce în Țările Baltice ierarhia este inversată, accentul fiind pus în principal pe tema traseelor educaționale și profesionale. O posibilă explicație a acestei diferențieri este legată de existența specialiștilor în consiliere în carieră în școlile din Țările Baltice și numărul mai mare al activităților de consiliere individuală, crescând interesul pentru activitățile de explorare a traseelor educaționale și profesionale.

Analizând comparativ evaluările realizate de copiii din cele trei arii geografice pentru a evidenția diferențele între sistemele educaționale avute în vedere putem remarca faptul că tema „trasee educaționale și profesionale” este mai importantă în Țările Baltice decât în România și Cipru, în timp ce celelalte două teme sunt mai pozitiv evaluate în România comparativ cu celelalte două sisteme educaționale analizate.

I.5.2.3. Evaluarea necesității temelor din domeniul aut prezentare

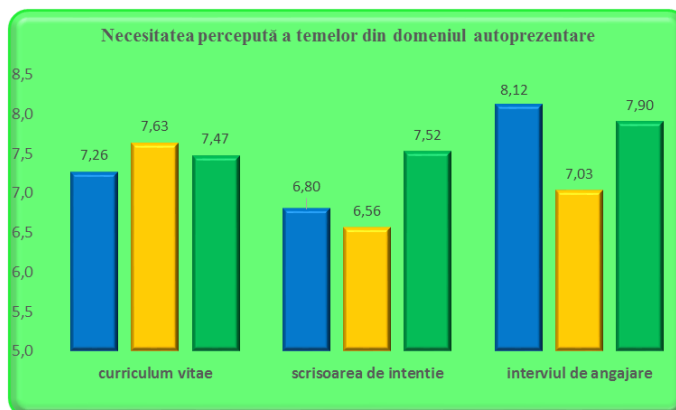
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (tot lotul de subiecți) pentru cele 3 teme din domeniul aut prezentare:

Din domeniul aut prezentare, elevii își concentrează atenția cu predilecție către interviul de angajare, necesitatea informațiilor despre această temă fiind percepută ca semnificativ mai mare comparativ cu celelalte două teme din domeniu. Această evaluare surprinde diferența dintre tematicile unde predomină nevoia de informații (CV și scrisoarea de intenție) și tematica în care predomină nevoia de sfaturi, sugestii, în cazul interviului de angajare neputând pune în discuție un set clar de reguli, precum în cazul redactării CV-ului sau scrisorii de intenție.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (separat pentru fiecare spațiu educațional) pentru cele 3 teme din domeniul aut prezentare:

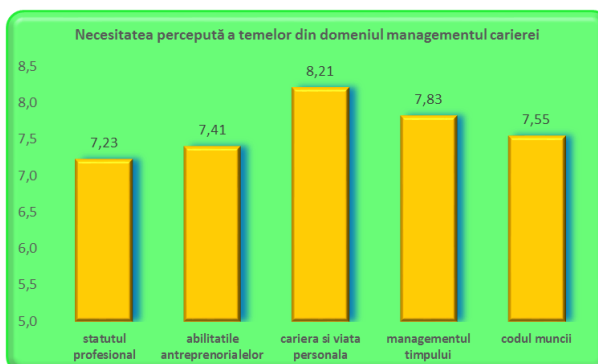
Analizând evaluările realizate de copiii din fiecare mediu educațional pentru a surprinde specificul național putem remarca faptul că în România și Țările Baltice evaluările sunt similare tendinței generale, concentrându-se pe interviul de angajare, în timp ce în Cipru necesitatea cea mai mare a elevilor în ceea ce privește autoprozentarea face referire la curriculum vitae.

Analizând comparativ evaluările realizate de copiii din cele trei arii geografice pentru a evidenția diferențele între sistemele educaționale avute în vedere putem remarca faptul că scrisoarea de intenție este considerată ca fiind mai necesară de către elevii din Țările Baltice, în timp ce interviul de angajare este mai puțin necesar elevilor din Cipru comparativ cu elevii din România și Țările Baltice.

Importanța redusă a tematicii referitoare la interviul de angajare și interesul ridicat pentru curriculum vitae în Cipru reprezintă o nouă manifestare a interesului redus pentru angajare al elevilor din Cipru, în condițiile în care toți vor urma un traseu universitar; CV-ul este singurul document de autoprozentare (dintre cele supuse evaluării elevilor în cercetarea de față) care este util și în traseul academic, nu doar în cel profesional, fapt care argumentează interesul elevilor ciprioți pentru acest document.

1.5.2.4. Evaluarea necesității temelor din domeniul managementul carierei

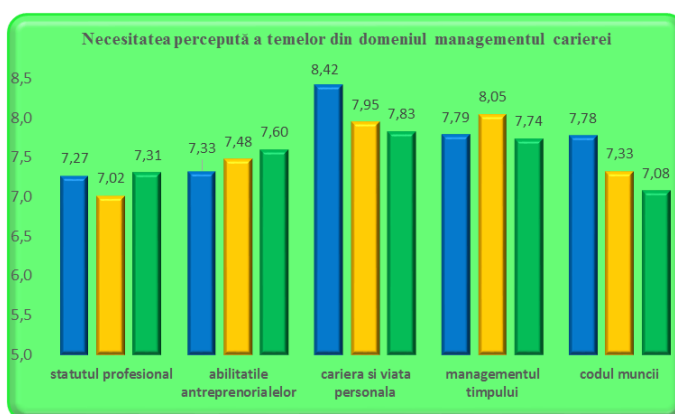
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (tot lotul de subiecți) pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei:

Surprinzător, din domeniul managementul carierei, interesul elevilor este concentrat cu predilecție către relația dintre carieră și viața personală și, într-o măsură ceva mai mică, pe managementul timpului. Totuși, această evaluare este de înțeles prin raportare la experiența cotidiană a familiilor din întreaga lume, viața familială fiind foarte des afectată de viața profesională a membrilor familiei și de timpul tot mai lung alocat de adulți activităților profesionale în dauna celor familiale; copiii care au răspuns chestionarului surprind foarte bine această realitate (în fapt, ei sunt cei mai afectați de imposibilitatea părinților de a diferenția viața personală de cea profesională și de lipsa de timp a părinților pentru relaționarea intra-familială) și sugerează faptul că sunt interesați să schimbe această realitate și să învețe cum să separe cariera de viața personală, cum să își managerieze timpul în așa fel încât profesia să nu le afecteze viața personală.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (separat pentru fiecare spațiu educațional) pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei:

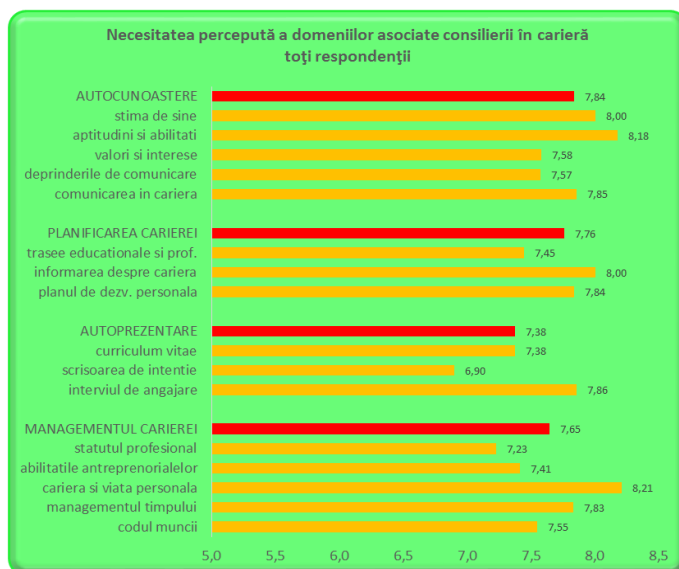
Analizând evaluările realizate de copiii din fiecare mediu educațional pentru a surprinde specificul național putem remarca faptul că tendința generală de a considera mai necesare temele referitoare la relația dintre carieră și viața personală, respectiv managementul timpului se respectă în toate cele trei sisteme educaționale analizate.

Analizând comparativ evaluările realizate de copiii din cele trei arii geografice pentru a evidenția diferențele între sistemele educaționale avute în vedere putem remarca faptul că interesul pentru relația dintre carieră și viața personală este semnificativ mai mare în România comparativ cu Cipru și Țările Baltice (sugerând faptul că în România copiii se simt cei mai neglijăți datorită vieții profesionale a părinților, o posibilă explicație a acestei percepții făcând referire la numărul mare al copiilor aflați în abandon familial temporar datorită plecării părinților la muncă în străinătate). De asemenea, în România există un interes semnificativ mai mare față de obținerea informațiilor referitoare la codul muncii și aspecte legale asociate angajării, aspect care poate fi explicabil prin dese schimbări legislative în domeniu, ceea ce face necesară repetarea acestor activități de consiliere.

I.6. Evaluarea necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră

I.6.1. Evaluarea generală a necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați (tot lotul de subiecți) pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii chestionați sunt:

1. Domeniul autocunoaștere:

- ☞ Aptitudini și abilități
- ☞ Stima de sine și imaginea de sine
- ☞ Comunicarea și specificul comunicării în carieră

2. Domeniul planificarea carierei

- ☞ Informare despre carieră și surse de informare
- ☞ Planul de dezvoltare personală

3. Domeniul managementul carierei

- ☞ Cariera și viața personală
- ☞ Managementul timpului

4. Domeniul autoprezentare

- ☞ Interviul de angajare

I.6.2. Analiza comparativă a necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră în funcție de țară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați în fiecare dintre cele trei spații educaționale pentru cele 4 domenii și

cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

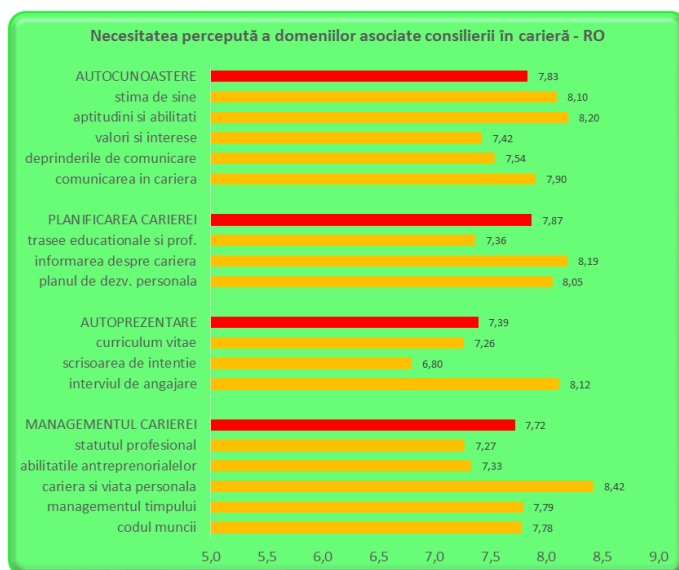

Analiza comparativă a evaluărilor realizate de elevii din România, Cipru și Țările Baltice relevă faptul că evaluările realizate de elevii din cele trei spații educaționale sunt similare și independente de mediul social, educațional, cultural etc. Totuși, există și câteva diferențe specifice:

- ✎ în România se pune un accent mai mare decât în celelalte țări pe temele: informare despre carieră, planul de dezvoltare personală, carieră și viață personală și codul muncii;
- ✎ în Țările Baltice se acordă o importanță mai mare decât în celelalte țări temelor referitoare la deprinderile de comunicare și scrisoarea de intenție;
- ✎ în Cipru se pune un accent mai mare decât în celelalte țări pe tema managementul timpului, dar în același timp se acordă o importanță mai redusă temei referitoare la interviul de angajare.

I.6.2.1. Necesitatea percepută a domeniilor consilierii în carieră în România

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați în România pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii români sunt:

1. Domeniul planificarea carierei

- ☞ Informare despre carieră și surse de informare
- ☞ Planul de dezvoltare personală

2. Domeniul autocunoaștere:

- ☞ Aptitudini și abilități
- ☞ Stima de sine și imaginea de sine
- ☞ Comunicarea și specificul comunicării în carieră

3. Domeniul managementul carierei

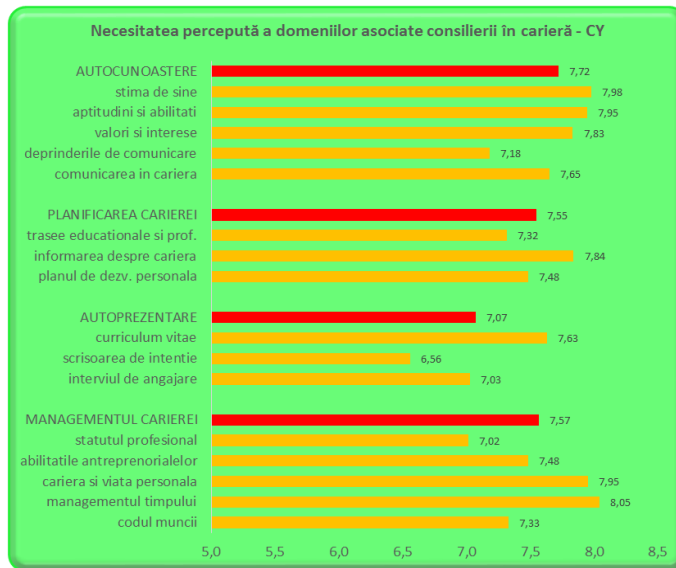
- ☞ Cariera și viața personală
- ☞ Managementul timpului
- ☞ Codul muncii

4. Domeniul autoprezentare

- ☞ Interviul de angajare

1.6.2.2. Necesitatea percepută a domeniilor consilierii în carieră în Cipru

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați în Cipru pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii ciprioți sunt:

1. Domeniul autocunoaștere:

- ☞ Stima de sine și imaginea de sine
- ☞ Aptitudini și abilități
- ☞ Valori și interese
- ☞ Comunicarea și specificul comunicării în carieră

2. Domeniul managementul carierei

- ☞ Managementul timpului
- ☞ Cariera și viața personală

3. Domeniul planificarea carierei

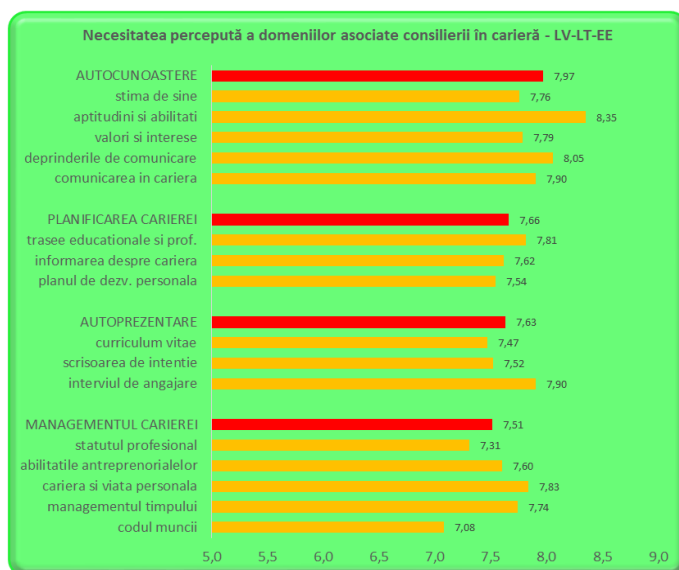
- ☞ Informare despre carieră și surse de informare

4. Domeniul autoprezentare

- ☞ Curriculum vitae

I.6.2.1. Necesitatea percepută a domeniilor consilierii în carieră în Țările Baltice

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați în Țările Baltice pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii din Țările Baltice sunt:

1. Domeniul autocunoaștere:

- ☞ Aptitudini și abilități
- ☞ Deprinderile de comunicare
- ☞ Comunicarea și specificul comunicării în carieră
- ☞ Valori și interese
- ☞ Stima de sine și imaginea de sine

2. Domeniul planificarea carierei

- ☞ Trasee educaționale și profesionale

3. Domeniul autoprezentare

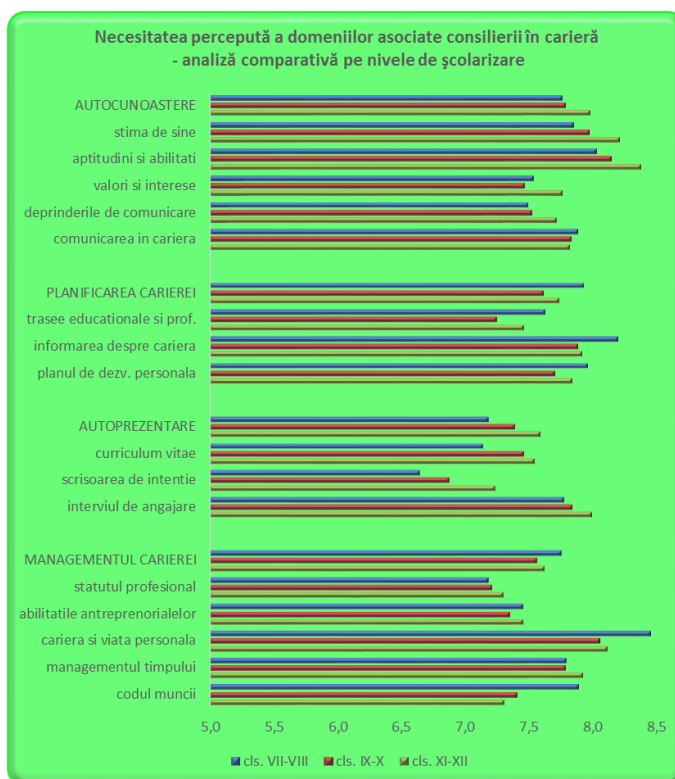
- ☞ Interviul de angajare

4. Domeniul managementul carierei

- ☞ Cariera și viața personală
- ☞ Managementul timpului

I.6.3. Analiza comparativă a necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră în funcție de nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră, separat pentru fiecare nivel educațional:

Analiza comparativă a evaluărilor realizate de elevi în funcție de nivelul de școlarizare relevă o tendință în general uniformă de evaluare, dar și câteva aspecte specifice:

☞ pentru domeniile autocunoaștere și autoprezentare există o tendință generală de creștere a interesului odată cu trecerea la un nivel educațional superior, tendință manifestată pentru aproape toate temele din cele două domenii;

☞ interesul pentru temele din domeniul planificarea carierei este cel mai mare în clasele VII-VIII, scade în clasele IX-X pentru a crește din nou la finalul liceului;

☞ interesul pentru temele din domeniul managementul carierei nu este influențat de nivelul educațional, cu excepția temelor referitoare la carieră și viața personală, respectiv codul muncii, teme pentru care este un interes mai mare la clasele VII-VIII.

I.6.4. Analiza comparativă a necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră în funcție de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii de gen masculin și cei de gen feminin pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

Analiza comparativă a evaluărilor realizate de subiecții de gen masculin și feminin asupra necesității percepute a temelor asociate consilierii în carieră relevă o tendință generală a fetelor de a fi mai interesate de informațiile despre consilierea în carieră comparativ cu băieții, tendință care se reflectă în evaluările realizate pentru majoritatea temelor asociate consilierii în carieră.

Cele mai mari diferențe se observă în evaluarea necesității percepute a temelor din domeniul autoprezentare (interviul de angajare, curriculum vitae, scrisoarea de intenție) și planificarea carierei (informarea despre carieră, planul de dezvoltare personală, trasee educaționale și profesionale)

1.6.5. Analiza comparativă a necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră în funcție de mediul de rezidență

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii din mediul urban și cei din mediu rural pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

Analiza comparativă relevă o similaritate a evaluărilor realizate de subiecții din mediu urban și rural asupra necesității percepute a temelor asociate consilierii în carieră, cu o ușoară tendință de evaluare mai pozitivă din partea elevilor din mediul urban, în special în ceea ce privește temele din domeniul autocunoaștere (aptitudini și abilități, stima de sine, valori și interese, deprinderile de comunicare).

I.6.6. Analiza comparativă a necesității domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră în funcție de intervalul de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii cu vârsta mai mică de 15 ani și cei cu vârsta mai mare de 16 ani pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră:

Analiza comparativă a răspunsurilor furnizate de elevii mai mici de 15 ani, respectiv mai mari de 16 ani argumentează de asemenea câteva tendințe specifice:

☞ pentru domeniul autoprezentare există o tendință generală de creștere a interesului odată cu creșterea în vârstă, tendință manifestată pentru toate cele trei teme, dar în special pentru scrisoarea de intenție și curriculum vitae;

☞ interesul pentru temele din domeniul managementul carierei are tendința de a scăde odată cu creșterea în vârstă, această tendință fiind semnificativă pentru temele cariera și viața personală, respectiv codul muncii;

☞ interesul pentru temele din domeniile autocunoaștere și planificarea carierei nu este influențat semnificativ de vârstă;

I.7. Concluzii

I.7.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră

Accesul elevilor la servicii publice de consiliere în carieră este unul destul de redus la nivelul sistemelor educaționale analizate, 39% dintre elevii respondenți precizând că nu au acces direct la astfel de servicii (procentul fiind ușor mai mare în Cipru). Mai mult de jumătate (55%) dintre elevii chestionați nu au participat niciodată la activități de consiliere în carieră (ponderea este mai redusă în Țările Baltice), iar mai puțin de 15% dintre elevi au participat la activități individuale de consiliere în carieră.

Ponderea elevilor care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este relativ redusă (22%), însă diferențele între cele 3 medii educaționale analizate sunt foarte mari, ponderea elevilor din Țările Baltice care nu și-au planificat în nici un fel

viitorul profesional (45%) fiind semnificativ mai mare comparativ cu Cipru (20%) și România (15%).

Accesul la specialiști în domeniu pentru planificarea carierei este foarte redus (5%) în toate cele trei spații educațional, deși serviciile private de consiliere din Cipru asigură un ușor avantaj al acestui mediu educațional comparativ cu celelalte două.

Răspunsurile elevilor argumentează necesitatea dezvoltării serviciilor publice de consiliere în carieră în toate cele trei medii educaționale analizate și identificării unor soluții eficiente de includere a unui număr cât mai mare de elevi în activități specifice de consiliere în carieră. Interesul pentru consilierea în carieră există, marea majoritate a elevilor construindu-și singuri un plan de dezvoltare personală din ideile generale pe care le au, aspect care argumentează necesitatea optimizării calitative și cantitative a activităților de consiliere în carieră la care elevii au acces.

I.7.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră

Nevoia de consiliere specializată privind cariera este menționată explicit de aproape jumătate dintre elevii chestionați (47% la nivelul întregului lor de subiecți), dar în mod special de elevii din Cipru, acolo unde nevoia unui consilier specializat este resimțită de 60% dintre respondenți.

În ceea ce privește categoriile de suport furnizate prin consilierea în carieră, există o similaritate a intereselor elevilor din România, Cipru și Țările Baltice în ceea ce privește categoriile de suport asociate consilierii în carieră, elevii resimțind mai ales nevoia de sugestii, sfaturi/ indicații practice și informații.

I.7.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră

În ceea ce privește modalitatea (offline sau online) în care ar prefera să aibă acces la servicii de consiliere în carieră, mai mult de jumătate din numărul total de elevi respondenți (57%) ar prefera accesul online, prin intermediul unor site-uri specializate; procentul este semnificativ mai mare în România (62%) și Țările Baltice (61%) comparativ cu Cipru (38%).

Necesitatea resimțită pentru consilierea în carieră și receptivitatea față de soluțiile online de consiliere în carieră argumentează utilitatea dezvoltării unor astfel de resurse educaționale deschise, platforma de consiliere în carieră dezvoltată prin proiectul ICT4RoCc fiind un răspuns la o nevoie reală a elevilor din cele trei spații educaționale analizate.

I.7.4. Domenii de interes în privința consilierii în carieră

Domeniul asociat consilierii în carieră care este considerat cel mai relevant de elevi este autocunoașterea, însă planificarea și managementul carierei sunt pozitiv evaluate de elevi.

Temele din consilierea în carieră care sunt cele mai apreciate de elevi sunt:

1. domeniul autocunoaștere: aptitudini și abilități; stima de sine și imaginea de

sine; comunicarea și specificul comunicării în carieră;

2. domeniul planificarea carierei: informare despre carieră și surse de informare; planul de dezvoltare personală;

3. domeniul managementul carierei: cariera și viața personală; managementul timpului;

4. domeniul autoprezentare: interviul de angajare.

În mod surprinzător, tema pe care elevii o consideră cea mai necesară în cadrul activităților de consiliere în carieră este „relația dintre carieră și viața personală”, aspect care pare a reflecta observațiile copiilor cu privire la dificultățile resimțite de părinți în menținerea unui echilibru între viața profesională și viața familială. Totuși, aceasta este una dintre temele asupra cărora consilierii școlari se concentrează mai puțin în organizarea și implementarea activităților de consiliere în carieră, aspect care argumentează importanța luării în considerație a opiniei elevilor atunci când sunt planificate aceste demersuri, interesele lor putând fi neconcordante cu viziunea teoretică sau cu evaluarea importanței temelor de către specialiști.

Cap. II. Analiza nevoii de consiliere în carieră a elevilor din România

Context

Obiectivele analizei

Lot de subiecți

Acces la servicii de consiliere în carieră

Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Concluzii

Context

Consilierea în carieră a elevilor din România este asigurată de profesorii consilieri școlari din rețeaua de asistență psihopedagogică din învățământul preuniversitar sau de profesorii diriginți prin activități de consiliere desfășurate în cadrul orelor de dirigenție.

În sistemul public de educație nu există consilieri în carieră specializați ca atare, iar formarea inițială a cadrelor didactice sau consilierilor școlari nu conține elemente de consiliere în carieră, ci doar elemente generale de consiliere școlară. Sistemul de formare universitară nu oferă programe de studiu cu specializarea consiliere în carieră, iar profesia de „consilier în carieră” nu este reglementată ca atare.

Deși conform legislației naționale toți elevii ar trebui să aibă acces la servicii de consiliere în carieră prin intermediul consilierilor școlari care ar trebui să fie angajați în fiecare școală (chiar dacă în anumite cazuri Cabinetele Interșcolare de Asistență Psihopedagogică deservesc mai multe unități școlare cu populație școlară redusă), în realitate multe unități școlare, în special din mediul rural nu au angajat un consilier școlar cu program constant în acea școală. În plus, în școlile care beneficiază de serviciile unui consilier școlar, acesta are atribuții multiple (consilierea elevilor, părinților, profesorilor, integrarea elevilor cu cerințe educative speciale, activități de predare etc.) astfel încât timpul alocat activităților de consiliere în carieră este limitat.

Sistemul privat de consiliere în carieră este aproape inexistent în România.

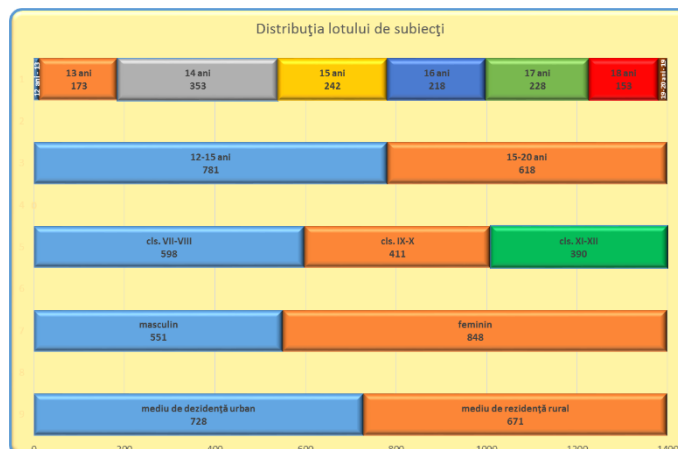
II.1. Obiectivele analizei

Investigarea nevoii de consiliere în carieră a elevilor din România a avut următoarele obiective principale:

- a. analiza gradului de acces al elevilor din România la servicii de consiliere și orientare în carieră;
- b. analiza nevoii subiective percepute de elevii din România pentru serviciile de consiliere și orientare în carieră;
- c. analiza oportunității introducerii serviciilor online de consiliere și orientare în carieră;
- d. analiza relevanței diferitor domenii asociate consilierii și orientării în carieră din perspectiva elevilor din România;
- e. identificarea principalelor nevoi ale elevilor din România în privința consilierii și orientării în carieră.

II.2. Lot de subiecți

Lotul de subiecți investigat în România a cuprins un număr total de 1399 de elevi cu vârsta cuprinsă între 12 și 20 de ani, de ambele genuri și din ambele medii de rezidență, elevi în clasele VII-XII din gimnaziu și liceu. Distribuția lotului de subiecți raportat la cele patru variabile independente luate în calcul este prezentată în graficul următor (RO):

Distribuția subiecților în funcție de variabilele independente ale cercetării este relativ uniformă, numărul subiecților din fiecare categorie de subiecți definită de aceste variabile fiind suficient de mare încât să permită realizarea unor analize comparative.

II.3. Acces la serviciile de consiliere în carieră

O primă categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la gradul de acces la servicii profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

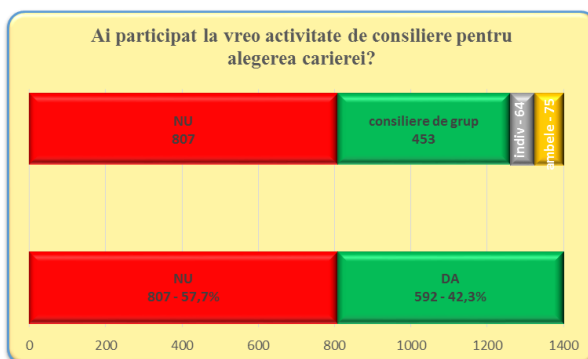
☞ **Ai participat la vreo activitate de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ nu, la nicio activitate; ☐ da, la activități de consiliere de grup; ☐ da, la activități de consiliere individuală; ☐ da, și la activități de consiliere individuală și de grup.);

☞ **Ai acces direct la servicii de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, prin intermediul consilierului școlar; ☐ da, prin intermediul unui consilier specializat pentru consilierea în carieră; ☐ nu);

☞ **Ai un plan de dezvoltare personală/ plan de carieră?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, unul realizat cu ajutorul unui specialist; ☐ da, unul realizat de mine; ☐ da, însă nu unul riguros, scris, ci doar câteva idei generale; ☐ nu).

II.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la activități de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - RO):

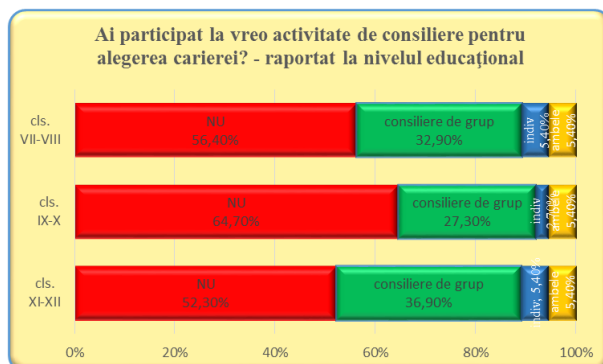

Mai puțin de jumătate dintre elevii din România au participat anterior la activități de consiliere în carieră; dintre cei care au participat la astfel de activități, marea majoritate au participat la activități de consiliere de grup (deși prin chestionarul administrat elevilor nu am cules informații despre statutul profesional al persoanei care a organizat activitățile de consiliere de grup, având în vedere specificul sistemului educațional din România există o probabilitate foarte mare ca majoritatea acestor activități de consiliere în carieră desfășurate cu grupe de elevi să fie activități organizate de profesorul diriginte și mai puțin de un consilier școlar).

Răspunsurile elevilor confirmă nevoia implementării unor programe specifice de consiliere de carieră, în condițiile în care mai puțin de 10% dintre elevii din România au participat la activități de consiliere individuală de consiliere și orientare în carieră. Necesitatea dezvoltării serviciilor publice de consiliere în carieră în România și includerii unui număr cât mai mare de elevi în activități specifice de consiliere în carieră este cu atât mai accentuată cu cât serviciile private de consiliere în carieră destinate elevilor sunt aproape inexistente în spațiul cultural românesc.

II.3.1.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

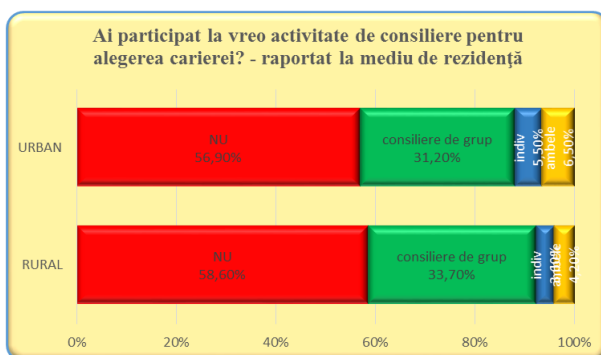
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (RO):

Ponderea elevilor români care nu au participat la activități de consiliere în carieră este relativ constantă pentru cele trei niveluri educaționale analizate; totuși, numărul elevilor care nu au participat la astfel de activități este ușor mai mare pentru elevii de clasele IX-X, ceea ce sugerează o tendință a specialiștilor de a desfășura astfel de activități cu predilecție la clasele terminale (VIII și XII).

II.3.1.2. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

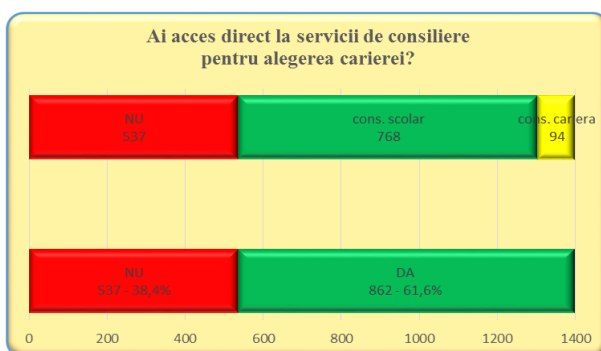
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la mediul de rezidență (RO):

Ponderea elevilor români care nu au participat la activități de consiliere în carieră este similară în mediul rural și urban (deși numărul consilierilor școlari este sensibil mai redus în mediul rural), ceea ce confirmă implicarea directă a profesorilor diriginți în implementarea activităților de consiliere în carieră, atât în mediul urban, cât și în mediul rural.

II.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele două variante de răspuns din întrebare - RO):

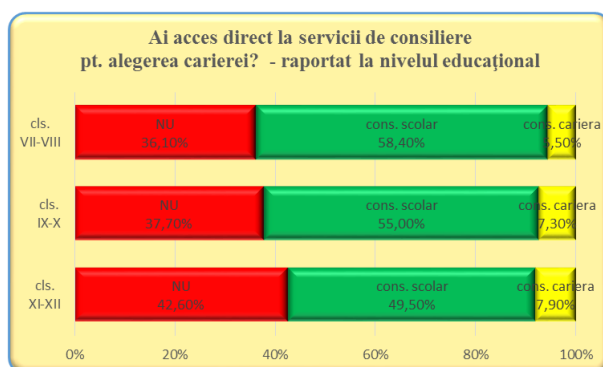
Accesul direct la servicii de consiliere în carieră al elevilor români este destul de limitat, în condițiile în care aproape 40% dintre aceștia nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră și doar 6% dintre elevi au acces la servicii specializate furnizate de un consilier în carieră (probabil în mediul privat, ținând cont de faptul că sistemul public de educație nu furnizează servicii specializate de consiliere în carieră).

Analizând comparativ răspunsurile elevilor români cu privire la accesul la servicii de consiliere (40% nu au acces) și cu privire la participarea anterioară la astfel de activități (60% nu au participat) putem să constatăm faptul că pentru aproximativ 20% dintre elevii din România accesul la servicii de consiliere în carieră nu înseamnă și accesarea acestor servicii.

Acest aspect se datorează timpului limitat pe care consilierul școlar îl are la dispoziție pentru organizarea și implementarea tuturor activităților din fișa postului, ceea ce face ca acest specialist să nu poată organiza programe de consiliere pentru toți elevii din unitatea școlară / unitățile școlare în care și desfășoară activitatea, fiind necesară organizarea unor activități care să permită eficientizarea utilizării resurselor umane, utilizarea TIC fiind o astfel de posibilitate.

II.3.2.1. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

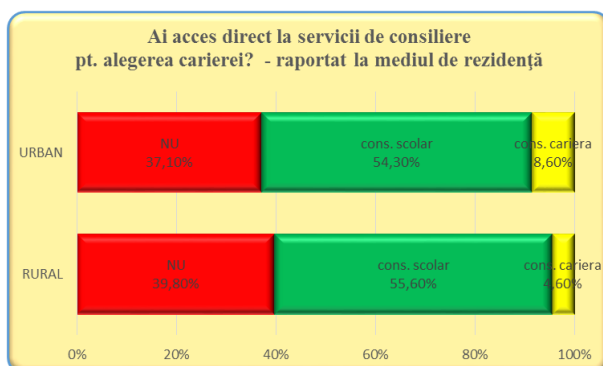
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (RO):

Ponderea elevilor români care nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră este similară la toate cele trei niveluri educaționale, aspect care poate fi corelat cu ponderea similară a școlilor generale și liceelor care au angajat un consilier școlar.

II.3.2.2. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

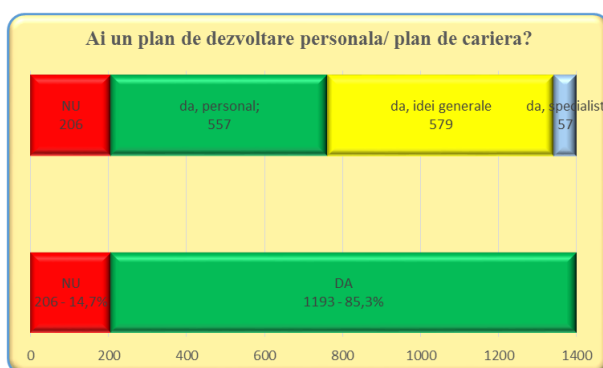
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență (RO):

Ponderea elevilor români care nu au acces la servicii de consiliere în carieră este ușor mai mare în mediul rural, dar această diferență nu este semnificativă, aspect care pare să reflecte creșterea numărului consilierilor școlari din mediul rural în ultima perioadă, dar și implicarea profesorilor diriginți în derularea activităților de consiliere școlară și consiliere în carieră.

II.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - RO):

Deși la o primă vedere ponderea elevilor români care au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este foarte mare, o analiză mai aprofundată a răspunsurilor elevilor chestionați relevă faptul că doar 4% dintre ei și-au planificat viitorul educațional și profesional cu ajutorul unui specialist.

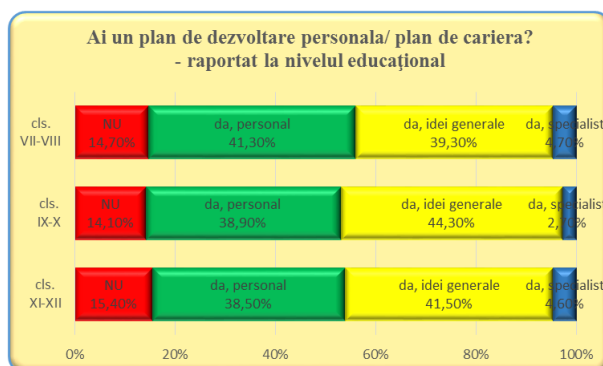
Marea majoritate a elevilor au un plan personal, conturat pe baza unor idei generale, ceea ce confirmă totuși interesul crescut al elevilor români pentru planificarea carierei, chiar dacă accesul la specialiști care să-i ajute într-o manieră profesionistă este extrem de limitat.

Răspunsurile elevilor subliniază nevoia lor de a fi asistați de un specialist în eforturile de realizare a planului de dezvoltare personală / planului de carieră și

argumentează importanța concentrării eforturilor sistemului educațional din România pe dezvoltarea acestor servicii specifice, spre exemplu prin formarea consilierilor școlari sau eventual a profesorilor diriginți în ceea ce privește consilierea elevilor pentru realizarea planurilor de dezvoltare personală.

II.3.3.1. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional

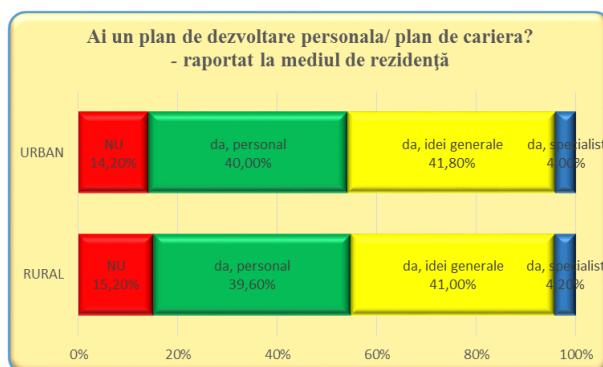
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional (RO):

Răspunsurile elevilor români cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt independente de nivelul educațional.

II.3.3.2. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență

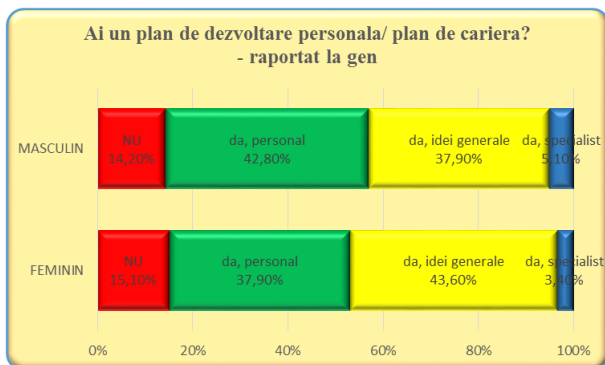
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență (RO):

Răspunsurile elevilor români cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt independente de mediul de rezidență.

II.3.3.3. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la gen

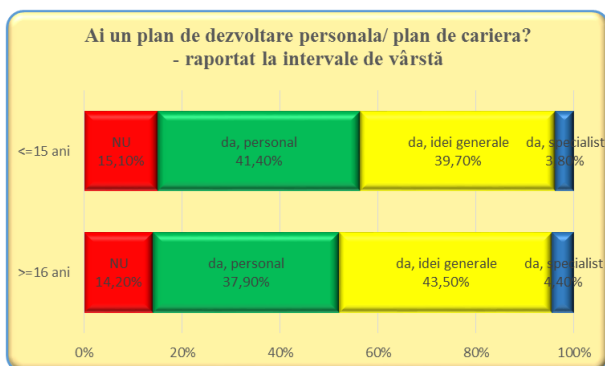
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la gen (RO):

Răspunsurile elevilor români cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt independente de gen.

II.3.3.4. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la intervalul de vârstă (RO):

Răspunsurile elevilor români cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt independente de intervalul de vârstă.

II.4. Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

A doua categorie de informații solicitată de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a serviciilor profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

☞ **Consideri că ai nevoie de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ am nevoie de consiliere din partea unei persoane specializate în acest

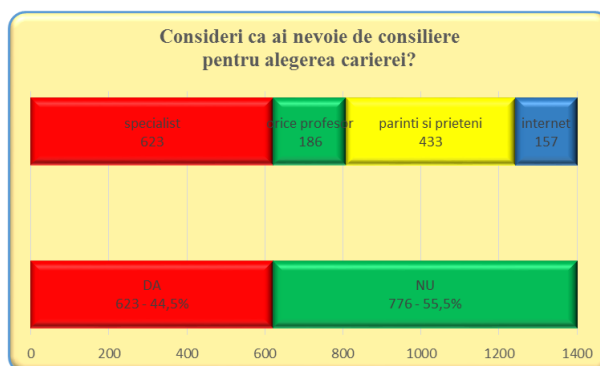
domeniu; ☐ am nevoie de consiliere, dar orice cadru didactic poate să mă ajute în acest sens; ☐ sfaturile părinților și prietenilor îmi sunt suficiente; ☐ găsesc pe internet informațiile necesare pentru alegerea carierei).

☞ **Ai prefera să ai acces la informații științifice despre consilierea în carieră...** (variantele de răspuns fiind: ☐ prin intermediul unor centre specializate de consiliere în carieră; ☐ online, prin intermediul unor site-uri cu informații științifice adecvate vârstei noastre).

☞ **Pentru consilierea în carieră, elevii au nevoie de:** (variantele de răspuns fiind: ☐ informații; ☐ exemple de bună practică (spre exemplu, modul de completare a unui CV etc.); ☐ sfaturi, sugestii, indicații practice; ☐ sprijin pentru autocunoaștere; ☐ sprijin pentru stabilirea obiectivelor și planului de dezvoltare personală / planului de carieră; elevii au avut posibilitatea să menționeze două răspunsuri).

II.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „da” (primul răspuns din întrebarea inițială) și răspunsul „nu”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - RO):

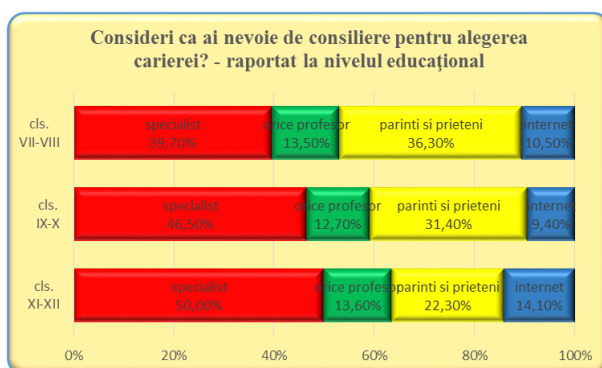
Nevoia subiectivă a elevilor români de a fi asistați de un specialist în alegerea traseului educațional și profesional este destul de ridicată, aproape jumătate dintre elevii chestionați precizând că au nevoie de sprijinul unei persoane specializate. Totuși, ponderea elevilor care consideră că este suficient ajutorul cadrelor didactice și părinților / familiei este destul de mare, ceea ce sugerează faptul că, în lipsa unor specialiști, elevii apelează la orice persoană resursă care îi poate sprijini.

Răspunsurile elevilor argumentează faptul că există o nevoie de programe eficiente de consiliere în carieră organizate și implementate de specialiști și această necesitate este resimțită subiectiv de elevi și recunoscută ca atare.

II.4.1.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire

nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (RO):

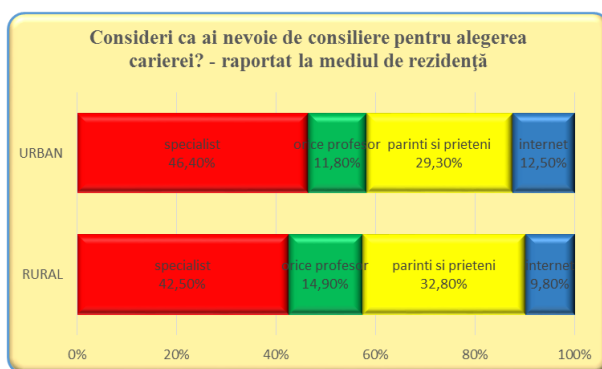

Răspunsurile elevilor români confirmă faptul că nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu nivelul educațional, fiind cea mai accentuată la elevii de clasele XI-XII, odată cu apropierea finalizării studiilor liceale, atunci când presiunea pentru alegerea traseului educațional / profesional ulterior finalizării studiilor liceale este resimțită mai puternic de viitorii absolvenți.

Totodată, ponderea elevilor care se bazează pe opiniile părinților și prietenilor pentru a-și organiza și planifica viitorul educațional și profesional scade odată cu trecerea la un nou nivel educațional, fiind cea mai redusă la elevii de clasele XI-XII, argumentând faptul că elevii din clasele terminale înțeleg mai bine faptul că mediul familial nu este suficient pentru asigurarea consilierii în carieră.

II.4.1.2. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență (RO):

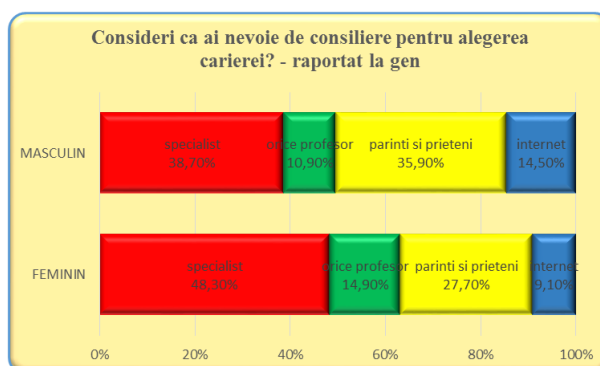

Răspunsurile elevilor români cu privire la nevoia de consiliere în carieră și persoanele care îi pot consilia nu variază semnificativ raportat la mediul de rezidență.

II.4.1.3. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire

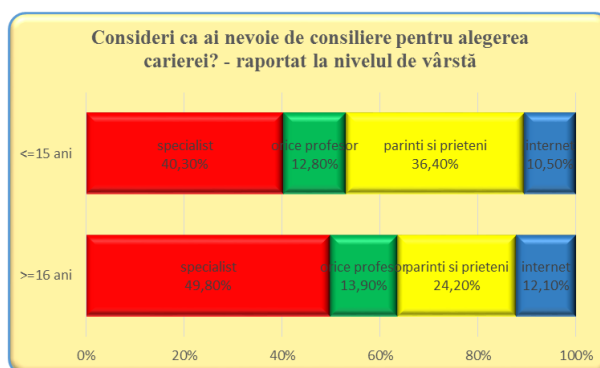
nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la gen (RO):

Nevoia unui sprijin din partea unei persoane specializate în consilierea în carieră este mai puternic resimțită de fete decât de băieți, în dauna nevoii de sprijin din partea părinților și prietenilor. Această diferență pare a fi corelată cu tendința băieților de a fi mai independenți, de a lua decizii pe cont propriu și de a apela mai puțin la sprijinul specialiștilor pentru a lua decizii (aspect confirmat și de ponderea mai mare a băieților care acordă o importanță mare a resurselor disponibile pe internet comparativ cu fetele).

II.4.1.4. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la vârstă

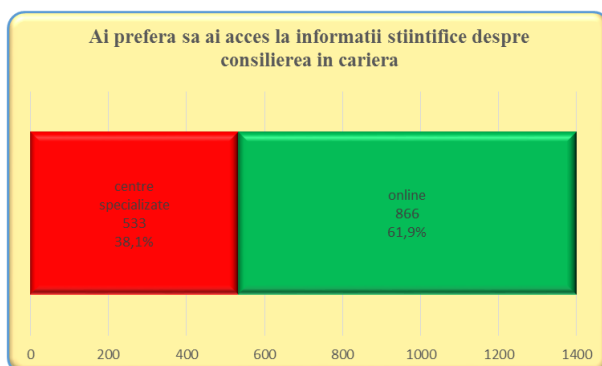
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la intervalul de vârstă (RO):

Răspunsurile elevilor români confirmă faptul că nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu creșterea în vârstă, în timp ce nevoia sprijinului din partea familiei și prietenilor scade odată cu creșterea în vârstă.

II.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră (RO):

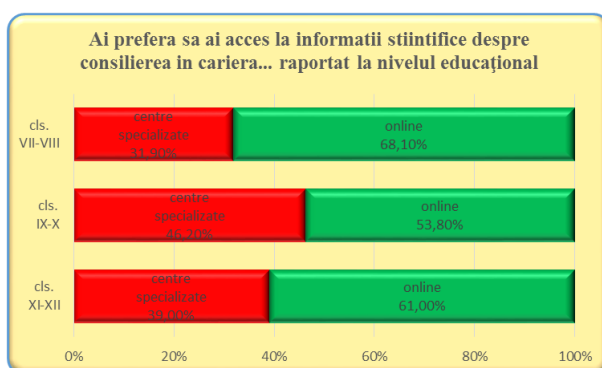

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, mai mult de 60% dintre elevii români chestionați ar prefera să fie consiliați în carieră prin intermediul unor site-uri specializate, aspect care este explicabil atât prin evitarea deplasărilor la un consilier în carieră (indisponibil în toate unitățile școlare), cât și prin disponibilitatea acestor resurse la orice moment, fără ca elevii să mai fie nevoiți să-și sincronizeze programul cu cel al consilierului în carieră.

Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră este suficient de ridicată încât să justifice dezvoltarea unor astfel de resurse educaționale deschise, platforma de consiliere în carieră dezvoltată prin proiectul ICT4RoCc fiind un posibil astfel de răspuns.

II.4.2.1. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la nivelul educațional (RO):

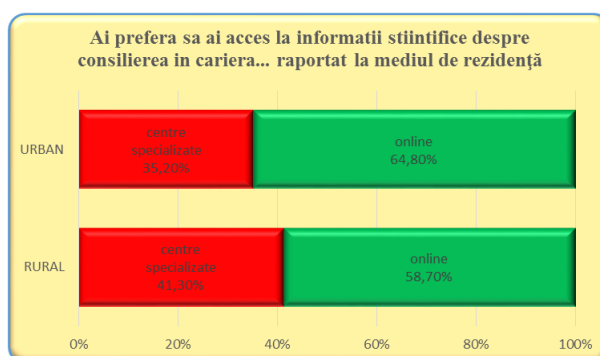
Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră este ceva mai scăzută la elevii de clasele IX-X, aspect corelat cu participarea mai redusă a acestora la activități de consiliere în carieră anterior momentului chestionării. Această corelație pune în evidență faptul că soluțiile online de consiliere în carieră reprezintă pentru elevi o soluție de optimizare a participării lor la astfel de activități și nu o

modalitate de înlocuire a activităților tradiționale, față în față, interacțiunea directă cu un consilier în carieră fiind totuși necesară.

Totuși, indiferent de nivelul educațional al elevilor români, cel puțin jumătate dintre ei sunt receptivi la soluțiile online de consiliere în carieră și sunt dispuși să valorifice resursele online accesibile lor prin intermediul unor site-uri specializate.

II.4.2.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență

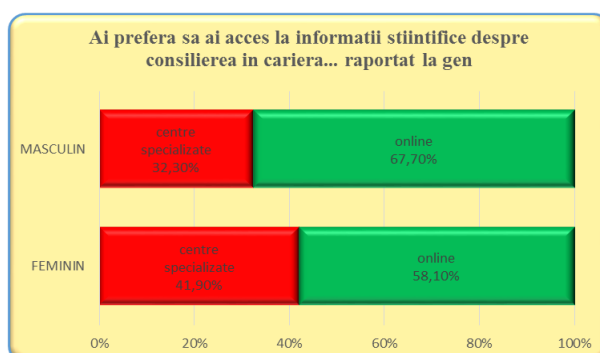
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență (RO):

Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră este ceva mai ridicată în mediul urban, în corelație cu procentul mai ridicat al elevilor din mediul urban care au acces la internet și sunt familiarizați cu valorificarea soluțiilor digitale.

II.4.2.3. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la gen

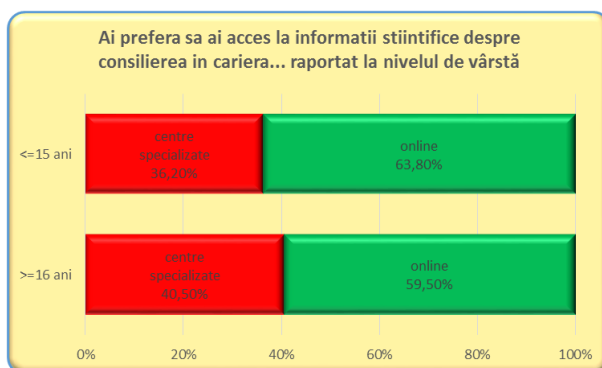
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la gen (RO):

Necesitatea interacțiunii directe cu un consilier în carieră este mai mare în cazul fetelor comparativ cu băieții, însă tendința generală de receptivitate față de soluțiile online este preponderentă și în cazul fetelor, și în cazul băieților.

II.4.2.4. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la vârstă

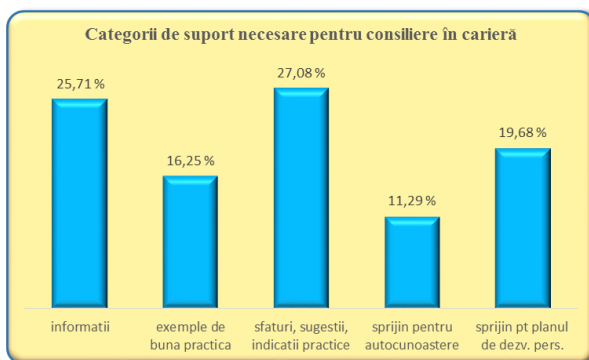
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la intervalul de vârstă (RO):

Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră nu este influențată semnificativ de intervalul de vârstă.

II.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră (RO):

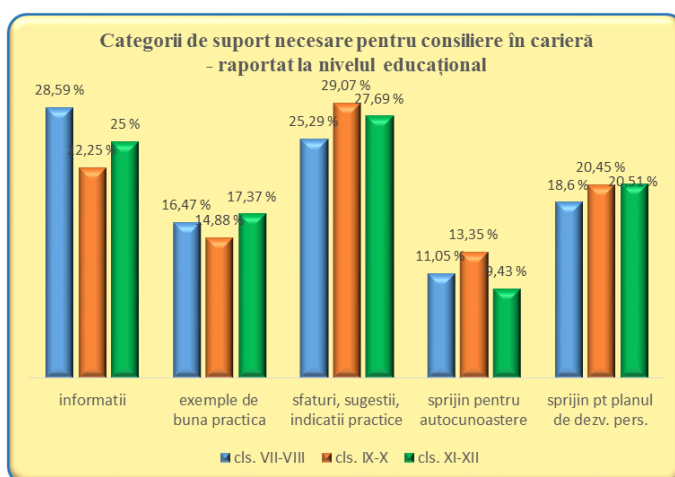

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră, elevii români se focalizează cu predilecție asupra obținerii unor informații științifice și a unor sfaturi, sugestii și indicații practice. Astfel, preferințele elevilor se concentrează atât pe aspecte obiective – preluarea unor informații științifice, cât și pe aspecte subiective – sfaturi și sugestii, argumentând o dată în plus complexitatea demersurilor de consiliere în carieră.

Din punct de vedere al posibilităților de consiliere online, transmiterea unor informații științifice este realizabilă la standarde ridicate de eficiență, însă sfaturile și indicațiile practice sunt mai degrabă condiționate de interacțiunea față în față cu un consilier școlar și cunoașterea aprofundată a elevului consiliat de către consilier, ceea ce argumentează o dată în plus complementaritatea soluțiilor digitale cu cele tradiționale și interacțiunea directă consilier-consiliat.

II.4.3.1. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional

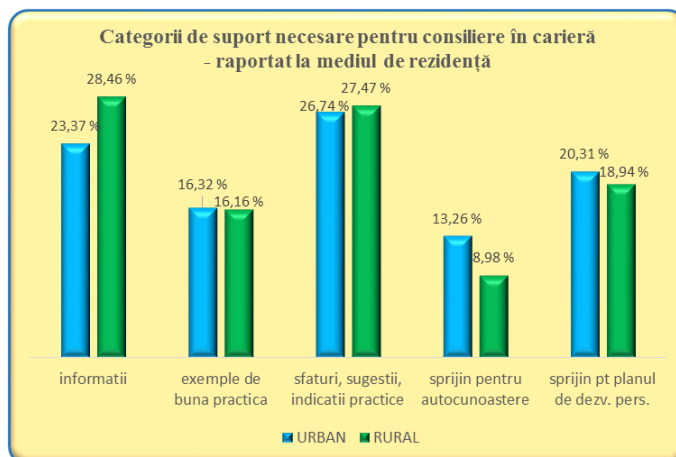
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional (RO):

Receptivitatea elevilor români față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de nivelul educațional.

II.4.3.2. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență

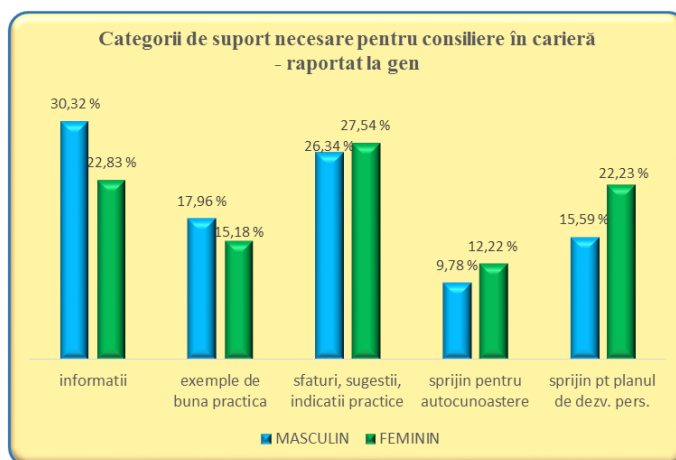
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență (RO):

Receptivitatea elevilor români față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de mediul de rezidență, deși există o tendință a elevilor din mediul rural de a valorifica mai mult accesul la informații comparativ cu cei din mediul urban (accesul la informații despre consilierea în carieră fiind mai redus în mediul rural).

II.4.3.3. Categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen (RO):

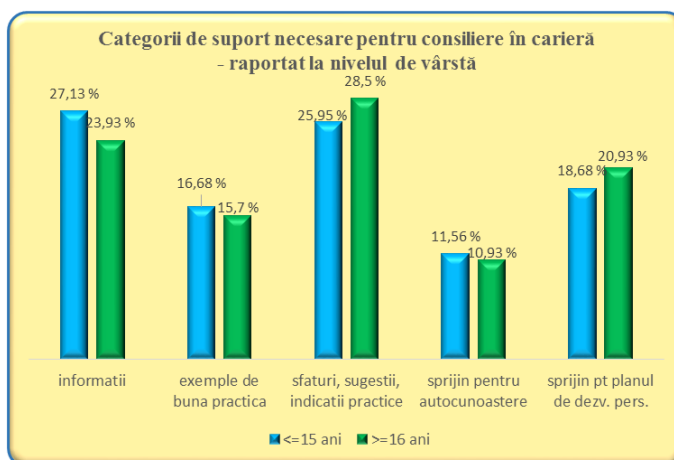

Receptivitatea elevilor români față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de gen, deși există o tendință a băieților de a valorifica mai mult accesul la informații comparativ cu fetele, în timp ce fetele se focalizează ceva mai mult pe sprijinul pentru dezvoltare personală comparativ cu băieții.

II.4.3.4. Categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele

relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la intervalul de vârstă (RO):

Receptivitatea elevilor români față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de nivelul de vârstă.

II.5. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Ultima categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a informațiilor corespunzătoare diferitor teme specifice consilierii în carieră, întrebarea specifică adresată elevilor fiind:

În tabelul următor sunt prezentate mai multe domenii asociate consilierii în carieră. Te rugăm să precizezi, pentru fiecare domeniu în parte, cât de necesare sunt informațiile corespunzătoare pentru consilierea ta în carieră (încercuiește numărul corespunzător răspunsului tău pentru fiecare rând din tabel)

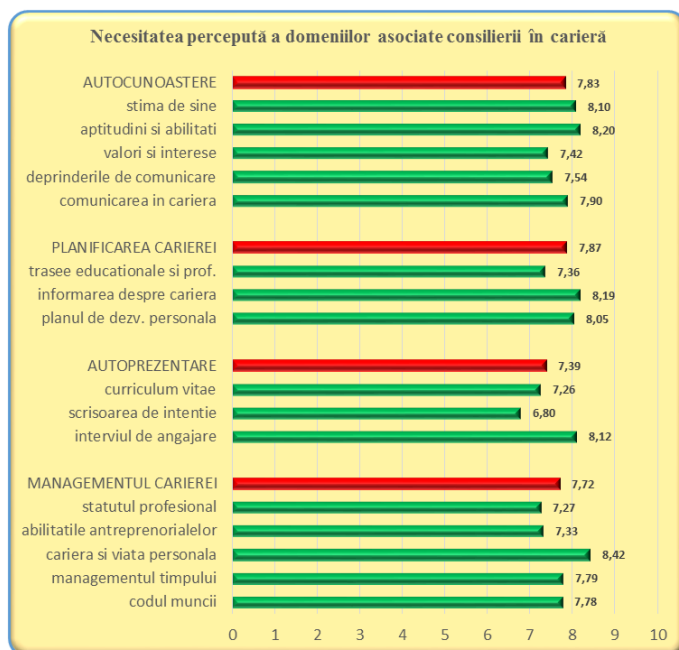
Temele prezentate elevilor pentru a fi evaluate au fost:

- ☞ Domeniul autocunoaștere: stima de sine și cunoașterea de sine; aptitudini și abilități; valori și interese; comunicarea și deprinderile de comunicare eficientă; comunicarea în carieră;
- ☞ Domeniul planificarea carierei: trasee educaționale și profesionale; informarea despre carieră și surse de informații; planul de dezvoltare personală și planul de carieră;
- ☞ Domeniul autoprezentare: curriculum vitae; scrisoarea de intenție și scrisoarea de motivație; interviul de angajare și prezentarea la interviu;
- ☞ Domeniul managementul carierei: statutul profesional: angajat vs. întreprinzător; abilitățile antreprenoriale și dezvoltarea lor; cariera și viața personală; managementul timpului; codul muncii și aspecte legale.

Scala de evaluare a fost una în 10 trepte, de la 1 – deloc important, la 10 – foarte important.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră

(RO):

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii români sunt:

1. Domeniul planificarea carierei:

- ☞ Informare despre carieră și surse de informare
- ☞ Planul de dezvoltare personală

2. Domeniul autocunoaștere:

- ☞ Aptitudini și abilități
- ☞ Stima de sine și imaginea de sine
- ☞ Comunicarea și specificul comunicării în carieră

3. Domeniul managementul carierei

- ☞ Cariera și viața personală
- ☞ Managementul timpului
- ☞ Codul muncii

4. Domeniul autoprezentare

- ☞ Interviu de angajare

De remarcat este evaluarea pozitivă a domeniului autocunoaștere, evaluare contrastantă cu informațiile anterioare cu privire la categoriile de suport necesare elevilor (sprijinul pentru autocunoaștere fiind cea mai puțin prezentă dintre cele cinci categorii prezentate elevilor). Această diferență este datorată conceptualizării „autocunoașterii”: această latură a consilierii nu este considerată importantă atunci când întrebarea utilizează conceptul ca atare, dar devine foarte importantă atunci când întrebarea face referire la aspecte concrete, atunci când operaționalizează conceptul, aspect care sugerează un grad redus de familiarizare a elevilor români cu conceptul de consiliere pentru autocunoaștere.

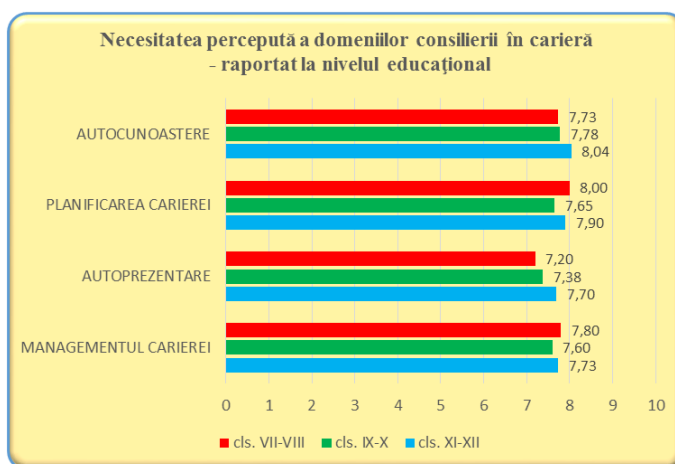
În același timp putem remarca faptul că tema asociată consilierii în carieră

considerată cea mai importantă de elevii din România este „cariera și viața personală”, ceea ce sugerează faptul că elevii români resimt un impact negativ al vieții profesionale a părinților asupra calității vieții lor personale, familiale (aspect care poate fi corelat cu numărul foarte mare al copiilor români afectați de migrația temporară a părinților la muncă în străinătate (foarte mulți copii români locuind și crescând fără unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate), dar și cu programul de lucru al părinților, care în foarte multe cazuri nu mai au timpul necesar pentru a relaționa cu copiii lor.

Pentru elevii români, elementele de autoprezentare sunt cele mai puțin interesante din punctul de vedere al activităților de consiliere în carieră, singurul element evaluat pozitiv fiind interviul de angajare și prezentarea la interviu. Acest aspect este corelat cu percepția socială a autoprezentării, care în România este asociată cu elementele calitative referitoare la prezentarea la interviul de angajare și mai puțin cu dosarul personal și documentele de autoprezentare; pentru majoritatea românilor, CV-ul și scrisoarea de intenție reprezintă mai degrabă elemente birocratice necesare, dar nu neapărat utile în demersul de căutare a unui loc de muncă, în timp ce succesul în găsirea unui loc de muncă este asociat frecvent cu randamentul la interviu.

II.5.1. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la nivelul educațional (RO):

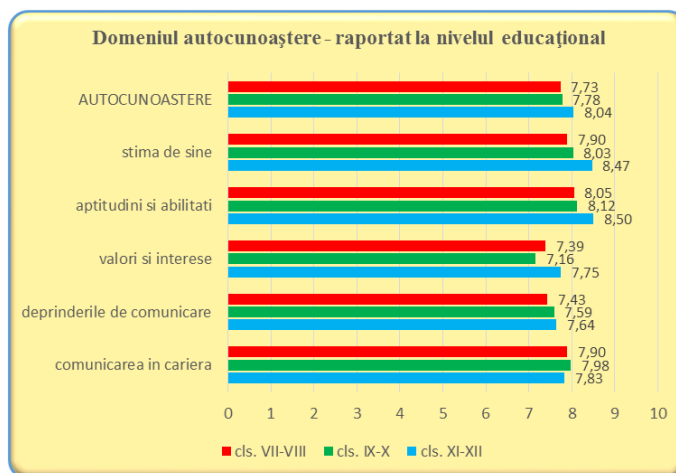

Singura influență semnificativă a nivelului educațional asupra necesității percepute a domeniilor asociate consilierii în carieră face referire la creșterea interesului față de autoprezentare odată cu trecerea la un nivel educațional superior, aspect corelat cu apropierea momentului în care viitorul absolvent va fi nevoit să își caute efectiv un loc de muncă.

II.5.1.1. Domeniul autocunoaștere

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de

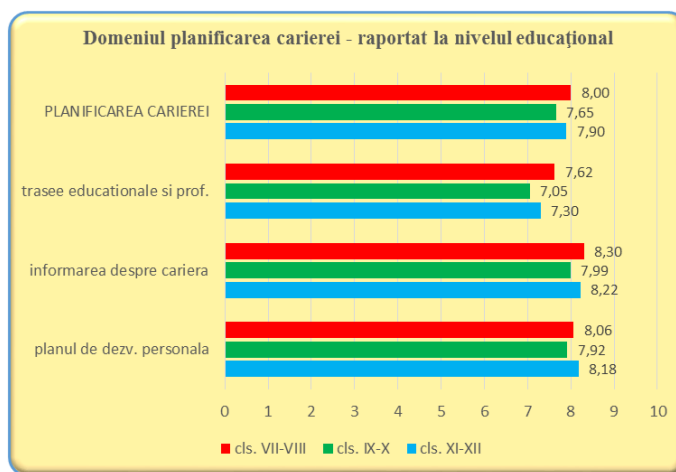
elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la nivelul educațional (RO):

Receptivitatea elevilor români față de cele cinci teme din domeniul autocunoaștere nu este influențată semnificativ de nivelul educațional.

II.5.1.2. Domeniul planificarea carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la nivelul educațional (RO):

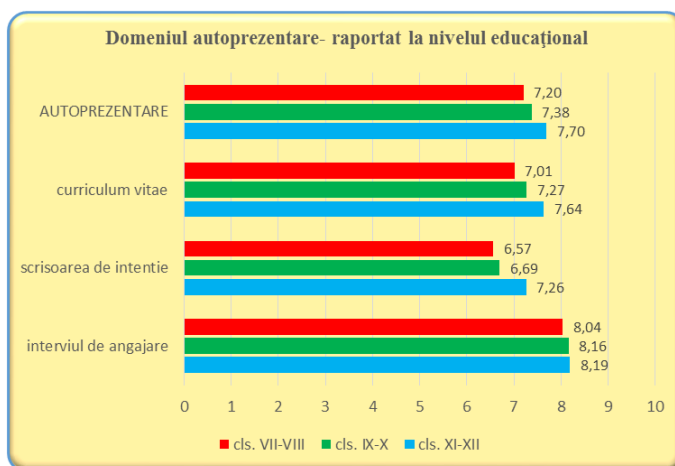

În ceea ce privește temele asociate domeniului planificarea carierei, există un interes mai ridicat al elevilor de gimnaziu pentru tema „trasee educaționale și profesionale” comparativ cu elevii de liceu, aspect corelat cu faptul că aceștia din urmă deja au realizat o primă alegere în privința traseului educațional.

II.5.1.3. Domeniul autoprezentare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de

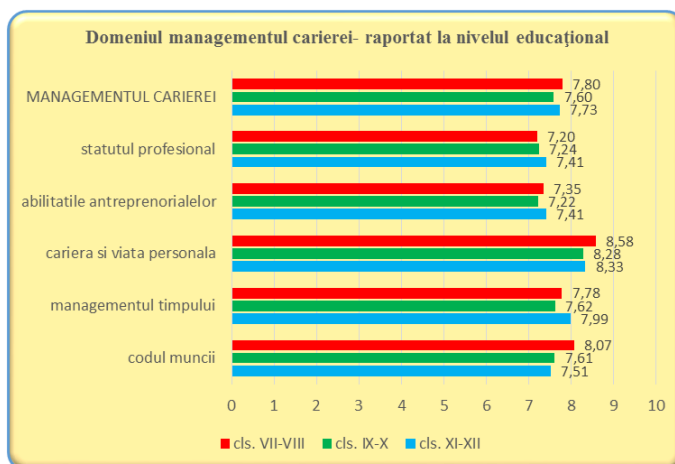
elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la nivelul educațional (RO):

Dintre temele asociate domeniului autoprezentare, „scrisoarea de intenție” este valorizată semnificativ mai mult de elevii din clasele terminale de liceu, evaluare care reflectă o conștientizare mai ridicată a importanței documentelor de prezentare personală odată cu apropierea momentului efectiv în care își vor căuta un loc de muncă.

II.5.1.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la nivelul educațional (RO):

Receptivitatea elevilor români față de cele cinci teme din domeniul managementul carierei nu este influențată semnificativ de nivelul educațional.

Influența nivelului educațional asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este destul de limitată:

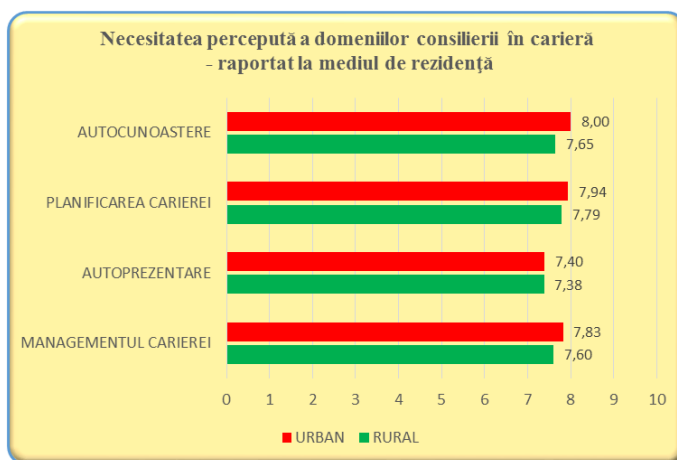
☞ interesul față de domeniul autoprezentare crește odată cu trecerea la un nivel educațional superior;

☞ tema „trasee educaționale și profesionale” este mai interesantă pentru elevii de gimnaziu comparativ cu elevii de liceu;

☞ „scrisoarea de intenție” este valorizată semnificativ mai mult de elevii din clasele terminale de liceu.

II.5.2. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență

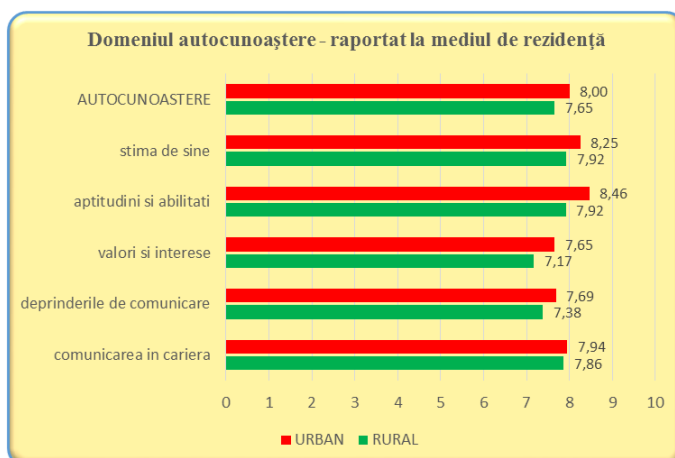
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență (RO):

Interesul elevilor români față de cele patru domenii asociate consilierii în carieră nu este semnificativ influențat de mediul de rezidență.

II.5.2.1. Domeniul autocunoaștere

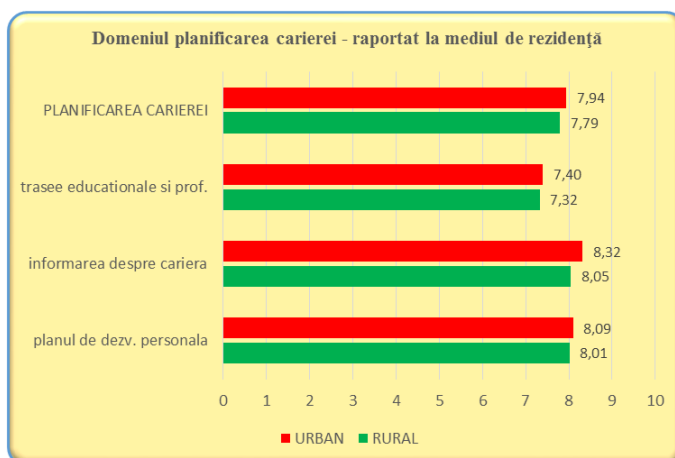
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la mediul de rezidență (RO):

Toate temele din domeniul autocunoaștere sunt mai interesante pentru elevii din mediul urban comparativ cu cei din mediul rural.

II.5.2.2. Domeniul planificarea carierei

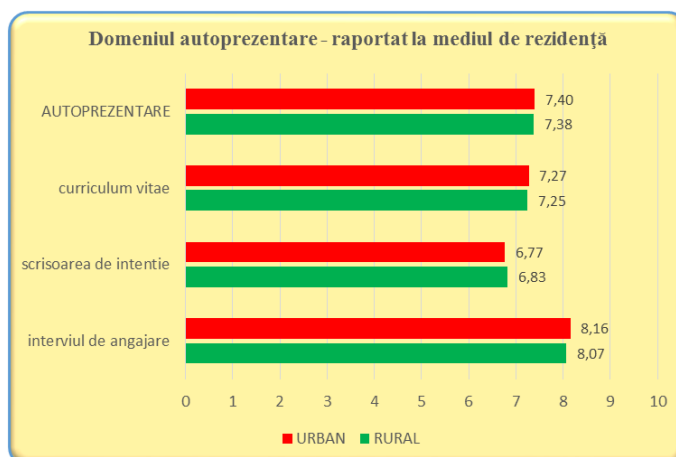
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la mediul de rezidență (RO):

Interesul elevilor români față de cele trei teme din domeniul planificarea carierei nu este semnificativ influențat de mediul de rezidență.

II.5.2.3. Domeniul autoprezentare

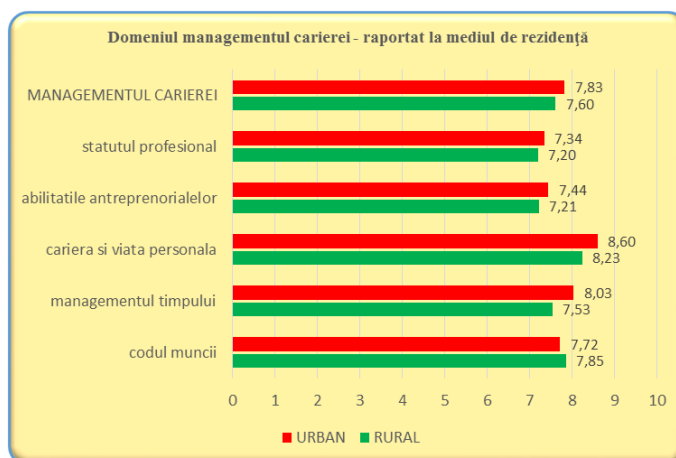
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la mediul de rezidență (RO):

Interesul elevilor români față de cele trei teme din domeniul autoprezentare nu este semnificativ influențat de mediul de rezidență.

II.5.2.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la mediul de rezidență (RO):

Interesul elevilor români față de cele cinci teme din domeniul managementul carierei nu este semnificativ influențat de mediul de rezidență, singura diferență semnificativă fiind cea referitoare la acordarea unei mai mari importanțe temei „cariera și viața personală” de către elevii din mediul urban comparativ cu cei din rural.

Influența mediului de rezidență asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este foarte limitată:

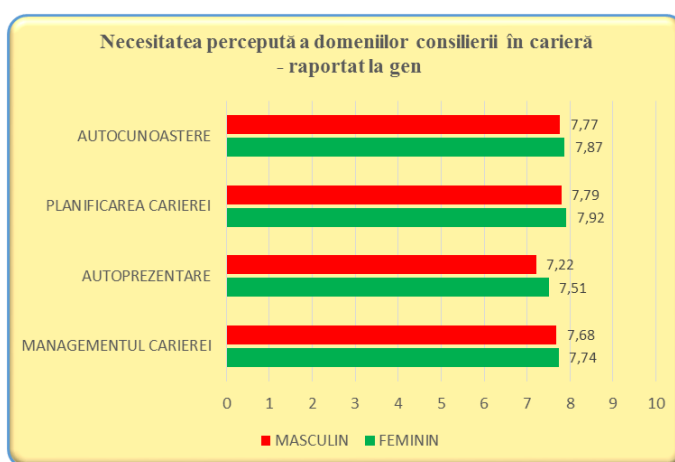
- ☞ temele din domeniul autocunoaștere sunt mai interesante pentru elevii din mediul urban comparativ cu cei din mediul rural;
- ☞ tema „cariera și viața personală” este mai interesantă pentru elevii din mediul

urban comparativ cu cei din mediul rural.

Pe ansamblu însă putem considera că interesul elevilor români pentru domeniile și temele asociate consilierii în carieră nu este influențat de mediul de rezidență într-o manieră relevantă.

5.3. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la gen

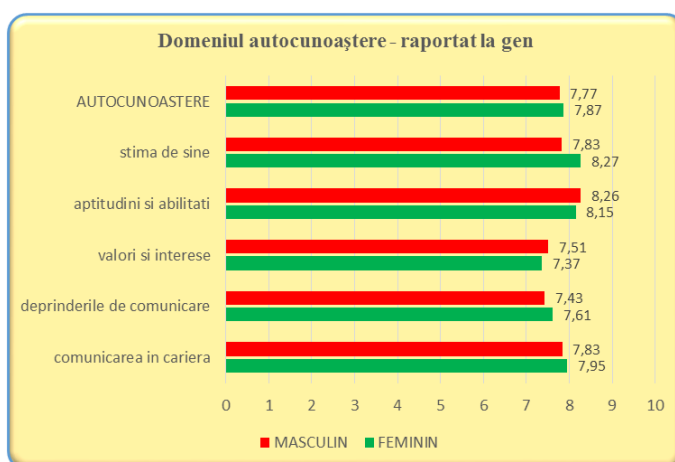
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la gen (RO):

Receptivitatea elevilor români față de cele patru domenii asociate consilierii în carieră este independentă de gen.

II.5.3.1. Domeniul autocunoaștere

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la gen (RO):

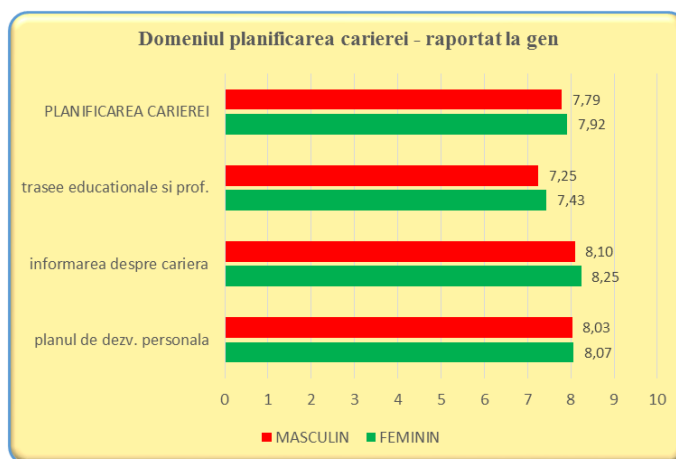

Receptivitatea elevilor români față de cele cinci teme asociate autocunoașterii ca

domeniului al consilierii în carieră este independentă de gen.

II.5.3.2. Domeniul planificarea carierei

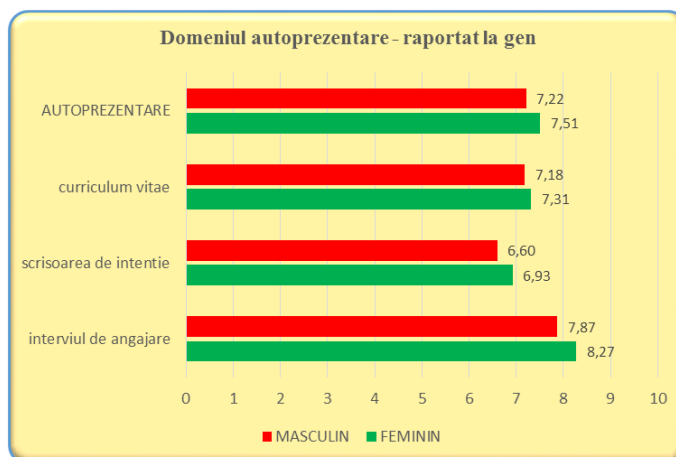
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul planificarea carierei, raportat la gen (RO):

Receptivitatea elevilor români față de cele trei teme asociate planificării carierei ca domeniului al consilierii în carieră este independentă de gen.

II.5.3.3. Domeniul autoprezentare

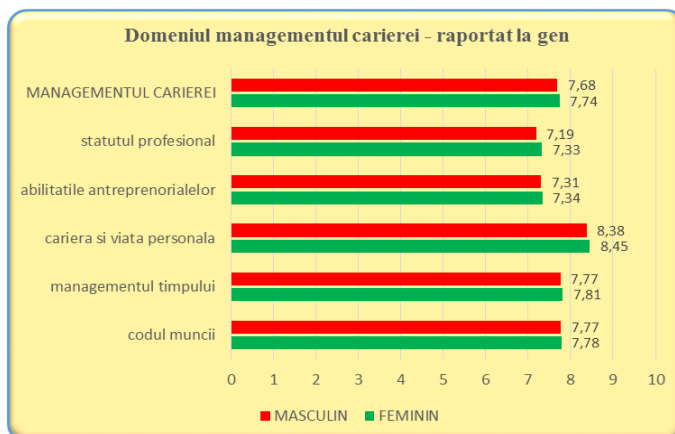
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la gen (RO):

Receptivitatea elevilor români față de cele trei teme asociate autoprezentării ca domeniului al consilierii în carieră este independentă de gen.

II.5.3.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la gen (RO):

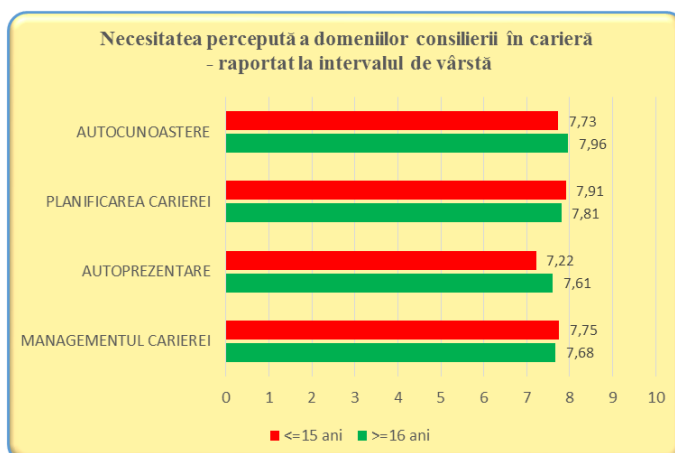
Receptivitatea elevilor români față de cele cinci teme asociate managementului carierei ca domeniului al consilierii în carieră este independentă de gen.

Influențele de gen asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră nu sunt semnificative statistic, interesele băieților și fetelor sunt similare.

II.5.4. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la vârstă

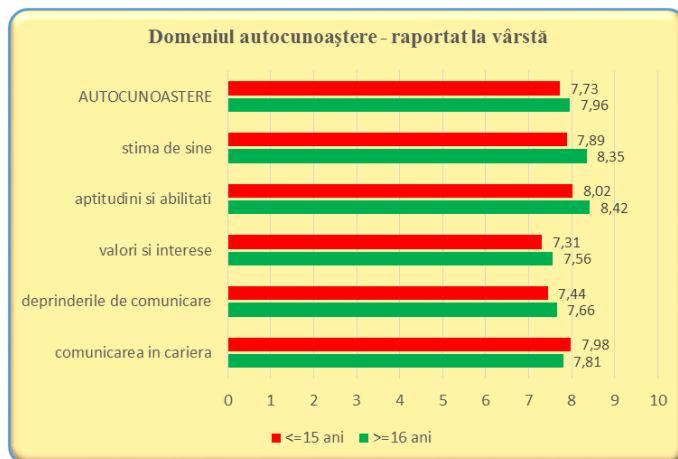
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la intervalul de vârstă (RO):

Singura influență semnificativă a vârstei asupra necesității percepute a domeniilor asociate consilierii în carieră face referire la creșterea interesului față de autoprezentare odată cu creșterea în vârstă, aspect corelat cu apropierea momentului în care viitorul adult va fi nevoit să își caute efectiv un loc de muncă.

II.5.4.1. Domeniul autocunoaștere

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la intervalul de vârstă (RO):

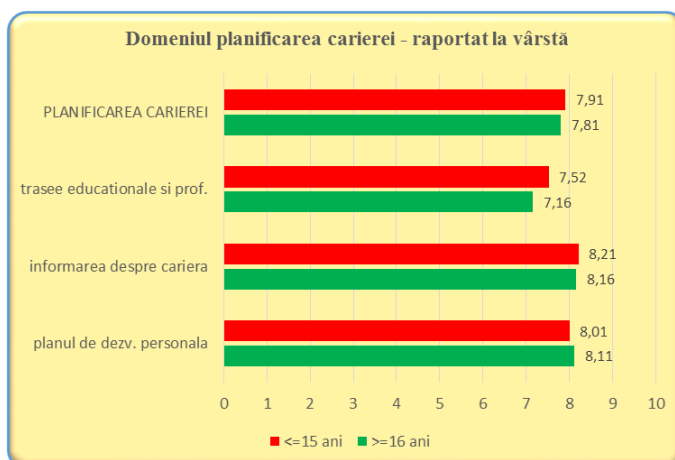

Dintre cele cinci teme asociate domeniului autocunoaștere, vârsta influențează percepția necesității temelor „stima de sine” și „aptitudini și abilități”, care devin mai interesante odată cu creșterea în vârstă. Interesul elevilor români pentru autocunoaștere manifestă o creștere odată cu trecerea anilor, fiind mai mare odată cu creșterea în vârstă.

Acest aspect este relevant nu doar pentru consilierea în carieră, ci pentru întregul demers de consiliere al elevilor, fiind asociat cu criza de originalitate a adolescenților, cu formarea și cristalizarea personalității în această etapă de vârstă, curiozitatea față de propria persoană fiind mai mare.

II.5.4.2. Domeniul planificarea carierei

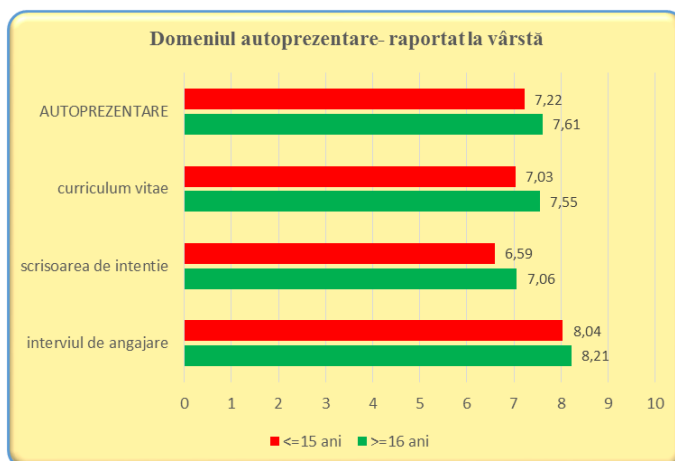
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la intervalul de vârstă (RO):

În ceea ce privește temele asociate domeniului planificarea carierei, există un interes mai ridicat al elevilor mai mici pentru tema „trasee educaționale și profesionale” comparativ cu elevii de vârstă mai mare, aspect corelat cu faptul că aceștia din urmă deja au realizat primele alegeri în privința traseului educațional.

II.5.4.3. Domeniul autoprezentare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la intervalul de vârstă (RO):

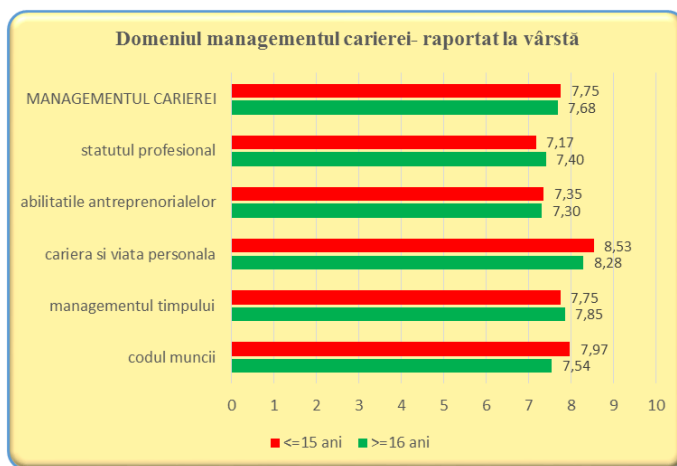

Interesul elevilor români față de temele asociate domeniului autoprezentare crește odată cu vârsta, diferențe semnificativ fiind manifestate în ceea ce privește CV-ul și scrisoarea de intenție, interesul față de aceste teme fiind mai mare odată cu apropierea momentului în care viitorul adult își va căuta un loc de muncă.

II.5.4.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la

intervalul de vârstă (RO):

Receptivitatea elevilor români față de temele din domeniul managementul carierei este relativ constant odată cu creșterea în vârstă, deși interesul față de temele „cariera și viața personală”, respectiv „codul muncii” este mai mare la elevii de vârstă mai mare.

Influența vârstei asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este destul de prezentă în România:

- ↻ vârsta influențează percepția necesității temelor „stima de sine” și „aptitudini și abilități”, care devin mai interesante odată cu creșterea în vârstă;

- ↻ există un interes mai ridicat al elevilor mai mici pentru tema „trasee educaționale și profesionale” comparativ cu elevii de vârstă mai mare;

- ↻ interesul față de temele „CV-ul” și „scrisoarea de intenție” crește odată cu vârsta;

- ↻ interesul față de temele „cariera și viața personală”, respectiv „codul muncii” este mai mare la elevii de vârstă mai mare.

II.6. Concluzii

II.6.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră în România

Accesul direct la servicii de consiliere în carieră al elevilor români este destul de limitat, în condițiile în care aproape 40% dintre aceștia nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră și doar 6% dintre elevi au acces la servicii specializate furnizate de un consilier în carieră (probabil în mediul privat, ținând cont de faptul că sistemul public de educație nu furnizează servicii specializate de consiliere în carieră).

Mai puțin de jumătate dintre elevii din România au participat anterior la activități de consiliere în carieră; dintre cei care au participat la astfel de activități, marea majoritate au participat la activități de consiliere de grup.

Răspunsurile elevilor confirmă nevoia implementării unor programe specifice de consiliere de carieră, în condițiile în care mai puțin de 10% dintre elevii din România au

participat la activități de consiliere individuală de consiliere și orientare în carieră. Necesitatea dezvoltării serviciilor publice de consiliere în carieră în România și includerii unui număr cât mai mare de elevi în activități specifice de consiliere în carieră este cu atât mai accentuată cu cât serviciile private de consiliere în carieră destinate elevilor sunt aproape inexistente în spațiul cultural românesc.

II.6.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră în România

Nevoia subiectivă a elevilor români de a fi asistați de un specialist în alegerea traseului educațional și profesional este destul de ridicată, aproape jumătate dintre elevii chestionați precizând că au nevoie de sprijinul unei persoane specializate.

Nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu nivelul educațional, fiind cea mai accentuată la elevii de clasele XI-XII, odată cu apropierea finalizării studiilor liceale.

Nevoia unui sprijin din partea unei persoane specializate în consilierea în carieră este mai puternic resimțită de fete decât de băieți, în dauna nevoii de sprijin din partea părinților și prietenilor. Această diferență pare a fi corelată cu tendința băieților de a fi mai independenți, de a lua decizii pe cont propriu și de a apela mai puțin la sprijinul specialiștilor pentru a lua decizii (aspect confirmat și de ponderea mai mare a băieților care acordă o importanță mare a resurselor disponibile pe internet comparativ cu fetele).

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră, elevii români se focalizează cu predilecție asupra obținerii unor informații științifice și a unor sfaturi, sugestii și indicații practice. Astfel, preferințele elevilor se concentrează atât pe aspecte obiective – preluarea unor informații științifice, cât și pe aspecte subiective – sfaturi și sugestii, argumentând o dată în plus complexitatea demersurilor de consiliere în carieră.

II.6.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră în România

Mai mult de 60% dintre elevii români chestionați ar prefera să fie consiliați în carieră prin intermediul unor site-uri specializate, aspect care este explicabil atât prin evitarea deplasărilor la un consilier în carieră (indisponibil în toate unitățile școlare), cât și prin disponibilitatea acestor resurse la orice moment, fără ca elevii să mai fie nevoiți să-și sincronizeze programul cu cel al consilierului în carieră.

Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră este suficient de ridicată încât să justifice dezvoltarea unor astfel de resurse educaționale deschise, platforma de consiliere în carieră dezvoltată prin proiectul ICT4RoCc fiind un posibil astfel de răspuns.

Având în vedere cele două categorii de suport asociate consilierii în carieră considerate cele mai importante de elevii români, transmiterea unor informații științifice este realizabilă la standarde ridicate de eficiență în mediul online, însă sfaturile și indicațiile practice sunt mai degrabă condiționate de interacțiunea față în față cu un consilier școlar și cunoașterea aprofundată a elevului consiliat de către consilier, ceea ce argumentează complementaritatea soluțiilor digitale cu cele tradiționale și interacțiunea

directă consilier-consiliat.

II.6.4. Domenii de interes în privința consilierii în carieră în România

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii români sunt:

1. Domeniul planificarea carierei: informare despre carieră și surse de informare; planul de dezvoltare personală.

2. Domeniul autocunoaștere: aptitudini și abilități; stima de sine și imaginea de sine; comunicarea și specificul comunicării în carieră.

3. Domeniul managementul carierei: cariera și viața personală; managementul timpului; codul muncii.

4. Domeniul autoprezentare: interviul de angajare.

De remarcat este evaluarea pozitivă a domeniului autocunoaștere, evaluare contrastantă cu informațiile anterioare cu privire la categoriile de suport necesare elevilor (sprijinul pentru autocunoaștere fiind cea mai puțin prezentă dintre cele cinci categorii prezentate elevilor). Această diferență este datorată conceptualizării „autocunoașterii”: această latură a consilierii nu este considerată importantă atunci când întrebarea utilizează conceptul ca atare, dar devine foarte importantă atunci când întrebarea face referire la aspecte concrete, atunci când operaționalizează conceptul, aspect care sugerează un grad redus de familiarizare a elevilor români cu conceptul de consiliere pentru autocunoaștere.

În același timp putem remarca faptul că tema asociată consilierii în carieră considerată cea mai importantă de elevii din România este „cariera și viața personală”, ceea ce sugerează faptul că elevii români resimt un impact negativ al vieții profesionale a părinților asupra calității vieții lor personale, familiale (aspect care poate fi corelat cu numărul foarte mare al copiilor români afectați de migrația temporară a părinților la muncă în străinătate (foarte mulți copii români locuind și crescând fără unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate), dar și cu programul de lucru al părinților, care în foarte multe cazuri nu mai au timpul necesar pentru a relaționa cu copiii lor.

Pentru elevii români, elementele de autoprezentare sunt cele mai puțin interesante din punctul de vedere al activităților de consiliere în carieră, singurul element evaluat pozitiv fiind interviul de angajare și prezentarea la interviu. Acest aspect este corelat cu percepția socială a autoprezentării, care în România este asociată cu elementele calitative referitoare la prezentarea la interviul de angajare și mai puțin cu dosarul personal și documentele de autoprezentare; pentru majoritatea românilor, CV-ul și scrisoarea de intenție reprezintă mai degrabă elemente birocratice necesare, dar nu neapărat utile în demersul de căutare a unui loc de muncă, în timp ce succesul în găsirea unui loc de muncă este asociat frecvent cu randamentul la interviu.

Cap. III. Analiza nevoii de consiliere în carieră a elevilor din Cipru

Context

Obiectivele analizei

Lot de subiecți

Acces la servicii de consiliere în carieră

Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Concluzii

Context

Consilierea în carieră a elevilor din Cipru este asigurată de consilieri școlari din unitățile școlare din învățământul preuniversitar. În sistemul public de educație nu există consilieri în carieră specializați ca atare, iar formarea inițială a cadrelor didactice sau consilierilor școlari nu conține elemente de consiliere în carieră, ci doar elemente generale de consiliere școlară. Sistemul de formare universitară nu oferă programe de studiu cu specializarea consiliere în carieră, iar profesia de „consilier în carieră” nu este reglementată ca atare. Totuși, mulți dintre consilierii școlari din Cipru sunt absolvenți ai unor programe universitare din U.K., formarea lor inițială cuprinzând elemente specifice de consiliere în carieră.

Consilierii școlari sunt prezenți în marea majoritate a școlilor, dar în general aceștia au atribuții multiple, nu doar consilierea în carieră, astfel încât timpul alocat activităților de consiliere în carieră este limitat.

Sistemul privat de consiliere în carieră este într-o continuă dezvoltare în Cipru, serviciile de consiliere în carieră fiind destul de scumpe, dar totuși foarte valorizate de părinții elevilor sau absolvenților care-și caută traseul educațional sau profesional potrivit, ponderea elevilor care apelează la servicii private de consiliere în carieră fiind deja destul de mare.

Un alt element de specificitate privind sistemul educațional din Cipru face referire la ponderea foarte mare a absolvenților de studii liceale care continuă traseul academic prin urmarea studiilor universitare în Cipru sau în afara țării (U.K, Grecia etc.); în condițiile în care 80-90% dintre absolvenții de liceu își doresc continuarea studiilor, activitățile de consiliere în carieră la acest nivel de vârstă sunt concentrate pe alegerea traseului educațional potrivit și mai puțin pe traseul profesional, piața muncii etc.

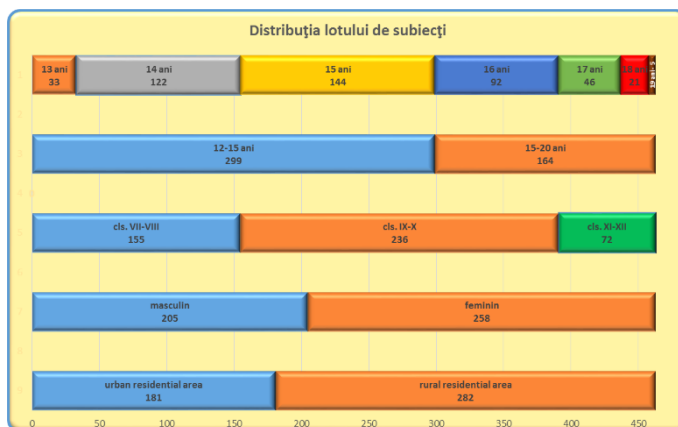
III.1. Obiectivele analizei

Investigarea nevoii de consiliere în carieră a elevilor din Cipru a avut următoarele obiective principale:

- a. analiza gradului de acces al elevilor din Cipru la servicii de consiliere și orientare în carieră;
- b. analiza nevoii subiective percepute de elevii din Cipru pentru serviciile de consiliere și orientare în carieră;
- c. analiza oportunității introducerii serviciilor online de consiliere și orientare în carieră;
- d. analiza relevanței diferitor domenii asociate consilierii și orientării în carieră din perspectiva elevilor din Cipru;
- e. identificarea principalelor nevoi ale elevilor din Cipru în privința consilierii și orientării în carieră.

III.2. Lot de subiecți

Lotul de subiecți investigat în Cipru a cuprins un număr total de 463 de elevi cu vârsta cuprinsă între 12 și 20 de ani, de ambele genuri și din ambele medii de rezidență, elevi în clasele VII-XII din gimnaziu și liceu. Distribuția lotului de subiecți raportat la cele patru variabile independente luate în calcul este prezentată în graficul următor (CY):

Distribuția subiecților în funcție de variabilele independente ale cercetării este relativ uniformă, numărul subiecților din fiecare categorie de subiecți definită de aceste variabile fiind suficient de mare încât să permită realizarea unor analize comparative.

Totuși, în ceea ce privește distribuția lotului de subiecți raportat la nivelul educațional, numărul elevilor chestionați din clasele XI-XII este semnificativ mai mic decât în celelalte două grupe experimentale definite de această variabilă, astfel încât comparațiile realizate prin raportare la nivelul educațional trebuie analizate cu precauție.

III.3. Acces la serviciile de consiliere în carieră

O primă categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la gradul de acces la servicii profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

☞ **Ai participat la vreo activitate de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ nu, la nicio activitate; ☐ da, la activități de consiliere de grup; ☐ da, la activități de consiliere individuală; ☐ da, și la activități de consiliere individuală și de grup.);

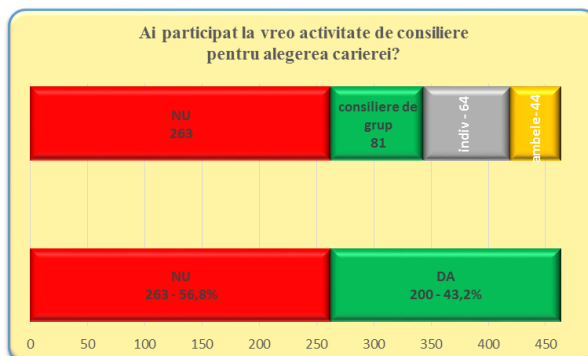
☞ **Ai acces direct la servicii de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, prin intermediul consilierului școlar; ☐ da, prin intermediul unui consilier specializat pentru consilierea în carieră; ☐ nu);

☞ **Ai un plan de dezvoltare personală/ plan de carieră?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, unul realizat cu ajutorul unui specialist; ☐ da, unul realizat de mine; ☐ da, însă nu unul riguros, scris, ci doar câteva idei generale; ☐ nu).

III.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele

relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la activități de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - CY):

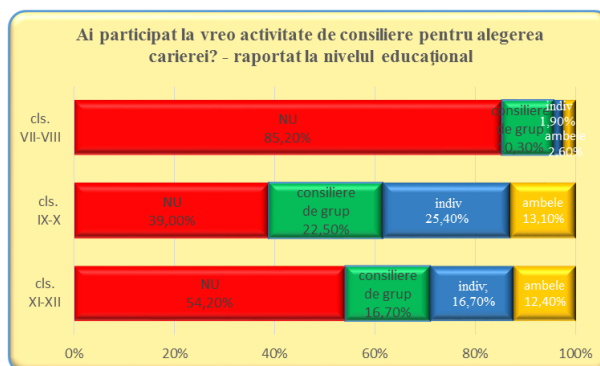

Mai puțin de jumătate dintre elevii din Cipru au participat anterior la activități de consiliere în carieră; dintre cei care au participat la astfel de activități, ponderea celor care au participat la activități de grup este relativ similară cu ponderea celor care au participat la activități individuale, aspect influențat de importanța acordată în Cipru de serviciile private de consiliere în carieră (aproape un sfert din elevii ciprioți au participat și la activități individuale).

Totuși, ponderea mare a elevilor care nu au participat niciodată la activități de consiliere în carieră confirmă nevoia implementării unor programe specifice de consiliere de carieră și includerii unui număr cât mai mare de elevi în activități specifice de consiliere în carieră.

III.3.1.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (CY):

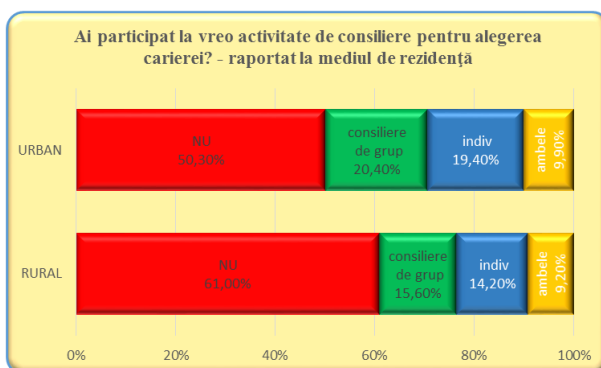

Participarea anterioară la activități de consiliere în carieră este influențată foarte mult de nivelul educațional al elevilor, ponderea elevilor de clasele VII-VIII care nu au participat niciodată la astfel de activități fiind mult mai mare comparativ cu celelalte două niveluri educaționale.

Marea majoritate a elevilor de clasele VII-VIII (85%) nu au participat la activități de consiliere în carieră, aspect de înțeles ținând cont de faptul că în Cipru clasa a VIII nu este clasă terminală (gimnaziul se termină cu clasa a IX), concentrarea eforturilor de consiliere în carieră în Cipru pe elevii de clasele IX-XII.

III.3.1.2. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la mediul de rezidență (CY):

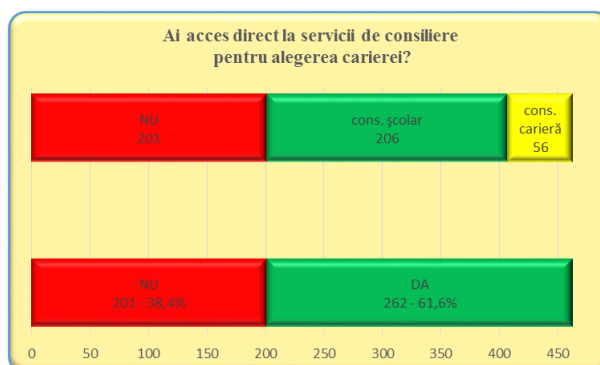
Ponderea elevilor din Cipru care nu au participat la activități de consiliere în carieră este mai mare în mediul rural comparativ cu mediul urban, aspect care este probabil explicat de numărul mai mare al elevilor din mediul urban de accesare a serviciilor private de consiliere în carieră. Pe ansamblu, mai mult de jumătate dintre elevii ciprioți nu au participat la activități de consiliere în carieră, indiferent de mediul de rezidență al acestora.

În analiza diferențelor dintre elevii din mediul urban și cei din mediul rural din Cipru trebuie ținut cont de specificul așezărilor urbane și rurale din Cipru, mărimea redusă a insulei și stilul arhitectonic al localităților (care ocupă un spațiu geografic amplu) făcând ca diferențierea dintre orașe și suburbiile din mediul rural să fie doar una administrativă, precum și de faptul că mulți dintre elevii din mediul rural învață în unități școlare din mediul urban, având astfel acces la resursele educaționale ale școlilor din mediul urban, inclusiv la serviciile de consiliere în carieră.

III.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru

răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele două variante de răspuns din întrebare - CY):

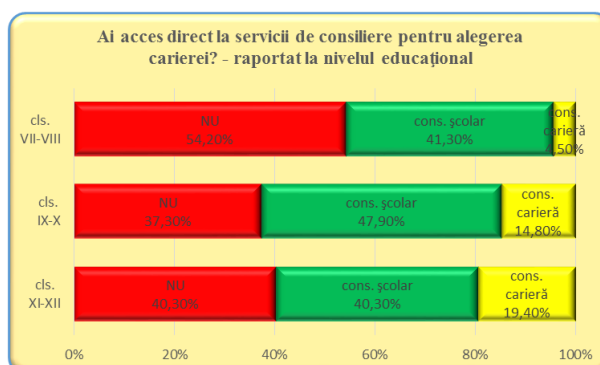

Accesul direct la servicii de consiliere în carieră al elevilor ciprioți este destul de limitat, în condițiile în care aproape 40% dintre aceștia nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră și doar 13% dintre elevi au acces la servicii specializate furnizate de un consilier în carieră (mare parte dintre aceștia apelând la serviciile private de consiliere în carieră).

Analizând comparativ răspunsurile elevilor din Cipru cu privire la accesul la servicii de consiliere (40% nu au acces) și cu privire la participarea anterioară la astfel de activități (60% nu au participat) putem să constatăm faptul că pentru aproximativ 20% dintre elevii ciprioți accesul la servicii de consiliere în carieră nu înseamnă și accesarea acestor servicii (această relație surprinde și costurile ridicate asociate consilierilor privați în carieră, serviciile private fiind disponibile, dar nu și accesibile tuturor elevilor ciprioți).

III.3.2.1. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (CY):

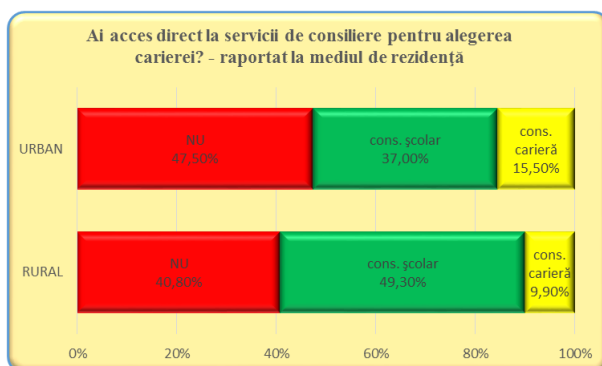
Ponderea elevilor ciprioți din clasele VII-VIII care nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră este mai mare comparativ cu celelalte două niveluri educaționale,

în timp ce ponderea elevilor care au acces la serviciile unui consilier în carieră specializat este mai mare la elevii din clasele terminale de liceu (probabil datorită creșterii accesării serviciilor private de consiliere în etapa finală a alegerii traseului educațional universitar).

În același timp, răspunsurile elevilor din Cipru în privința accesului la servicii de consiliere în carieră argumentează o dată în plus concentrarea eforturilor consilierilor în carieră în cazul elevilor de la liceu și mai puțin în cazul elevilor de gimnaziu.

III.3.2.2. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență (CY):

Accesul la servicii de consiliere individuală în carieră în Cipru este ceva mai ridicat în mediul urban (acolo unde se concentrează serviciile private de consiliere în carieră), însă pe ansamblu gradul de acces al elevilor ciprioți la activități de consiliere în carieră este relativ similar în mediul urban și mediul rural.

III.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - CY):

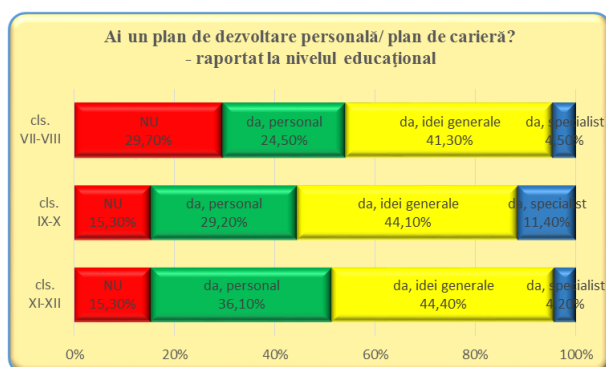

Deși la o primă vedere ponderea elevilor ciprioți care au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este foarte mare (85%), o analiză mai aprofundată a răspunsurilor elevilor chestionați relevă faptul că doar 8% dintre ei și-au planificat viitorul educațional și profesional cu ajutorul unui specialist.

Marea majoritate a elevilor au un plan personal, conturat pe baza unor idei generale, ceea ce confirmă totuși interesul crescut al elevilor din Cipru pentru planificarea carierei proprii, chiar dacă accesul la specialiști care să-i ajute într-o manieră profesionistă este limitat.

III.3.3.1. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional (CY):

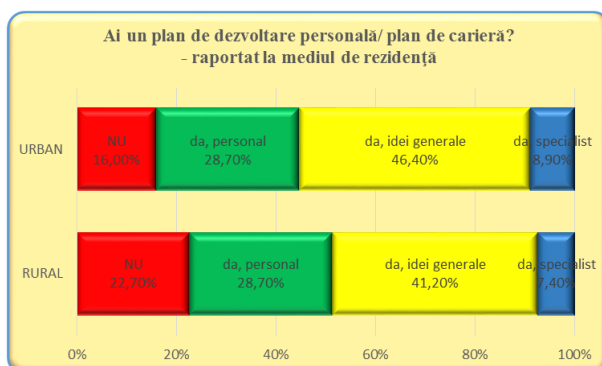

Răspunsurile elevilor ciprioți cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt relativ independente de nivelul educațional.

Totuși, ponderea elevilor care nu au un astfel de plan este mai mare în cazul elevilor de clasele VII-VIII (clase neterminale de gimnaziu, elevii nu acordă încă o importanță atât de mare planificării traseului educațional și profesional), în timp ce ponderea elevilor care apelează la un specialist este cea mai mare la elevii din clasele IX-X, clasele de final de gimnaziu și început de liceu, perioadă în care se iau primele decizii cu impact major asupra traseului educațional și profesional ulterior.

III.3.3.2. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență

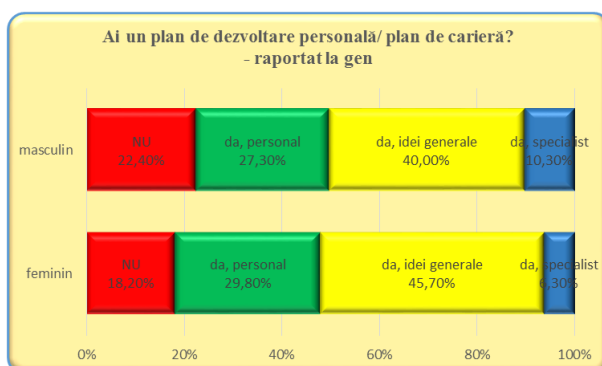
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență (CY):

Răspunsurile elevilor ciprioți cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt independente de mediul de rezidență.

III.3.3.3. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la gen

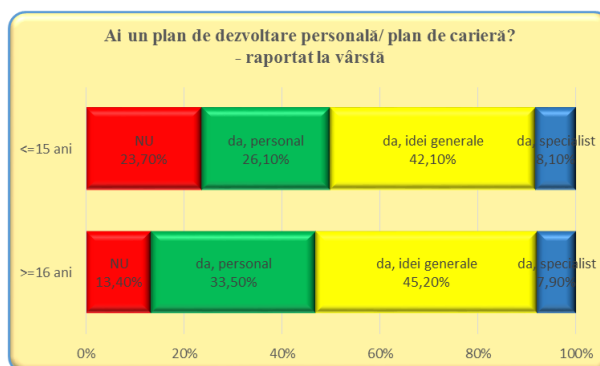
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la gen (CY):

Răspunsurile elevilor români cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt independente de gen, în pofida unei ușoare tendințe a băieților de a apela într-o mai mare măsură la serviciile unui specialist pentru conturarea planului de dezvoltare personală.

III.3.3.4. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la intervalul de vârstă (CY):

Ponderea elevilor ciprioții care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este mai mare în cazul elevilor de vârstă mai mică. Odată cu creșterea în vârstă crește ponderea elevilor care își conturează ei înșiși un plan personal de carieră, reflectând astfel interesul mai mare pentru propria evoluție educațională și profesională, însă ponderea elevilor care apelează la un specialist este independentă de intervalul de vârstă.

III.4. Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

A doua categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a serviciilor profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

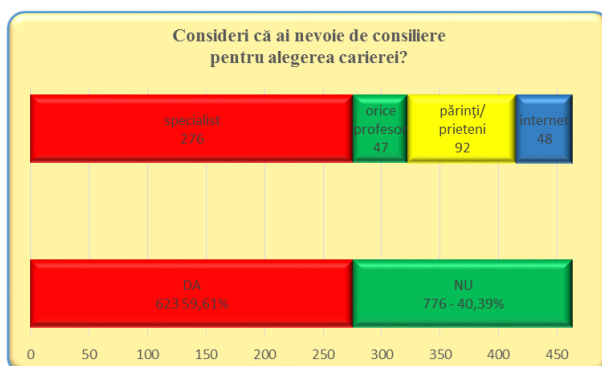
☞ **Consideri că ai nevoie de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ am nevoie de consiliere din partea unei persoane specializate în acest domeniu; ☐ am nevoie de consiliere, dar orice cadru didactic poate să mă ajute în acest sens; ☐ sfaturile părinților și prietenilor îmi sunt suficiente; ☐ găsesc pe internet informațiile necesare pentru alegerea carierei).

☞ **Ai prefera să ai acces la informații științifice despre consilierea în carieră...** (variantele de răspuns fiind: ☐ prin intermediul unor centre specializate de consiliere în carieră; ☐ online, prin intermediul unor site-uri cu informații științifice adecvate vârstei noastre).

☞ **Pentru consilierea în carieră, elevii au nevoie de:** (variantele de răspuns fiind: ☐ informații; ☐ exemple de bună practică (spre exemplu, modul de completare a unui CV etc.); ☐ sfaturi, sugestii, indicații practice; ☐ sprijin pentru autocunoaștere; ☐ sprijin pentru stabilirea obiectivelor și planului de dezvoltare personală / planului de carieră; elevii au avut posibilitatea să menționeze două răspunsuri).

III.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră

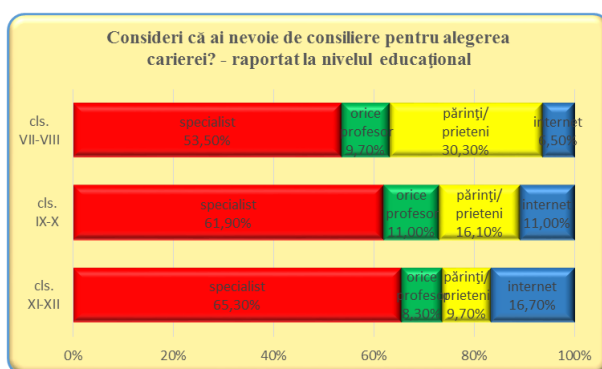
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „da” (primul răspuns din întrebarea inițială) și răspunsul „nu”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - CY):

Ponderea elevilor ciprioți care conștientizează și recunosc nevoia implicării unui specialist în alegerea și planificarea carierei este foarte mare, mai mult de 60% dintre elevii din Cipru considerând că au nevoie de sprijinul unui specialist. Sprijinul din partea cadrelor didactice este considerat mai puțin necesar decât sprijinul din partea familiei, ceea ce sugerează o implicare mai redusă a cadrelor didactice în activitățile de consiliere în carieră, acestea fiind lăsate în seama specialiștilor.

III.4.1.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (CY):

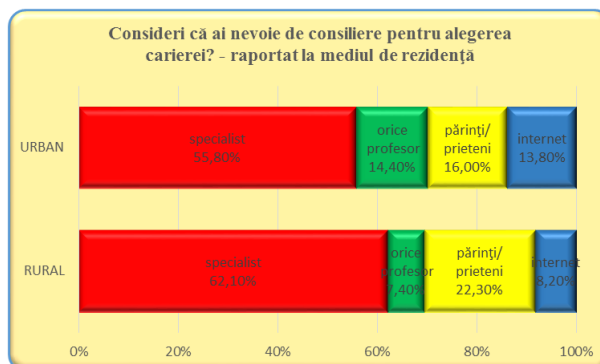

Nevoia de implicare a unui specialist în activitățile de planificare a carierei elevilor din Cipru crește odată cu trecerea la un nivel educațional superior, fiind cea mai mare la finalizarea liceului, odată cu apropierea finalizării studiilor liceale, atunci când presiunea pentru alegerea traseului educațional / profesional ulterior finalizării studiilor liceale este resimțită mai puternic de viitorii absolvenți.

Ponderea elevilor care se bazează pe opiniile părinților și prietenilor pentru a-și organiza cariera scade odată cu trecerea la un nou nivel educațional, fiind cea mai redusă la elevii de clasele XI-XII, argumentând faptul că elevii din clasele terminale înțeleg mai bine faptul că mediul familial nu este suficient pentru asigurarea consilierii în carieră.

III.4.1.2. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

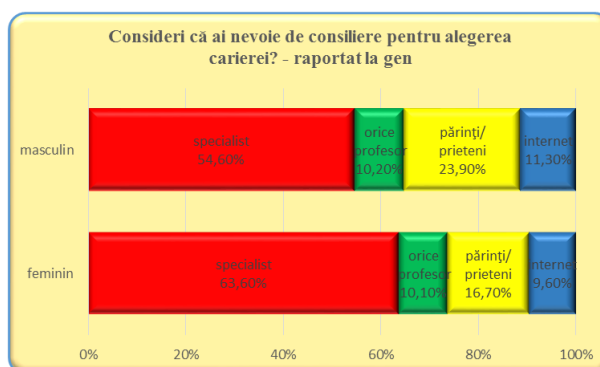
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență (CY):

Răspunsurile elevilor ciprioți cu privire la nevoia de consiliere în carieră și persoanele care îi pot consilia nu variază semnificativ raportat la mediul de rezidență, deși există o tendință a elevilor din mediul urban de a valorifica mai mult resursele digitale, în timp ce elevii din mediul rural au tendința de a valoriza mai mult sprijinul unui specialist decât cei din urban.

III.4.1.3. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la gen

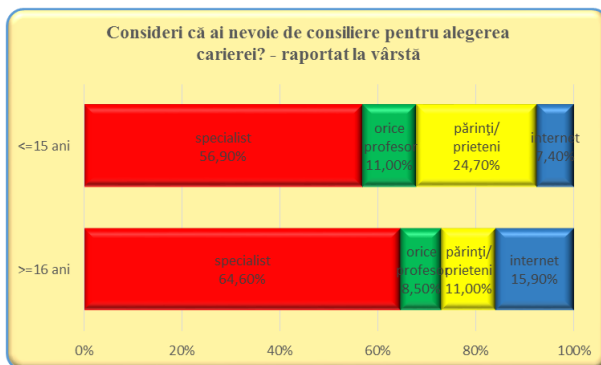
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la gen (CY):

Nevoia unui sprijin din partea unei persoane specializate în consilierea în carieră este mai puternic resimțită de fete decât de băieți, în dauna nevoii de sprijin din partea părinților și prietenilor. Această diferență pare a fi corelată cu tendința băieților de a fi mai independenți, de a lua decizii pe cont propriu și de a apela mai puțin la sprijinul specialiștilor pentru a lua decizii.

III.4.1.4. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la intervalul de vârstă (CY):

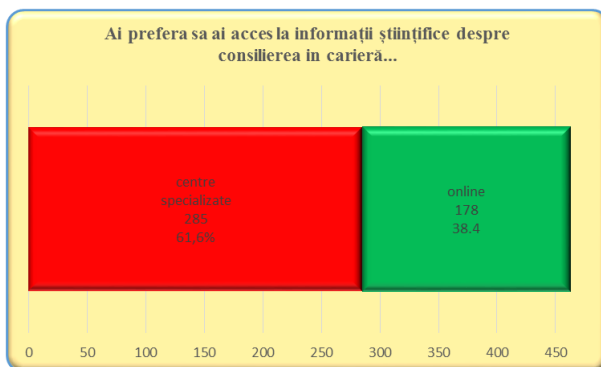

Răspunsurile elevilor ciprioți confirmă faptul că nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu creșterea în vârstă, în timp ce nevoia sprijinului din partea familiei și prietenilor scade odată cu creșterea în vârstă. Totodată, importanța acordată valorificării informațiilor online și resurselor digitale crește odată cu vârsta.

Pe ansamblu putem afirma că elevii ciprioți acordă o mai mare importanță informațiilor obiective, științifice (de la un specialist sau din mediul online) odată cu creșterea în vârstă, în timp ce importanța acordată informațiilor subiective primite de la cadrele didactice, familie și prieteni scade.

III.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră (CY):

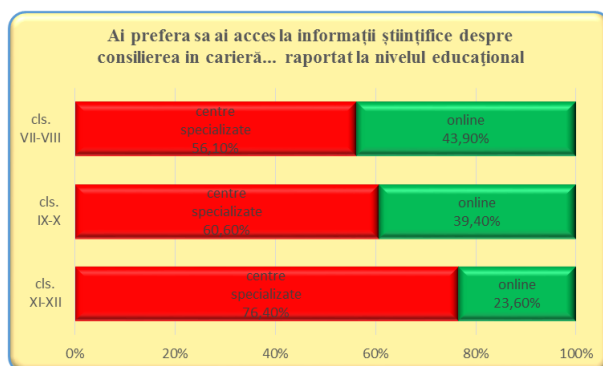

Deși numărul elevilor ciprioți care ar prefera să primească sprijin prin intermediul unor site-uri specializate este mai mic decât al celor care ar prefera să fie ajutați în maniera tradițională, prin intermediul unor centre specializate și interacțiune

directă, receptivitatea față de soluțiile online de consiliere în carieră este destul de ridicată în Cipru, aproape 40% dintre elevii chestionați optând pentru furnizarea online a serviciilor de consiliere în carieră.

III.4.2.1. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la nivelul educațional

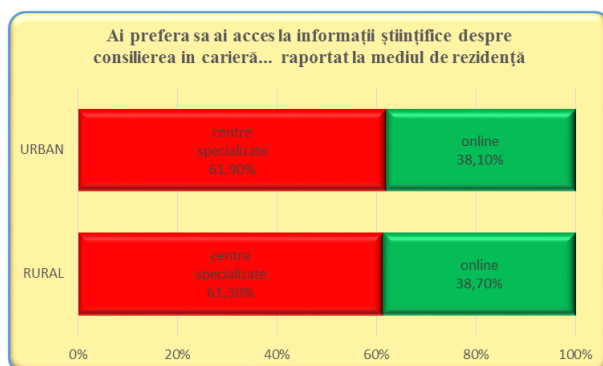
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la nivelul educațional (CY):

Ponderea elevilor care preferă să primească ajutorul necesar prin intermediul unor site-uri specializate pentru consilierea în carieră scade odată cu trecerea la un nivel educațional superior; la finalizarea studiilor liceale, doar un sfert dintre elevii din Cipru mai preferă această formă de consiliere.

III.4.2.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență

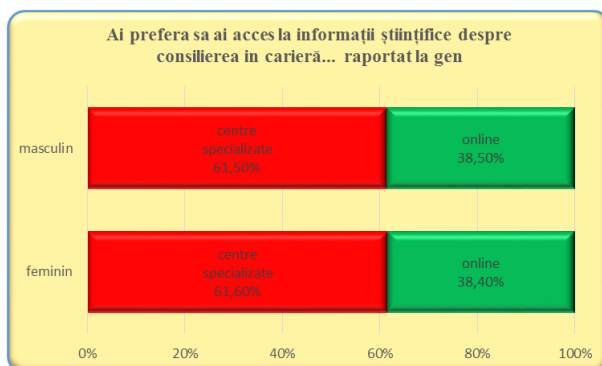
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență (CY):

Receptivitatea elevilor ciprioți față de soluțiile online de consiliere în carieră este similară în cazul elevilor din mediul rural și celor din mediul urban.

III.4.2.3. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la gen

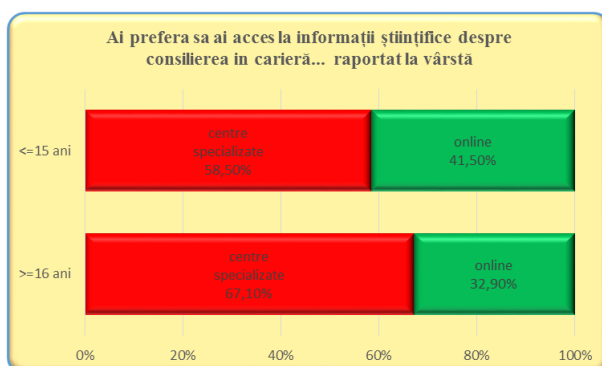
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la gen (CY):

Receptivitatea elevilor ciprioți față de soluțiile online de consiliere în carieră este independentă de gen.

III.4.2.4. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la vârstă

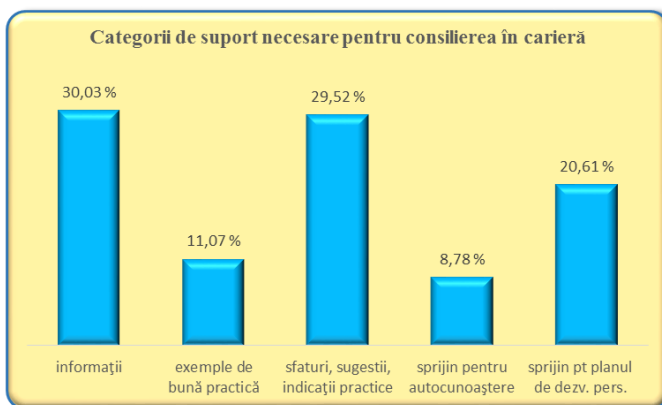
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la intervalul de vârstă (CY):

Ponderea elevilor ciprioți care preferă consilierea online scade odată cu creșterea în vârstă, dar cel puțin o treime din elevii chestionați preferă această modalitate de consiliere în carieră indiferent de intervalul de vârstă.

III.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră (CY):

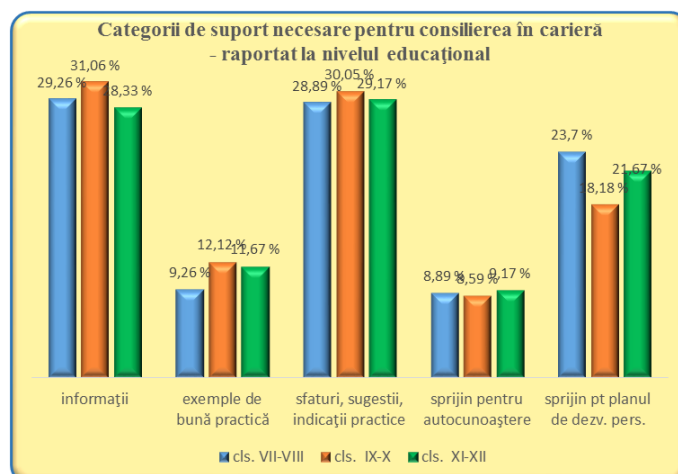

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră, elevii din Cipru se focalizează cu predilecție asupra obținerii unor informații științifice și a unor sfaturi, sugestii și indicații practice. Astfel, preferințele elevilor se concentrează atât pe aspecte obiective – preluarea unor informații științifice, cât și pe aspecte subiective – sfaturi și sugestii, argumentând o dată în plus complexitatea demersurilor de consiliere în carieră. Sprijinul pentru planul de dezvoltare personală este de asemenea o opțiune valorizată de elevii ciprioți.

Din punct de vedere al posibilităților de consiliere online, transmiterea unor informații științifice este realizabilă la standarde ridicate de eficiență, însă sfaturile și indicațiile practice sunt mai degrabă condiționate de interacțiunea față în față cu un consilier școlar și cunoașterea aprofundată a elevului consiliat de către consilier, ceea ce argumentează o dată în plus complementaritatea soluțiilor digitale cu cele tradiționale.

III.4.3.1. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional

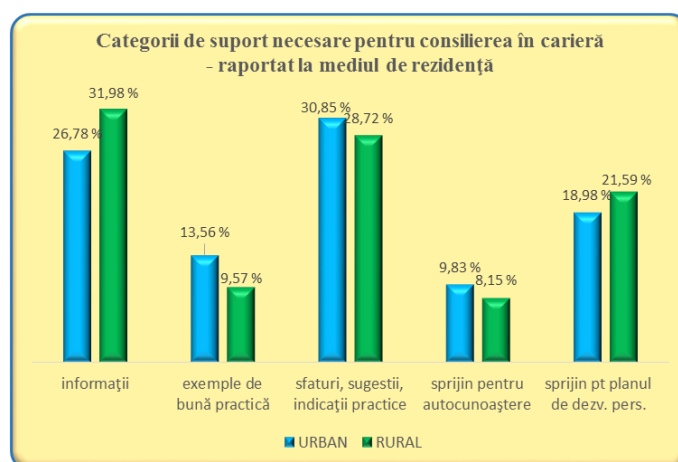
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional (CY):

Categoriile de suport privind consilierea în carieră sunt evaluate similar din punct de vedere al necesității de elevii din Cipru, indiferent de nivelul educațional.

III.4.3.2. Categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență

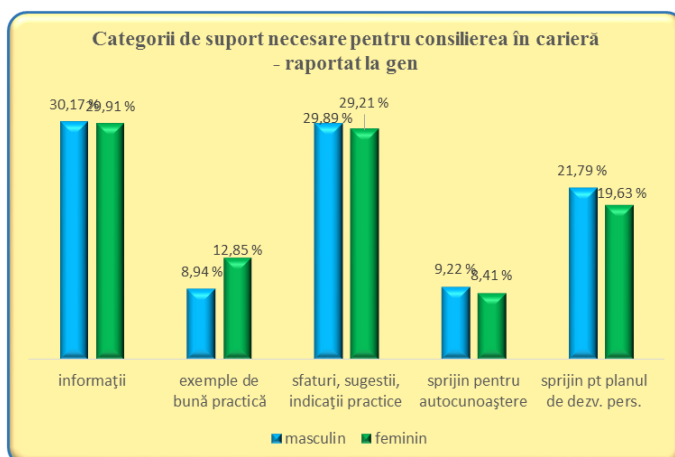
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență (CY):

Categoriile de suport privind consilierea în carieră sunt evaluate similar din punct de vedere al necesității de elevii din Cipru, indiferent de mediul de rezidență, deși există o ușoară tendință ca „informațiile” să fie valorizate de un număr mai mare de elevi din mediul rural decât din mediul urban.

III.4.3.3. Categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen

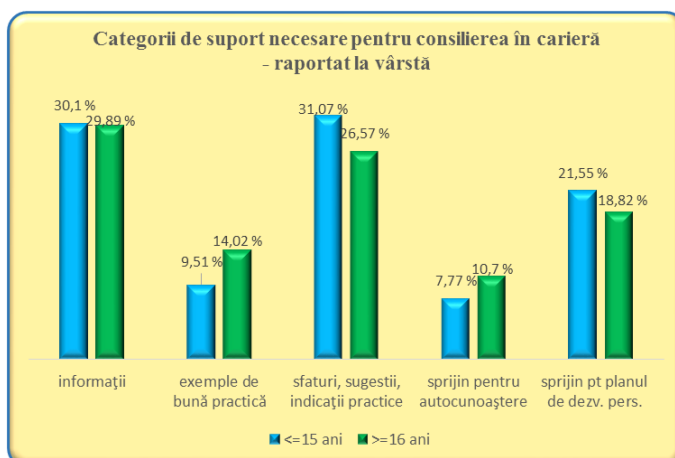
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen (CY):

Categoriile de suport privind consilierea în carieră sunt evaluate similar din punct de vedere al necesității de elevii din Cipru, indiferent de gen.

III.4.3.4. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la intervalul de vârstă (CY):

Categoriile de suport privind consilierea în carieră sunt evaluate similar din punct de vedere al necesității de elevii din Cipru, indiferent de intervalul de vârstă.

III.5. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Ultima categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a informațiilor corespunzătoare diferitor teme specifice consilierii în carieră, întrebarea specifică adresată elevilor fiind:

În tabelul următor sunt prezentate mai multe domenii asociate consilierii în carieră. Te rugăm să precizezi, pentru fiecare domeniu în parte, cât de necesare sunt informațiile corespunzătoare pentru consilierea ta în carieră (încercuiește numărul

corespunzător răspunsului tău pentru fiecare rând din tabel)

Temele prezentate elevilor pentru a fi evaluate au fost:

☞ Domeniul autocunoaștere: stima de sine și cunoașterea de sine; aptitudini și abilități; valori și interese; comunicarea și deprinderile de comunicare eficientă; comunicarea în carieră;

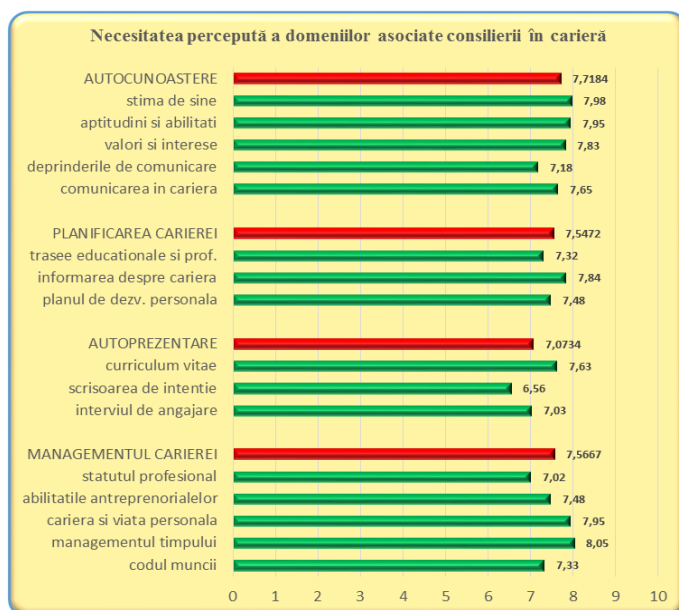
☞ Domeniul planificarea carierei: trasee educaționale și profesionale; informarea despre carieră și surse de informații; planul de dezvoltare personală și planul de carieră;

☞ Domeniul autoprezentare: curriculum vitae; scrisoarea de intenție și scrisoarea de motivație; interviul de angajare și prezentarea la interviu;

☞ Domeniul managementul carierei: statutul profesional: angajat vs. întreprinzător; abilitățile antreprenoriale și dezvoltarea lor; cariera și viața personală; managementul timpului; codul muncii și aspecte legale.

Scala de evaluare a fost una în 10 trepte, de la 1 – deloc important, la 10 – foarte important.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră (CY):

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii ciprioți sunt:

1. Domeniul autocunoaștere:

- ☞ Stima de sine și imaginea de sine
- ☞ Aptitudini și abilități
- ☞ Valori și interese
- ☞ Comunicarea și specificul comunicării în carieră

2. Domeniul managementul carierei

- ☞ Managementul timpului
- ☞ Cariera și viața personală
 - 3. Domeniul planificarea carierei
- ☞ Informare despre carieră și surse de informare
 - 4. Domeniul autoprezentare
- ☞ Curriculum vitae

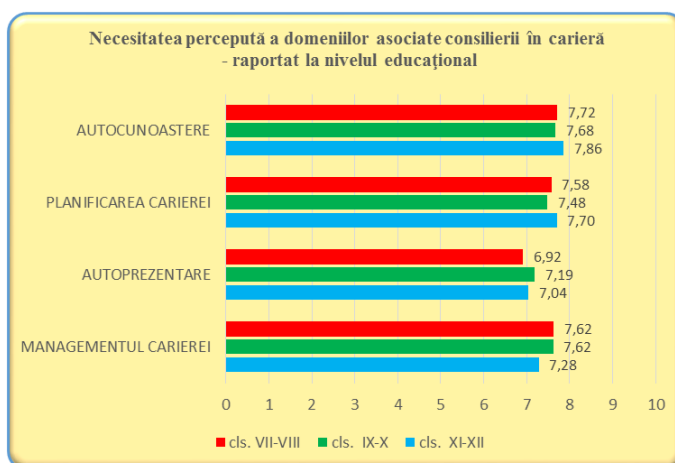
De remarcat este evaluarea pozitivă a domeniului autocunoaștere, evaluare contrastantă cu informațiile anterioare cu privire la categoriile de suport necesare elevilor (sprijinul pentru autocunoaștere fiind cea mai puțin prezentă dintre cele cinci categorii prezentate elevilor). Această diferență este datorată conceptualizării „autocunoașterii”: aceasta nu este considerată importantă atunci când întrebarea utilizează conceptul ca atare, dar devine foarte importantă atunci când întrebarea face referire la aspecte concrete, atunci când operaționalizează conceptul, aspect care sugerează un grad redus de familiarizare a elevilor din Cipru cu conceptul de consiliere pentru autocunoaștere.

Tema asociată consilierii în carieră considerată cea mai importantă de elevii din Cipru este „managementul timpului”, elevii din Cipru conștientizând importanța organizării activităților profesionale și personale pentru dezvoltarea și integrarea lor socială.

Pentru elevii ciprioți, elementele de autoprezentare sunt cele mai puțin interesante din punctul de vedere al activităților de consiliere în carieră, aspect explicabil prin faptul că marea lor majoritate își vor continua traseul academic și nu sunt încă foarte interesați de instrumentele de autoprezentare în vederea angajării.

III.5.1. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la nivelul educațional

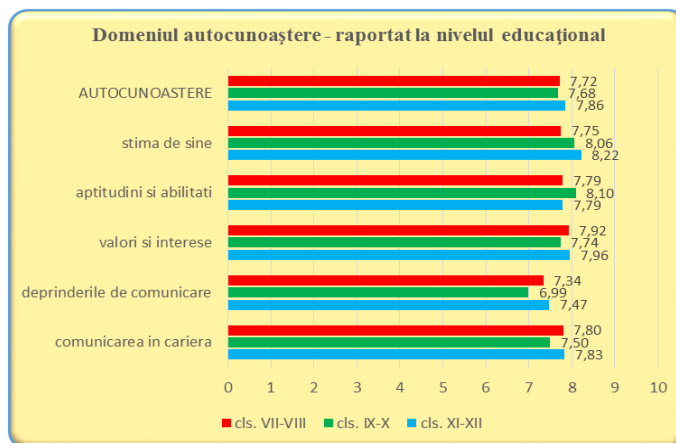
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la nivelul educațional (CY):

Necesitatea celor patru domenii asociate consilierii în carieră este evaluată de elevii din Cipru într-o manieră independentă de nivelul educațional.

III.5.1.1. Domeniul autocunoaștere

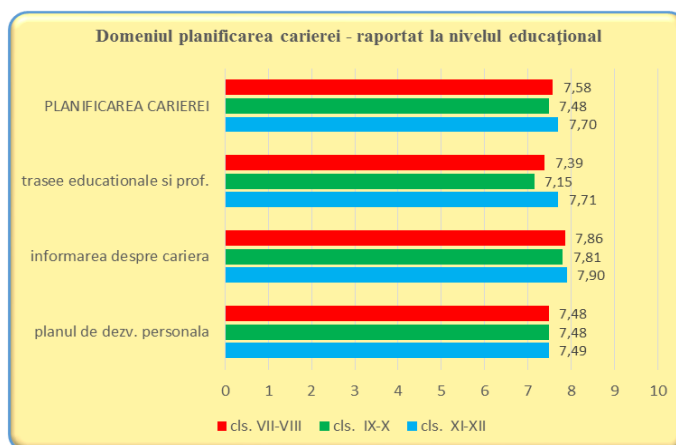
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la nivelul educațional (CY):

În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul autocunoaștere, singura influență sistematică face referire la creșterea interesului pentru „stima de sine” odată cu trecerea la un nivel educațional superior.

III.5.1.2. Domeniul planificarea carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la nivelul educațional (CY):

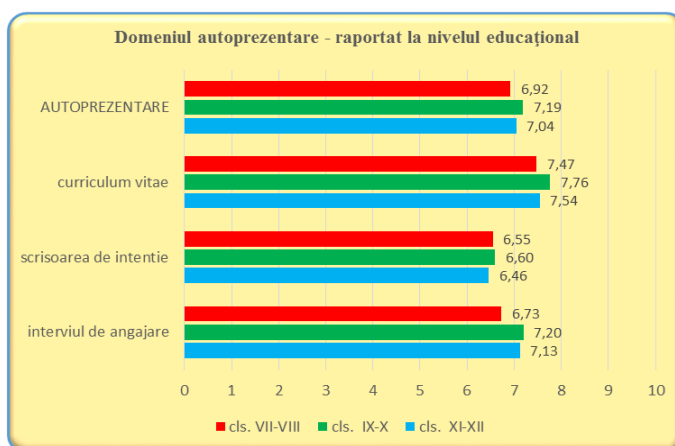

În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul planificarea carierei, singura influență sistematică face

referire la creșterea interesului pentru „traseele educaționale și profesionale” către finalul studiilor liceale, atunci când adolescenții încep să resimtă presiunea alegerii traseului educațional ulterior.

III.5.1.3. Domeniul autoprezentare

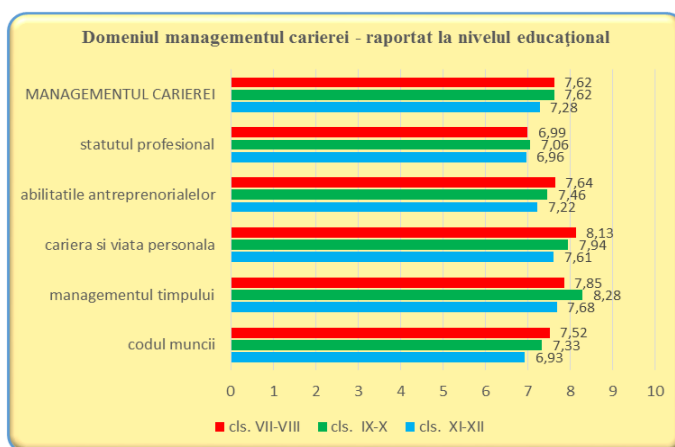
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la nivelul educațional (CY):

Influența nivelului educațional asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul autoprezentare este nesemnificativă.

III.5.1.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la nivelul educațional (CY):

În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul managementul carierei, se observă o tendință generală de scădere a interesului odată cu trecerea la un nivel educațional superior, tendință

sistematică și semnificativă în cazul temelor „abilitățile antreprenoriale”, „cariera și viața personală” și „codul muncii”.

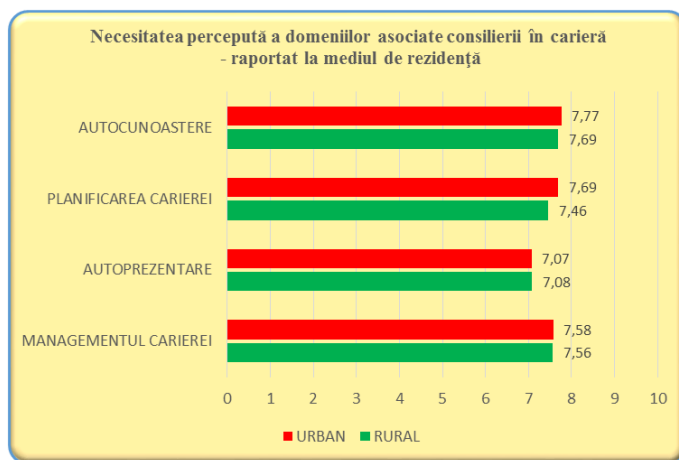

Influența nivelului educațional asupra receptivității elevilor din Cipru față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este destul de limitată:

- ☞ interesul pentru tema „stima de sine” crește odată cu trecerea la un nivel superior;
- ☞ interesul pentru tema „traseele educaționale și profesionale” crește către finalul studiilor liceale;
- ☞ interesul față de domeniul managementul carierei scade odată cu trecerea la un nivel educațional superior, tendință sistematică și semnificativă în cazul temelor „abilitățile antreprenoriale”, „cariera și viața personală” și „codul muncii”.

III.5.2. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență

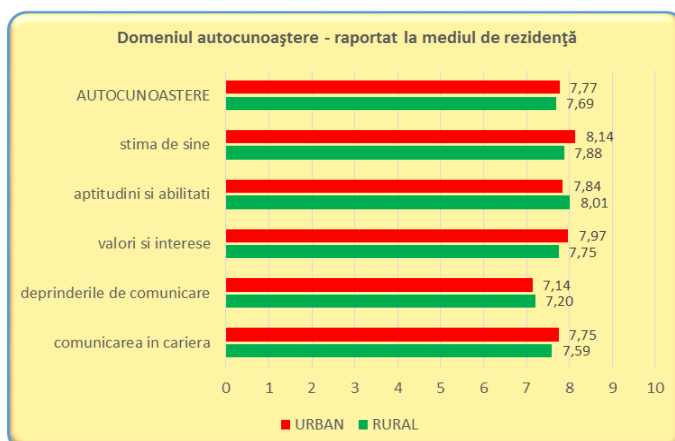
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență (CY):

Necesitatea celor patru domenii asociate consilierii în carieră este evaluată de elevii din Cipru într-o manieră independentă de mediul de rezidență, în pofida existenței unei tendințe a elevilor din mediul urban de a acorda o importanță mai mare domeniului „planificarea carierei” comparativ cu cei din mediul rural, tendință mai puțin importantă în contextul în care toate cele evaluări sunt similare.

III.5.2.1. Domeniul autocunoaștere

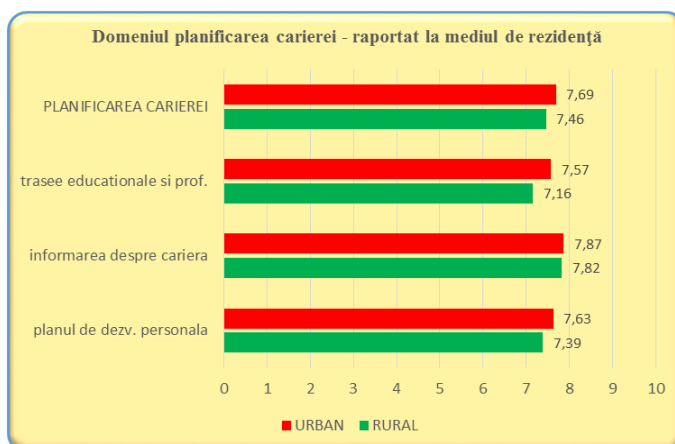
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la mediul de rezidență (CY):

Influența mediului de rezidență asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul autocunoaștere este nesemnificativă.

III.5.2.2. Domeniul planificarea carierei

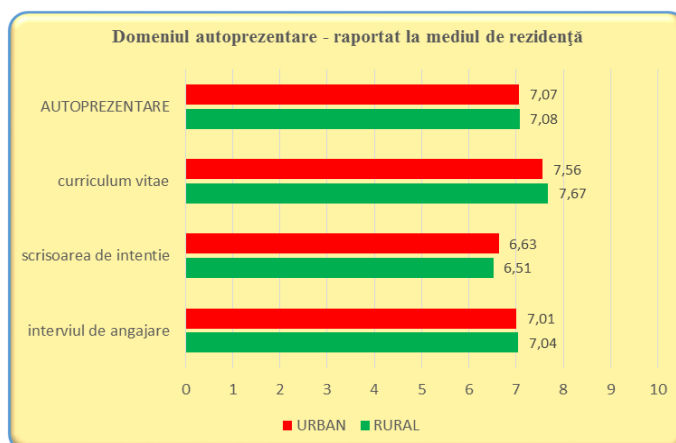
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la mediul de rezidență (CY):

În ceea ce privește influența mediului de rezidență asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul planificarea carierei, se observă o tendință generală a elevilor din mediul urban de a valoriza mai mult aceste teme comparativ cu cei din mediul rural, tendință semnificativă în cazul temei „trasee educaționale și profesionale”.

III.5.2.3. Domeniul autoprezentare

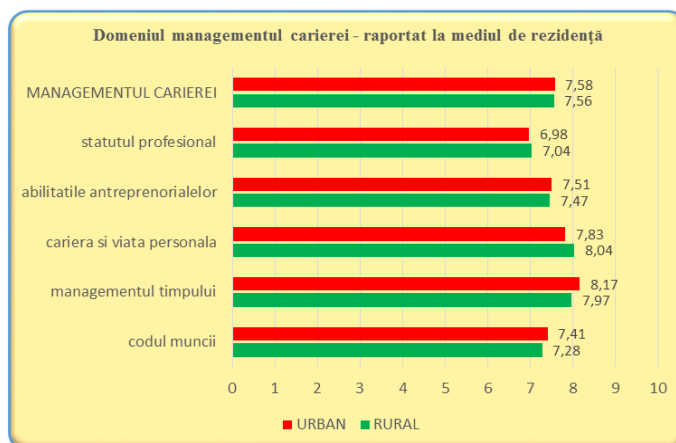
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la mediul de rezidență (CY):

Influența mediului de rezidență asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul autoprezentare este ne semnificativă.

III.5.2.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevi pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la mediul de rezidență (CY):

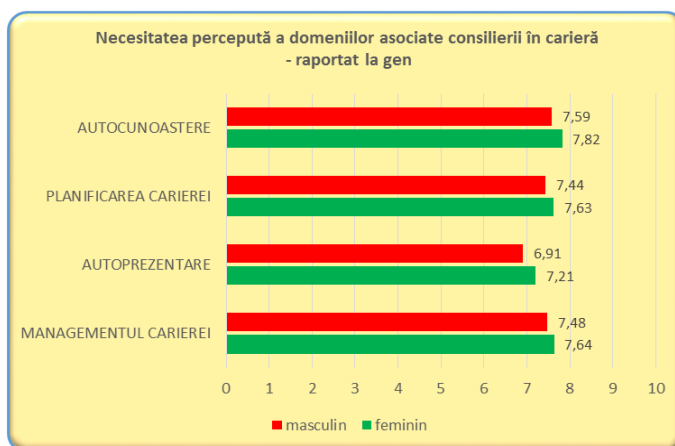
Influența mediului de rezidență asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul managementul carierei este ne semnificativă.

Influența mediului de rezidență asupra receptivității elevilor din Cipru față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este foarte scăzută: se observă doar o tendință generală a elevilor din mediul urban de a valoriza mai mult aceste teme din domeniul „planificarea carierei” comparativ cu cei din mediul rural, tendință semnificativă în cazul temei „trasee educaționale și profesionale”.

III.5.3. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la gen

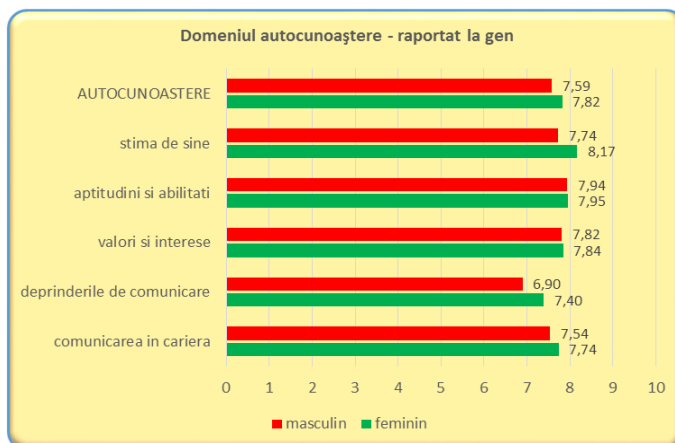
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la gen (CY):

Există o tendință generală a fetelor din Cipru de a evalua mai pozitiv toate cele patru domenii asociate consilierii în carieră, dar această tendință nu este semnificativă în cazul niciuneia dintre aceste teme.

III.5.3.1. Domeniul autocunoaștere

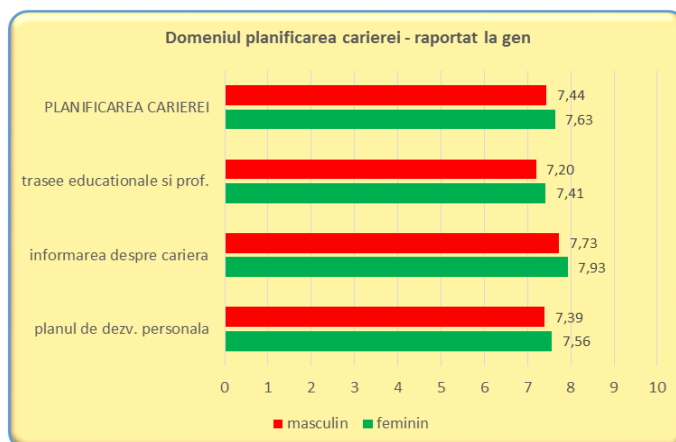
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la gen (CY):

În ceea ce privește influența genului asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul autocunoaștere, se respectă tendința generală a fetelor de a evalua mai pozitiv activitățile de consiliere în carieră comparativ cu băieții, această tendință fiind semnificativă în cazul temelor „deprinderile de comunicare” și „stima de sine”.

III.5.3.2. Domeniul planificarea carierei

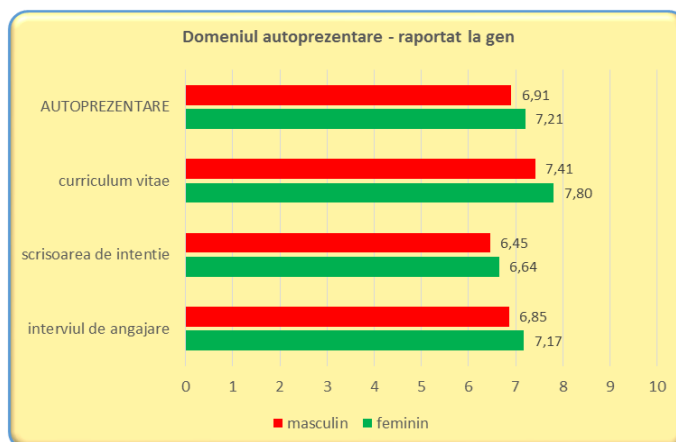
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul planificarea carierei, raportat la gen (CY):

Influența genului asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul planificarea carierei este nesemnificativă.

III.5.3.3. Domeniul aut prezentare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul aut prezentare, raportat la gen (CY):

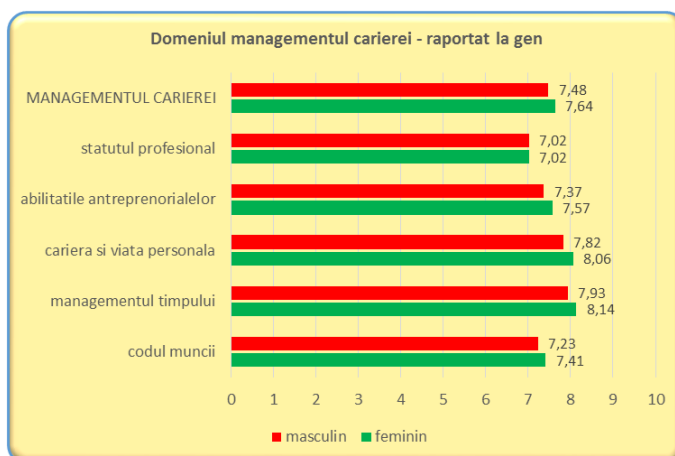

În ceea ce privește influența genului asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul aut prezentare, se respectă tendința generală a fetelor de evaluare mai pozitivă, , această tendință fiind semnificativă în cazul temei „curriculum vitae”.

III.5.3.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate

de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la gen (CY):

Influența genului asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul managementul carierei este ne semnificativă.

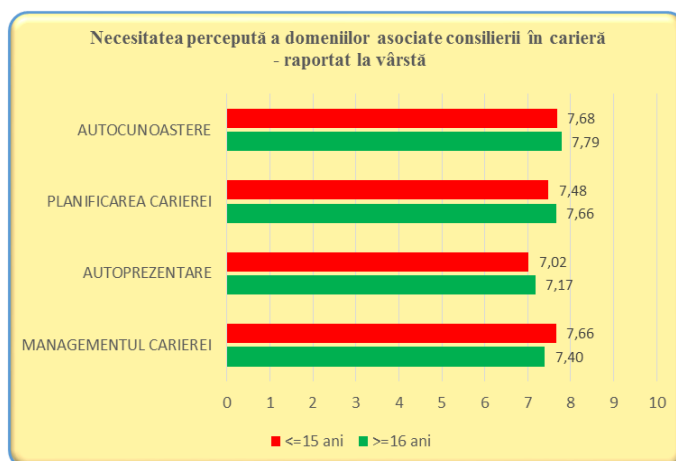

Influența genului asupra receptivității elevilor din Cipru față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este de asemenea destul de redusă: există o tendință generală a fetelor de a evalua domeniile și temele consilierii în carieră mai bine decât băieții, dar această tendință este semnificativă doar în cazul:

- ☞ domeniului autocunoaștere, temelor „deprinderile de comunicare” și „stima de sine”;
- ☞ domeniului autoprezentare, tema „curriculum vitae”.

III.5.4. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la vârstă

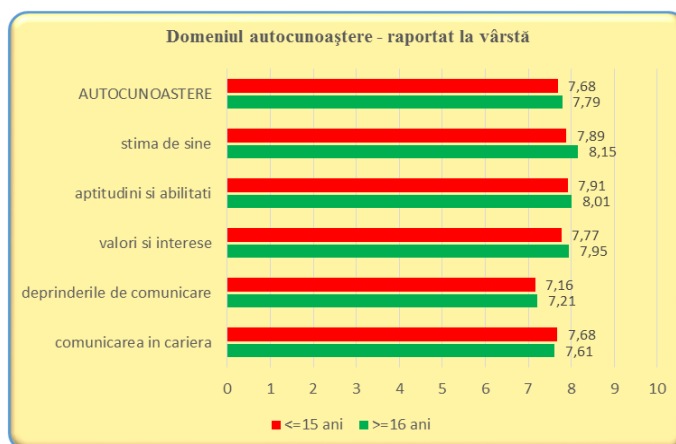
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la intervalul de vârstă (CY):

Necesitatea celor patru domenii asociate consilierii în carieră este evaluată de elevii din Cipru într-o manieră independentă de intervalul de vârstă, în pofida existenței unei tendințe a elevilor mai mici de a acorda o importanță mai mare domeniului „managementul carierei” comparativ cu cei mai mari, tendință mai puțin importantă în contextul în care toate cele evaluări sunt similare.

III.5.4.1. Domeniul autocunoaștere

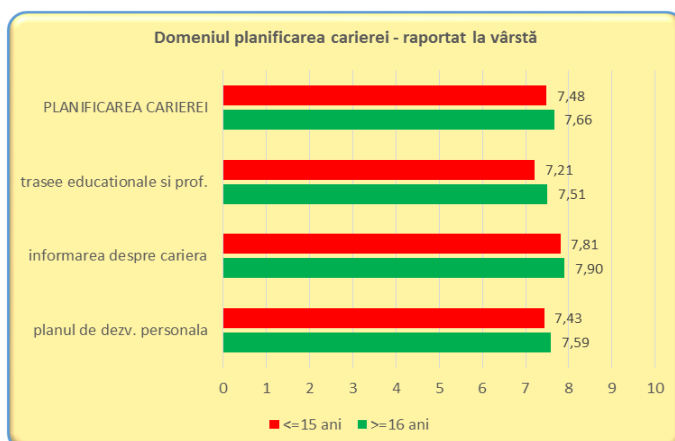
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la intervalul de vârstă (CY):

Influența vârstei asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul autocunoaștere este nesemnificativă.

III.5.4.2. Domeniul planificarea carierei

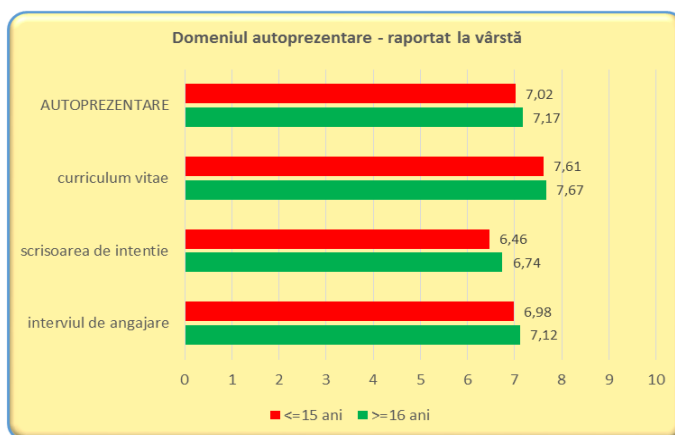
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la intervalul de vârstă (CY):

Influența vârstei asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul planificarea carierei este nesemnificativă.

III.5.4.3. Domeniul autoprezentare

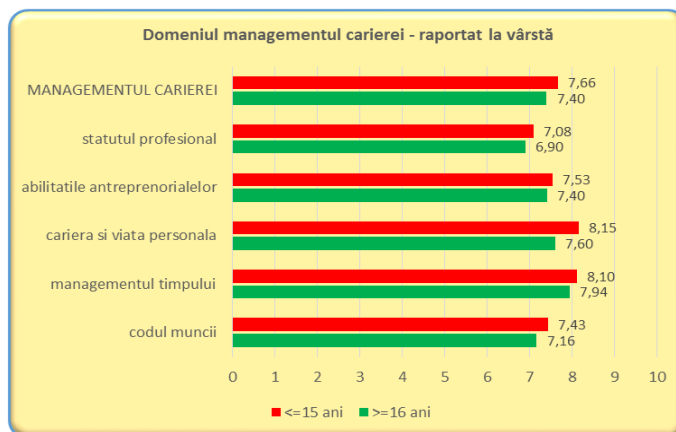
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la intervalul de vârstă (CY):

Influența vârstei asupra percepției necesității celor trei teme din domeniul autoprezentare este nesemnificativă.

III.5.4.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevi pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la intervalul de vârstă (CY):

În ceea ce privește influența vârstei asupra percepției necesității celor cinci teme din domeniul managementul carierei, se observă o tendință generală de scădere a interesului față de aceste teme odată cu creșterea în vârstă, tendință semnificativă în cazul temelor „cariera și viața personală” și „codul muncii”.

❖ Influența genului asupra receptivității elevilor din Cipru față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este foarte redusă: singura influență semnificativă este evaluarea mai bună a temelor „cariera și viața personală” și „codul muncii” de elevii cu vârstă mai mică.

III.6. Concluzii

III.6.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră în Cipru

Accesul direct la servicii de consiliere în carieră al elevilor ciprioți este destul de limitat, în condițiile în care aproape 40% dintre aceștia nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră și doar 13% dintre elevi au acces la servicii specializate furnizate de un consilier în carieră (mare parte dintre aceștia apelând la serviciile private de consiliere în carieră).

Analizând comparativ răspunsurile elevilor din Cipru cu privire la accesul la servicii de consiliere (40% nu au acces) și cu privire la participarea anterioară la astfel de activități (60% nu au participat) putem să constatăm faptul că pentru aproximativ 20% dintre elevii ciprioți accesul la servicii de consiliere în carieră nu înseamnă și accesarea acestor servicii (această relație surprinde și costurile ridicate asociate consilierilor privați în carieră, serviciile private fiind disponibile, dar nu și accesibile tuturor elevilor ciprioți).

Mai puțin de jumătate dintre elevii din Cipru au participat anterior la activități de consiliere în carieră; dintre cei care au participat la astfel de activități, ponderea celor care au participat la activități de grup este relativ similară cu ponderea celor care au participat la activități individuale, aspect influențat de importanța acordată în Cipru de serviciile private de consiliere în carieră (aproape un sfert din elevii ciprioți au participat și la activități individuale).

Totuși, ponderea mare a elevilor care nu au participat niciodată la activități de consiliere în carieră confirmă nevoia implementării unor programe specifice de consiliere

de carieră și includerii unui număr cât mai mare de elevi în activități specifice de consiliere în carieră.

III.6.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră în Cipru

Ponderea elevilor ciprioți care conștientizează și recunosc nevoia implicării unui specialist în alegerea și planificarea carierei este foarte mare, mai mult de 60% dintre elevii din Cipru considerând că au nevoie de sprijinul unui specialist. Sprijinul din partea cadrelor didactice este considerat mai puțin necesar decât sprijinul din partea familiei, ceea ce sugerează o implicare mai redusă a cadrelor didactice în activitățile de consiliere în carieră, acestea fiind lăsate în seama specialiștilor.

Nevoia de implicare a unui specialist în activitățile de planificare a carierei elevilor din Cipru crește odată cu trecerea la un nivel educațional superior, fiind cea mai mare la finalizarea liceului, odată cu apropierea finalizării studiilor liceale, atunci când presiunea pentru alegerea traseului educațional / profesional ulterior finalizării studiilor liceale este resimțită mai puternic de viitorii absolvenți.

Nevoia unui sprijin din partea unei persoane specializate în consilierea în carieră este mai puternic resimțită de fete decât de băieți, în dauna nevoii de sprijin din partea părinților și prietenilor.

Nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu creșterea în vârstă, în timp ce nevoia sprijinului din partea familiei și prietenilor scade odată cu creșterea în vârstă. Totodată, importanța acordată valorificării informațiilor online și resurselor digitale crește odată cu vârsta. Elevii ciprioți acordă o mai mare importanță informațiilor obiective, științifice (de la un specialist sau din mediul online) odată cu creșterea în vârstă, în timp ce importanța acordată informațiilor subiective primite de la cadrele didactice, familie și prieteni scade.

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră, elevii din Cipru se focalizează cu predilecție asupra obținerii unor informații științifice și a unor sfaturi, sugestii și indicații practice. Astfel, preferințele elevilor se concentrează atât pe aspecte obiective – preluarea unor informații științifice, cât și pe aspecte subiective – sfaturi și sugestii, argumentând o dată în plus complexitatea demersurilor de consiliere în carieră. Sprijinul pentru planul de dezvoltare personală este de asemenea o opțiune valorizată de elevii ciprioți.

III.6.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră în Cipru

Deși numărul elevilor ciprioți care ar prefera să primească sprijin prin intermediul unor site-uri specializate este mai mic decât al celor care ar prefera să fie ajutați în maniera tradițională, prin intermediul unor centre specializate și interacțiune directă, receptivitatea față de soluțiile online de consiliere în carieră este destul de ridicată în Cipru, aproape 40% dintre elevii chestionați optând pentru furnizarea online a serviciilor de consiliere în carieră.

Având în vedere cele două categorii de suport asociate consilierii în carieră considerate cele mai importante de elevii ciprioți, transmiterea unor informații științifice este realizabilă la standarde ridicate de eficiență, însă sfaturile și indicațiile practice sunt

mai degrabă condiționate de interacțiunea față în față cu un consilier școlar și cunoașterea aprofundată a elevului consiliat de către consilier, ceea ce argumentează o dată în plus complementaritatea soluțiilor digitale cu cele tradiționale.

III.6.4. Domenii de interes în privința consilierii în carieră în Cipru

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii ciprioți sunt:

1. Domeniul autocunoaștere: stima de sine și imaginea de sine; aptitudini și abilități; valori și interese; comunicarea și specificul comunicării în carieră.
2. Domeniul managementul carierei: managementul timpului; cariera și viața personală.
3. Domeniul planificarea carierei: informare despre carieră și surse de informare.
4. Domeniul autoprezentare: Curriculum vitae.

De remarcat este evaluarea pozitivă a domeniului autocunoaștere, evaluare contrastantă cu informațiile anterioare cu privire la categoriile de suport necesare elevilor (sprijinul pentru autocunoaștere fiind cea mai puțin prezentă dintre cele cinci categorii prezentate elevilor). Această diferență este datorată conceptualizării „autocunoașterii”: aceasta nu este considerată importantă atunci când întrebarea utilizează conceptul ca atare, dar devine foarte importantă atunci când întrebarea face referire la aspecte concrete, atunci când operaționalizează conceptul, aspect care sugerează un grad redus de familiarizare a elevilor din Cipru cu conceptul de consiliere pentru autocunoaștere.

Tema asociată consilierii în carieră considerată cea mai importantă de elevii din Cipru este „managementul timpului”, elevii din Cipru conștientizând importanța organizării activităților profesionale și personale pentru dezvoltarea și integrarea lor socială.

Pentru elevii ciprioți, elementele de autoprezentare sunt cele mai puțin interesante din punctul de vedere al activităților de consiliere în carieră, aspect explicabil prin faptul că marea lor majoritate își vor continua traseul academic și nu sunt încă foarte interesați de instrumentele de autoprezentare în vederea angajării.

Cap. IV. Analiza nevoii de consiliere în carieră a elevilor din Țările Baltice

Context

Obiectivele analizei

Lot de subiecți

Acces la servicii de consiliere în carieră

Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Concluzii

Context

Consilierea în carieră a elevilor din Țările Baltice este asigurată de consilieri specializați în consiliere în carieră angajați de unitățile școlare, specializați ca atare prin formarea inițială la nivel universitar. Sistemul de formare universitară oferă programe de studiu cu specializarea consiliere în carieră, iar profesia de „consilier în carieră” este reglementată ca atare.

Consilierul în carieră face parte dintr-un departament de consiliere care mai cuprinde psiholog școlar, profesor pentru elevii cu cerințe educative speciale, logoped etc., însă în majoritatea cazurilor consilierul în carieră își desfășoară activitatea în mai multe unități școlare, timpul alocat pentru elevii fiecărei școli fiind astfel destul de redus. În pofida eforturilor depuse pentru organizarea unui astfel de departament de consiliere în fiecare unitate școlară, la momentul analizei există încă foarte multe unități școlare în care aceste departamente nu există și elevii au acces direct destul de limitat la servicii publice de consiliere în carieră; aceste școli sunt în special în mediul rural.

Sistemul privat de consiliere în carieră este aproape inexistent în Țările Baltice.

IV.1. Obiectivele analizei

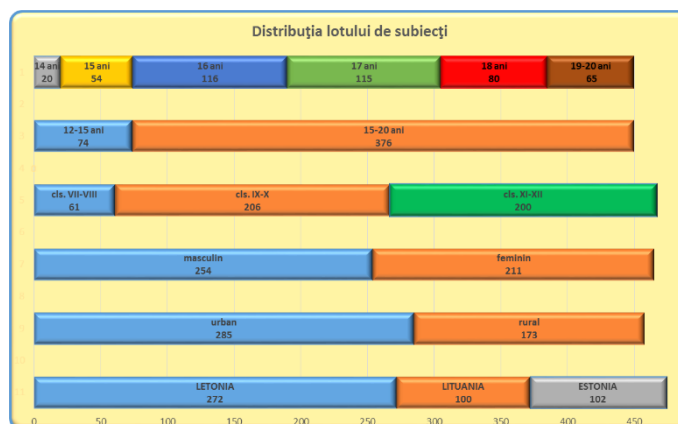
Investigarea nevoii de consiliere în carieră a elevilor din Țările Baltice (TB) a avut următoarele obiective principale:

- a. analiza gradului de acces al elevilor din Țările Baltice la servicii de consiliere și orientare în carieră;
- b. analiza nevoii subiective percepute de elevii din Țările Baltice pentru serviciile de consiliere și orientare în carieră;
- c. analiza oportunității introducerii serviciilor online de consiliere și orientare în carieră;
- d. analiza relevanței diferitor domenii asociate consilierii și orientării în carieră din perspectiva elevilor din Țările Baltice;
- e. identificarea principalelor nevoi ale elevilor din Țările Baltice în privința consilierii și orientării în carieră

IV.2. Lot de subiecți

Lotul de subiecți investigat în Țările Baltice a cuprins un număr total de 474 de elevi (272 în Letonia, 100 în Lituania, 102 în Estonia) cu vârsta cuprinsă între 14 și 20 de ani, de ambele genuri și din ambele medii de rezidență, elevi în clasele VII-XII din gimnaziu și liceu.

Distribuția lotului de subiecți raportat la cele patru variabile independente luate în calcul este prezentată în graficul următor (TB):

Distribuția subiecților în funcție de variabilele independente gen și mediul de rezidență este relativ uniformă, numărul subiecților din fiecare categorie de subiecți definită de aceste variabile fiind suficient de mare încât să permită realizarea unor analize comparative.

În ceea ce privește distribuția lotului de subiecți raportat la nivelul educațional și vârstă, numărul elevilor chestionați din clasele VII-VIII / vârstă mai mică de 15 ani este semnificativ mai mic decât în celelalte grupe experimentale, astfel încât comparațiile realizate prin raportare la nivelul educațional și vârstă trebuie analizate cu precauție.

IV.3. Acces la serviciile de consiliere în carieră

O primă categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la gradul de acces la servicii profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

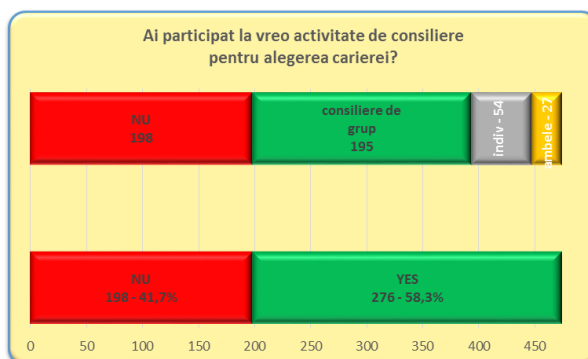
☞ **Ai participat la vreo activitate de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ nu, la nicio activitate; ☐ da, la activități de consiliere de grup; ☐ da, la activități de consiliere individuală; ☐ da, și la activități de consiliere individuală și de grup.);

☞ **Ai acces direct la servicii de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, prin intermediul consilierului școlar; ☐ da, prin intermediul unui consilier specializat pentru consilierea în carieră; ☐ nu);

☞ **Ai un plan de dezvoltare personală/ plan de carieră?** (variantele de răspuns fiind: ☐ da, unul realizat cu ajutorul unui specialist; ☐ da, unul realizat de mine; ☐ da, însă nu unul riguros, scris, ci doar câteva idei generale; ☐ nu).

IV.3.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră

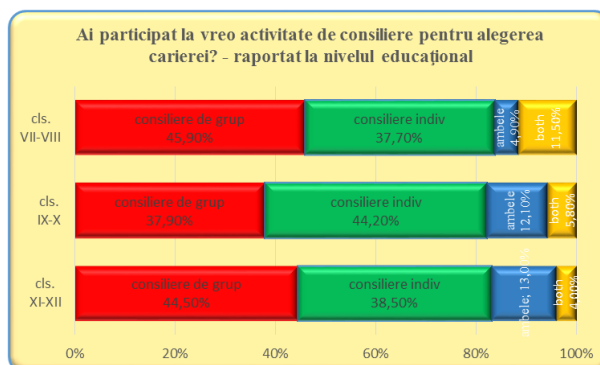
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la activități de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - TB):

Ponderea elevilor care nu au participat la activități de consiliere în carieră este suficient de mare și în Țările Baltice, mai mult de 40% dintre elevii investigați precizând acest lucru și subliniind necesitatea continuării eforturilor de continuare a dezvoltării serviciilor publice de consiliere în carieră în acest spațiu educațional. De remarcat este ponderea relativ mare a elevilor care au participat inclusiv la activități individuale (17%), consecință a numărului în creștere a specialiștilor în consiliere în carieră angajați în școlile din acest spațiu educațional.

IV.3.1.1. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

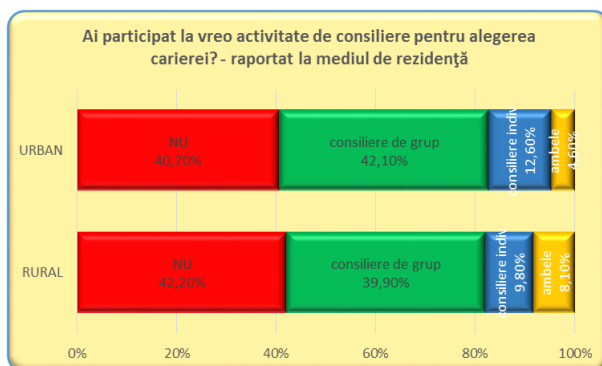
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au participat la activități de consiliere în carieră este relativ constantă pentru cele trei niveluri educaționale analizate; totuși, numărul elevilor care nu au participat la astfel de activități este ușor mai mic pentru elevii de clasele IX-X, ceea ce sugerează o tendință a specialiștilor de a desfășura astfel de activități cu predilecție la clasele terminale de gimnaziu (clasa a IX-a).

IV.3.1.2. Participare anterioară la activități de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

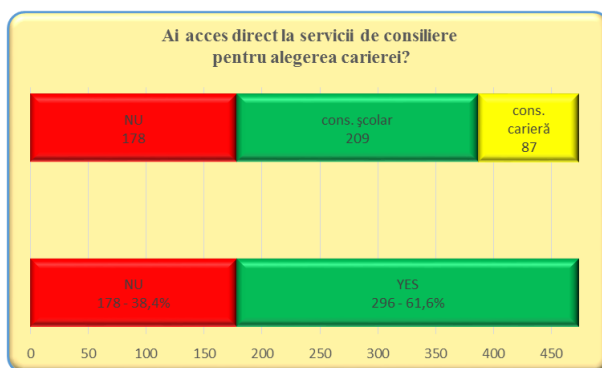
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la participarea anterioară la mediul de rezidență (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au participat la activități de consiliere în carieră este similară în mediul rural și urban, activitatea consilierilor școlari și a consilierilor în carieră în școlile din mediul rural fiind percepută similar cu a celor din mediul urban, deși numărul acestora este încă mai redus în mediul rural.

IV.3.2. Acces la servicii de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele două variante de răspuns din întrebare - TB):

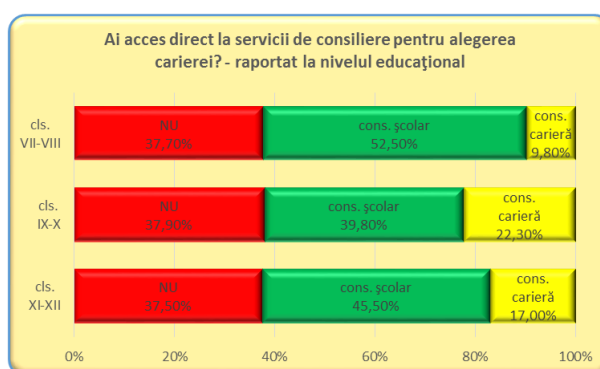
Accesul direct la servicii de consiliere în carieră al elevilor din Țările Baltice este destul de limitat, în condițiile în care aproape 40% dintre aceștia nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră; totuși, aproximativ 18% dintre elevii respondenți cunosc faptul că au acces direct la serviciile unui consilier școlar specializat, aspect care reflectă numărul crescut al specialiștilor în consiliere în carieră angajați în școlile din acest spațiu

educațional (ținând cont de faptul că serviciile private sunt aproape inexistente în acest domeniu).

Analizând comparativ răspunsurile elevilor din Țările Baltice cu privire la accesul la servicii de consiliere (aprox. 40% nu au acces) și cu privire la participarea anterioară la astfel de activități (aprox. 40% nu au participat) putem să constatăm faptul că marea majoritate a elevilor care au acces la servicii de consiliere în carieră au și accesat aceste servicii și au participat la activități specifice, ceea ce reflectă un grad mare de interes al elevilor față de consilierea și orientarea în carieră. Acest grad mare de accesibilitate și interes se poate datora și angajării unor consilieri în carieră specializați, care realizează doar astfel de activități, domeniul „consiliere în carieră” fiind mai bine delimitat în reprezentările sociale ale elevilor.

IV.3.2.1. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

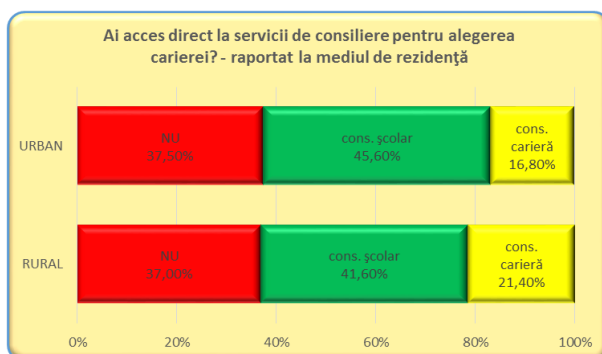
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră este similară la toate cele trei niveluri educaționale, aspect care poate fi corelat cu ponderea similară a școlilor generale și liceelor care au angajat un consilier școlar sau un consilier de carieră.

IV.3.2.2. Acces la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor trei categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la accesul la servicii de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră este similară în mediul de rezidență urban și mediul de rezidență rural, numărul școlilor din mediul rural care angajează consilier școlar / consilier în carieră fiind în creștere.

IV.3.3. Plan de dezvoltare personală / plan de carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „nu” și răspunsul „da”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - TB):

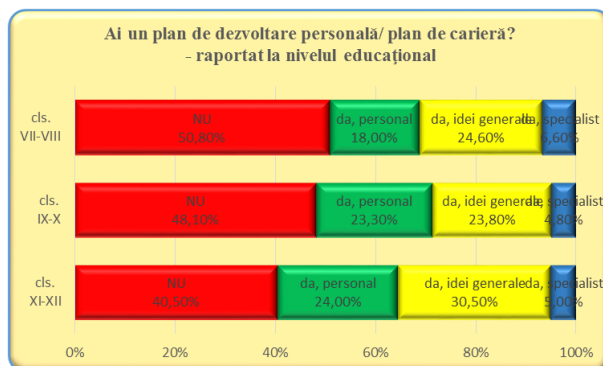

Ponderea elevilor care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este relativ mare în Țările Baltice, aproape jumătate dintre elevi declarând că nu și-au planificat în nici un fel viitorul educațional și profesional. Dintre cei care au realizat totuși un astfel de plan, doar 5% l-au realizat cu ajutorul unui specialist, în timp ce marea majoritate au doar un plan personal constituit din idei generale.

Răspunsurile elevilor din Țările Baltice subliniază nevoia lor de a fi asistați de un specialist în eforturile de realizare a planului de dezvoltare personală / planului de carieră și argumentează importanța concentrării eforturilor sistemelor educaționale pe dezvoltarea acestor servicii specifice. Faptul că mai mult de jumătate dintre respondenți și-au construit singuri un plan de dezvoltare personală confirmă interesul crescut al elevilor față de planificarea traseului educațional și profesional ulterior și reflectă implicit o solicitare a acestora pentru a beneficia de servicii de consiliere în carieră adaptate.

IV.3.3.1. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la nivelul educațional (TB):

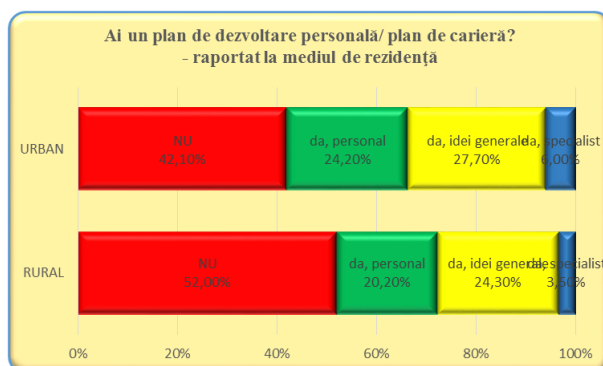

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră descresce odată cu trecerea la un nivel educațional superior, confirmând interesul tot mai mare pentru planificarea carierei odată cu apropierea absolvirii liceului – perioada în care se iau cele mai importante decizii profesionale.

Totuși, această tendință este corelată cu creșterea numărului elevilor care au un plan de dezvoltare personală bazat pe idei generale, confirmând astfel interesul pentru planificarea carierei, dar nu și creșterea gradului de acces la servicii specializate de planificare (ponderea elevilor care au planuri de carieră realizate cu ajutorul unui specialist nu este influențată de nivelul educațional).

IV.3.3.2. Existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență

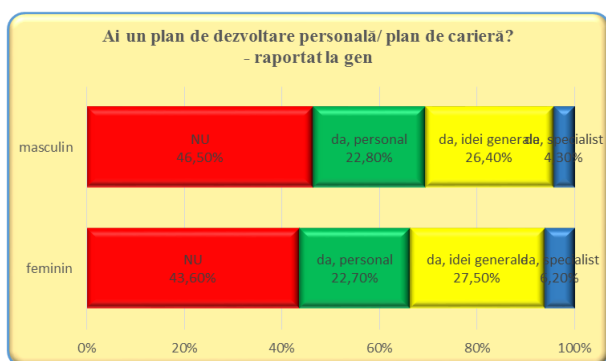
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la mediul de rezidență (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este mai mare în mediul rural, dar această diferență nu reflectă un grad mai mare de implicare a consilierilor în carieră în mediul urban (ponderea elevilor care și-au planificat cariera cu ajutorul unui specialist fiind similară în urban și rural), ci un interes mai mare al elevilor din mediul urban pentru activitățile de planificare manifestat prin numărul mai mare al celor care și-au planificat singuri traseul educațional și profesional, pe baza unor idei generale.

IV.3.3.3. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la gen

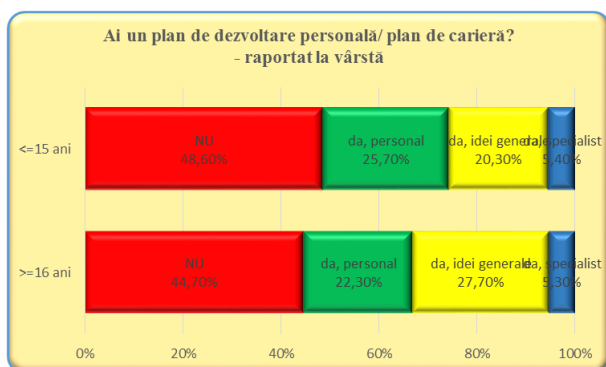
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la gen (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este similară în rândul fetelor și al băieților.

IV.3.3.4. Existența unui plan de dezvoltare personală/plan de carieră raportat la vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri la întrebarea cu privire la existența unui plan de dezvoltare personală / plan de carieră raportat la intervalul de vârstă (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este relativ independentă de intervalul de vârstă, deși există o ușoară tendință de scădere odată cu creșterea în vârstă.

IV.4. Necesitatea serviciilor de consiliere în carieră

A doua categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a serviciilor profesionale de consiliere în carieră, întrebările specifice adresate elevilor fiind:

☞ **Consideri că ai nevoie de consiliere pentru alegerea carierei?** (variantele de răspuns fiind: ☐ am nevoie de consiliere din partea unei persoane specializate în acest domeniu; ☐ am nevoie de consiliere, dar orice cadru didactic poate să mă ajute în acest sens; ☐ sfaturile părinților și prietenilor îmi sunt suficiente; ☐ găsesc pe internet informațiile necesare pentru alegerea carierei).

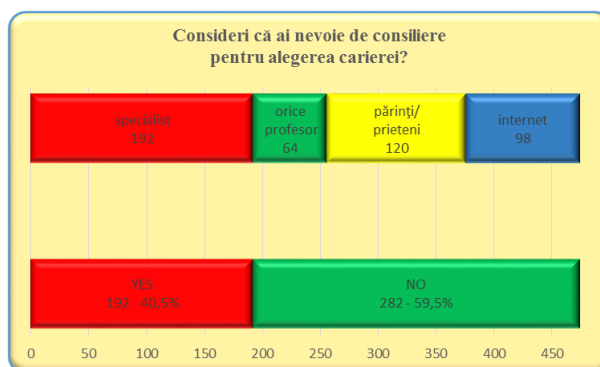
☞ **Ai prefera să ai acces la informații științifice despre consilierea în carieră...** (variantele de răspuns fiind: ☐ prin intermediul unor centre specializate de consiliere în carieră; ☐ online, prin intermediul unor site-uri cu informații științifice adecvate vârstei noastre).

☞ **Pentru consilierea în carieră, elevii au nevoie de:** (variantele de răspuns fiind: ☐ informații; ☐ exemple de bună practică (spre exemplu, modul de completare a unui CV etc.); ☐ sfaturi, sugestii, indicații practice; ☐ sprijin pentru autocunoaștere; ☐ sprijin pentru stabilirea obiectivelor și planului de dezvoltare personală / planului de carieră; elevii au avut posibilitatea să menționeze două răspunsuri).

IV.4.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră (precum și frecvențele cumulate pentru răspunsul „da” (primul răspuns din întrebarea inițială) și răspunsul „nu”, care cumulează ultimele trei variante de răspuns din întrebare - TB):

Nevoia subiectivă a elevilor din Țările Baltice de a fi asistați de un specialist în alegerea traseului educațional și profesional este destul de ridicată, aproape jumătate dintre elevii chestionați precizând că au nevoie de sprijinul unei persoane specializate.

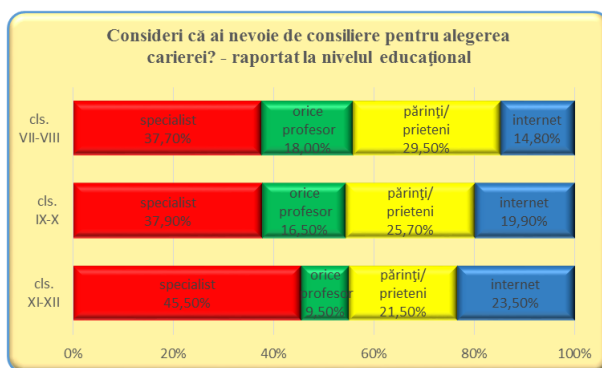
Ponderea elevilor care consideră că este suficient ajutorul cadrelor didactice este destul de mică (sub 15%), ceea ce reflectă percepția separării rolurilor diferiților actori educaționali cu care interacționează copiii. Importanța familiei / prietenilor pentru alegerea carierei este destul de mare, dar în același timp și obținerea informațiilor

necesare pentru alegerea carierei din mediul online este foarte populară în rândul elevilor din Țările Baltice.

Răspunsurile elevilor argumentează faptul că există o nevoie de programe eficiente de consiliere în carieră organizate și implementate de specialiști și această necesitate este resimțită subiectiv de elevi și recunoscută ca atare.

IV.4.1.1. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la nivelul educațional (TB):

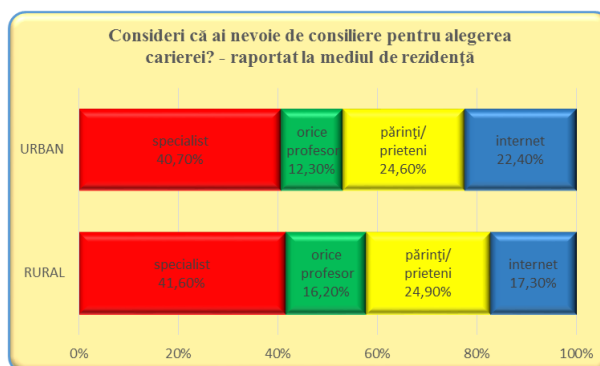

Răspunsurile elevilor din Țările Baltice confirmă faptul că nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu nivelul educațional, fiind cea mai accentuată la elevii de clasele XI-XII, odată cu apropierea finalizării studiilor liceale, atunci când presiunea pentru alegerea traseului educațional / profesional ulterior finalizării studiilor liceale este resimțită mai puternic de viitorii absolvenți.

Totodată, ponderea elevilor din Țările Baltice care se bazează pe opiniile părinților și prietenilor pentru a-și organiza și planifica viitorul educațional și profesional scade odată cu trecerea la un nou nivel educațional, fiind cea mai redusă la elevii de clasele XI-XII, argumentând faptul că elevii din clasele terminale înțeleg mai bine faptul că mediul familial nu este suficient pentru asigurarea consilierii în carieră. În același timp crește ponderea elevilor care se bazează pe informațiile din mediul virtual, în cazul elevilor de clasele XI-XII informațiile online devenind mai importante decât influența familiei și prietenilor.

IV.4.1.2. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență

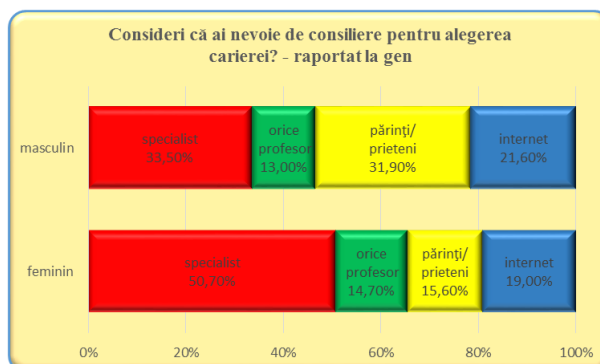
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la mediul de rezidență (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care resimt nevoia unui specialist pentru alegerea carierei este similară în mediul urban și mediul rural; totuși, numărul elevilor care utilizează internetul pentru alegerea carierei este mai mare în mediul urban comparativ cu mediul rural.

IV.4.1.3. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la gen

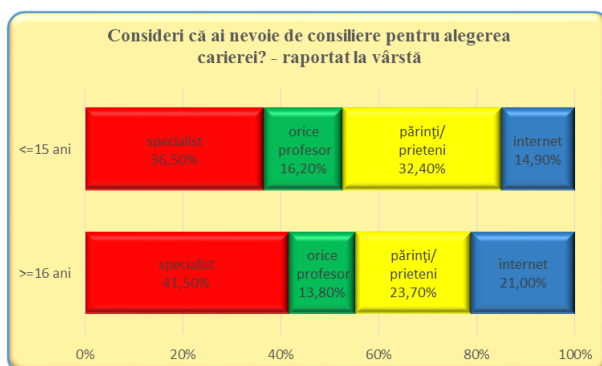
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la gen (TB):

Răspunsurile elevilor din Țările Baltice argumentează faptul că nevoia unui sprijin din partea unei persoane specializate în consilierea în carieră este mai puternic resimțită de fete decât de băieți, în dauna nevoii de sprijin din partea părinților și prietenilor. Această diferență pare a fi corelată cu tendința băieților de a fi mai independenți, de a lua decizii pe cont propriu și de a apela mai puțin la sprijinul specialiștilor pentru a lua decizii.

IV.4.1.4. Nevoia subiectivă de consiliere în carieră raportat la vârstă

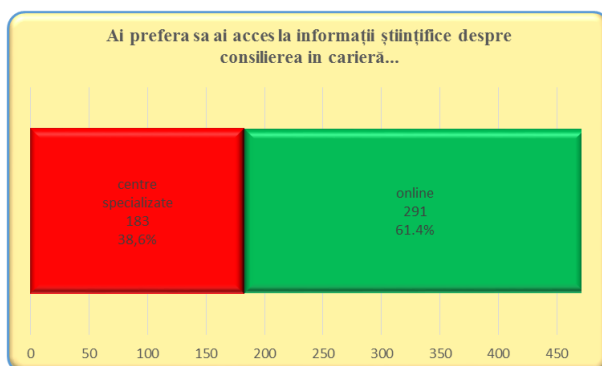
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor patru categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire nevoia percepută de consiliere în carieră raportat la intervalul de vârstă (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care consideră că au nevoie de ajutorul unui specialist pentru alegerea carierei crește ușor odată cu creșterea în vârstă, corelat cu creșterea gradului în care sunt utilizate resursele digitale și informațiile de pe internet și cu scăderea influenței pe care o au familia și prietenii.

IV.4.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră (TB):

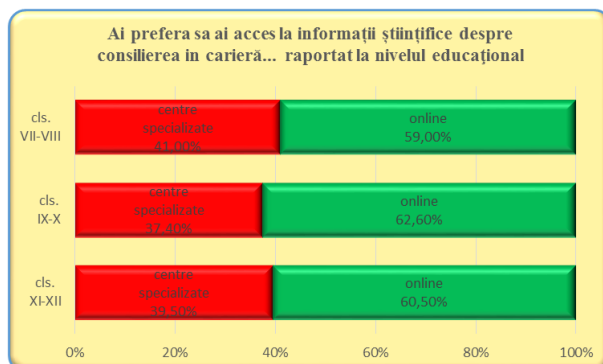

Mai mult de 60% dintre elevii din Țările Baltice chestionați ar prefera să fie consiliați în carieră prin intermediul unor site-uri specializate, aspect care este explicabil atât prin evitarea deplasărilor la un consilier în carieră (indisponibil în toate unitățile școlare), cât și prin disponibilitatea acestor resurse la orice moment, fără ca elevii să mai fie nevoiți să-și sincronizeze programul cu cel al consilierului în carieră. Acest aspect confirmă și ponderea relativ ridicată a elevilor din acest spațiu educațional care utilizează deja internetul pentru a identifica informațiile relevante pentru alegerea și planificarea carierei.

Receptivitatea elevilor din Țările Baltice față de soluțiile online de consiliere în carieră este suficient de ridicată încât să justifice dezvoltarea unor astfel de resurse educaționale deschise, platforma de consiliere în carieră dezvoltată prin proiectul ICT4RoCc fiind un posibil astfel de răspuns.

IV.4.2.1. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la nivelul educațional

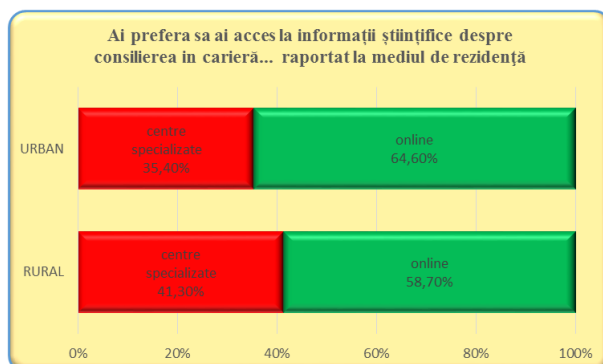
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la nivelul educațional (TB):

Preferința elevilor din Țările Baltice pentru soluțiile online de consiliere în carieră este independentă de nivelul educațional.

IV.4.2.2. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență

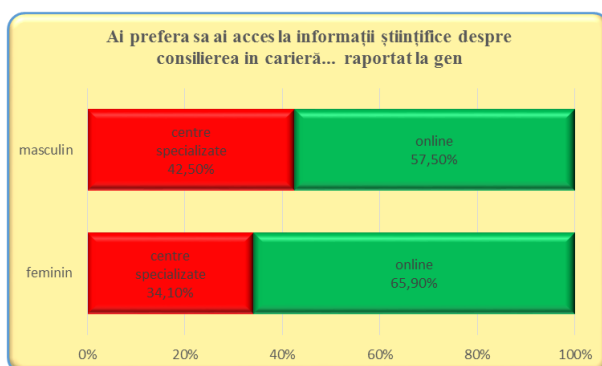
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență (TB):

Preferința elevilor din Țările Baltice pentru soluțiile online de consiliere în carieră este mai accentuată în mediul urban comparativ cu mediul rural, fiind astfel confirmată preferința elevilor din orașe pentru obținerea informațiilor despre consilierea în carieră din mediul virtual. Totuși, inclusiv în mediul rural, numărul elevilor care preferă consilierea în carieră online este mai mare decât al celor care preferă consilierea tradițională - prin centre specializate.

IV.4.2.3. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la gen

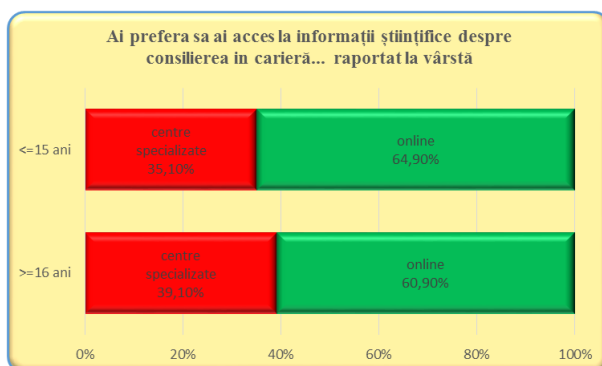
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la gen (TB):

Ponderea elevilor din Țările Baltice care aleg consilierea online în dauna consilierii tradiționale, prin centre specializate este mai mare în cazul fetelor decât în cazul băieților, însă preferința pentru consilierea în carieră online este prezentă în cazul elevilor de ambele sexe.

IV.4.2.4. Preferințe subiective pentru acces la informații despre consilierea în carieră raportat la vârstă

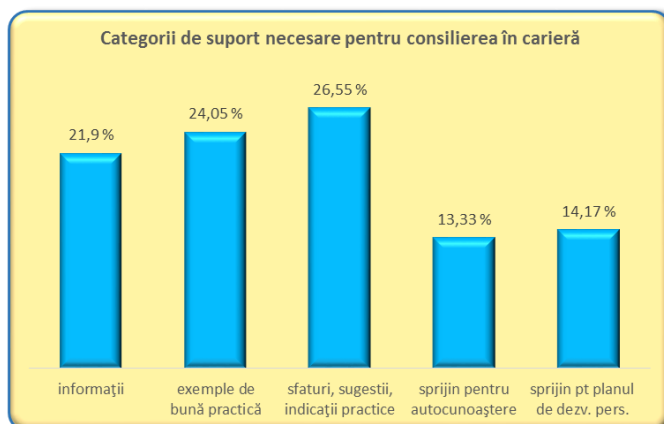
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de apariție a celor două categorii de răspunsuri posibile la întrebarea cu privire la preferințele subiective pentru modalitatea de realizare a consilierii în carieră raportat la intervalul de vârstă (TB):

Receptivitatea elevilor din Țările Baltice față de soluțiile online de consiliere în carieră nu este influențată semnificativ de intervalul de vârstă.

IV.4.3. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră (TB):

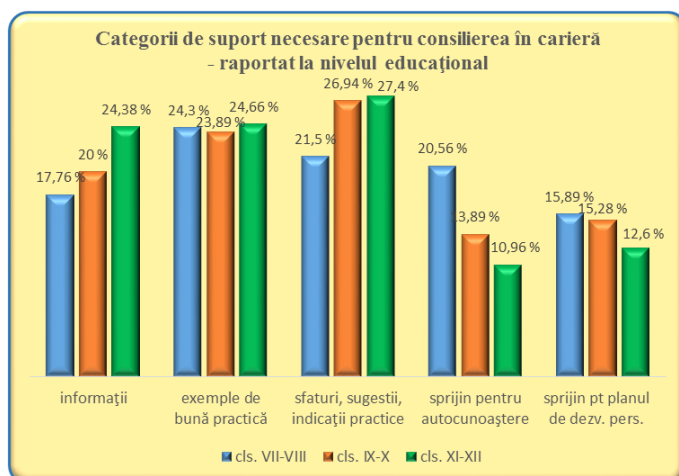

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră, elevii din Țările Baltice se focalizează cu predilecție asupra obținerii unor sfaturi, sugestii și indicații practice, asupra obținerii unor exemple de bune practici și respectiv informații relevante pentru consilierea în carieră. Astfel, preferințele elevilor se concentrează atât pe aspecte subiective – sfaturi și sugestii, cât și pe aspecte obiective – preluarea unor informații științifice și exemple de bună practică, argumentând o dată în plus complexitatea demersurilor de consiliere în carieră

Din punct de vedere al posibilităților de consiliere online, transmiterea unor informații științifice și a unor exemple de bună practică este realizabilă la standarde ridicate de eficiență, însă sfaturile și indicațiile practice sunt mai degrabă condiționate de interacțiunea față în față cu un consilier școlar și cunoașterea aprofundată a elevului consiliat de către consilier, ceea ce argumentează o dată în plus complementaritatea soluțiilor digitale cu cele tradiționale și interacțiunea directă consilier-consiliat.

IV.4.3.1. Categoriile de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional

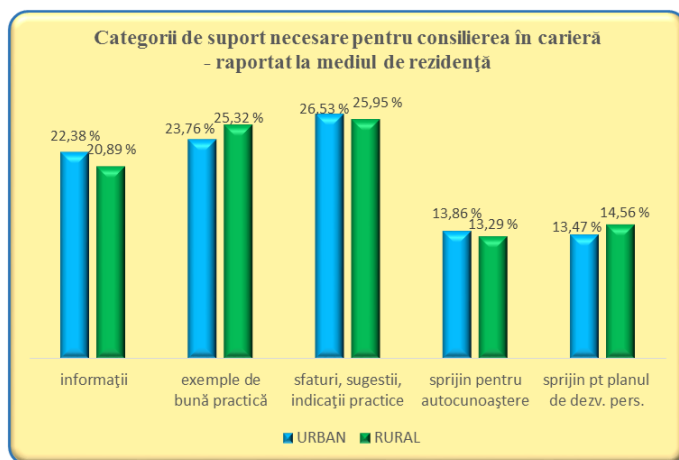
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la nivelul educațional (TB):

În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra preferințelor elevilor din Țările Baltice referitor la categoriile de suport asociate consilierii în carieră se remarcă două tendințe specifice: nevoia de informații și respectiv de sfaturi, indicații practice crește odată cu trecerea la un nivel educațional superior, în timp ce nevoia de sprijin pentru autocunoaștere scade.

IV.4.3.2. Categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la mediul de rezidență (TB):

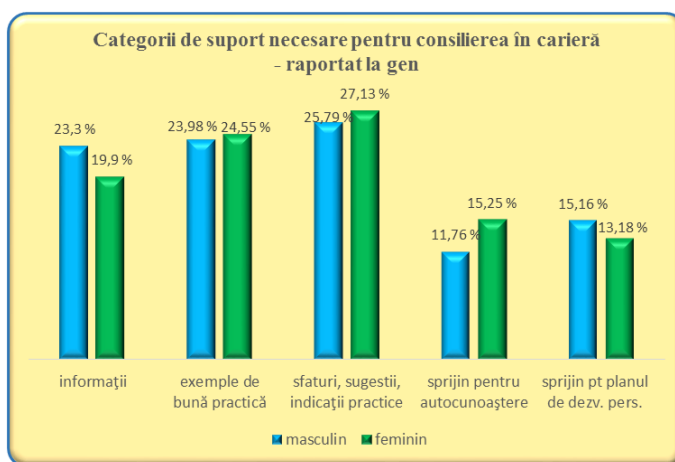

Receptivitatea elevilor din Țările Baltice față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de mediul de rezidență.

IV.4.3.3. Categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la gen

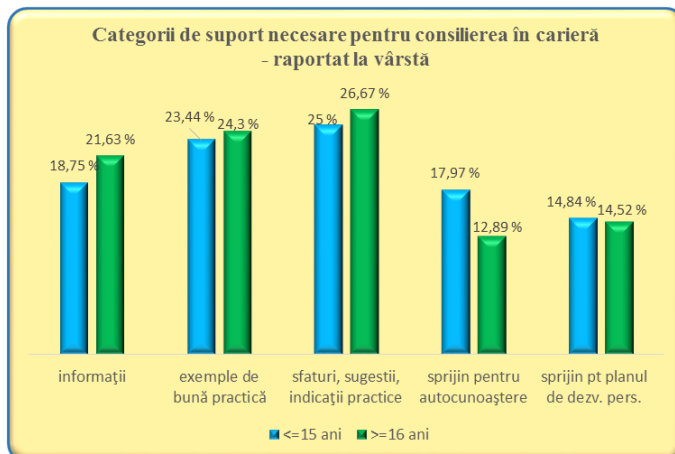
(TB):

Receptivitatea elevilor din Țările Baltice față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de gen.

IV.4.3.4. Categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ frecvențele relative de selectare a celor cinci categorii de suport necesare prin consilierea în carieră raportat la intervalul de vârstă (TB):

În ceea ce privește influența vârstei asupra preferințelor elevilor din Țările Baltice referitor la categoriile de suport asociate consilierii în carieră se remarcă două tendințe specifice: nevoia de informații și respectiv de sfaturi, indicații practice crește odată cu vârsta, în timp ce nevoia de sprijin pentru autocunoaștere scade.

IV.5. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră

Ultima categorie de informații solicitate de la elevii care au răspuns chestionarului face referire la necesitatea percepută a informațiilor corespunzătoare

diferitor teme specifice consilierii în carieră, întrebarea specifică adresată elevilor fiind:

În tabelul următor sunt prezentate mai multe domenii asociate consilierii în carieră. Te rugăm să precizezi, pentru fiecare domeniu în parte, cât de necesare sunt informațiile corespunzătoare pentru consilierea ta în carieră (încercuiește numărul corespunzător răspunsului tău pentru fiecare rând din tabel)

Temele prezentate elevilor pentru a fi evaluate au fost:

☞ Domeniul autocunoaștere: stima de sine și cunoașterea de sine; aptitudini și abilități; valori și interese; comunicarea și deprinderile de comunicare eficientă; comunicarea în carieră;

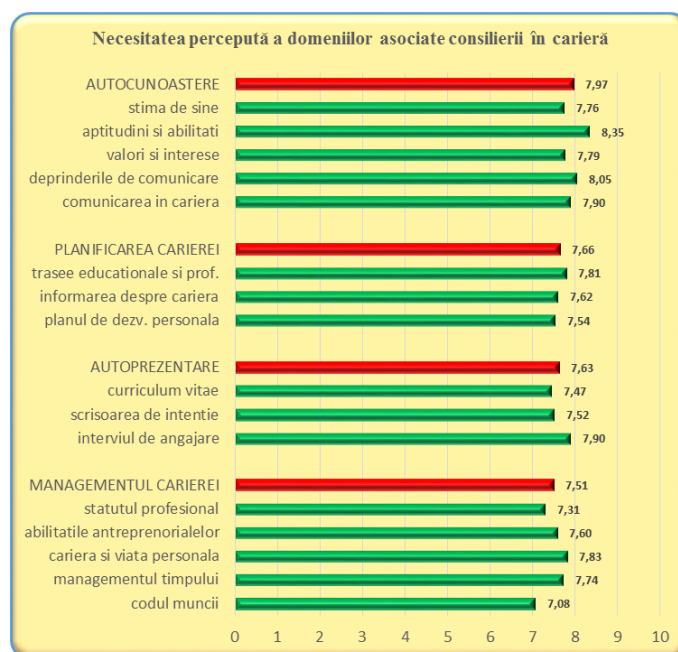
☞ Domeniul planificarea carierei: trasee educaționale și profesionale; informarea despre carieră și surse de informații; planul de dezvoltare personală și planul de carieră;

☞ Domeniul autoprezentare: curriculum vitae; scrisoarea de intenție și scrisoarea de motivație; interviul de angajare și prezentarea la interviu;

☞ Domeniul managementul carierei: statutul profesional: angajat vs. întreprinzător; abilitățile antreprenoriale și dezvoltarea lor; cariera și viața personală; managementul timpului; codul muncii și aspecte legale.

Scala de evaluare a fost una în 10 trepte, de la 1 – deloc important, la 10 – foarte important.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii și cele 16 teme asociate consilierii în carieră (TB):

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii din Țările Baltice sunt:

1. Domeniul autocunoaștere:

- ☞ Aptitudini și abilități
- ☞ Deprinderile de comunicare
- ☞ Comunicarea și specificul comunicării în carieră
- ☞ Valori și interese
- ☞ Stima de sine și imaginea de sine

2. Domeniul planificarea carierei

- ☞ Trasee educaționale și profesionale

3. Domeniul autoprezentare

- ☞ Interviu de angajare

4. Domeniul managementul carierei

- ☞ Cariera și viața personală
- ☞ Managementul timpului

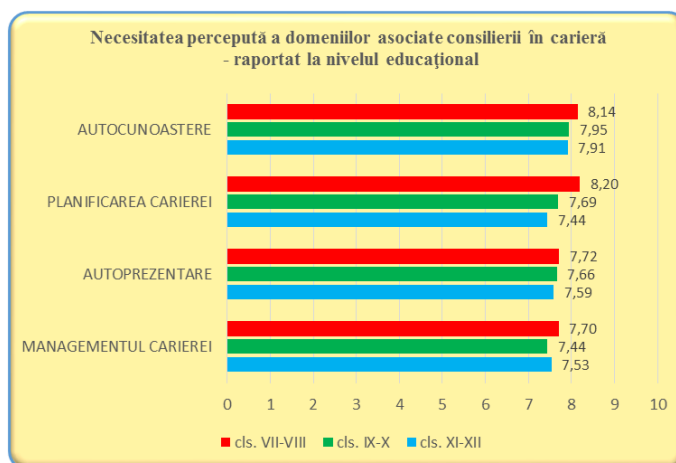
De remarcat este evaluarea pozitivă a domeniului autocunoaștere, evaluare contrastantă cu informațiile anterioare cu privire la categoriile de suport necesare elevilor din Țările Baltice (sprijinul pentru autocunoaștere fiind cea mai puțin prezentă dintre cele cinci categorii prezentate elevilor). Această diferență este datorată conceptualizării „autocunoașterii”: această latură a consilierii nu este considerată importantă atunci când întrebarea utilizează conceptul ca atare, dar devine foarte importantă atunci când întrebarea face referire la aspecte concrete, atunci când operaționalizează conceptul, aspect care sugerează un grad redus de familiarizare a elevilor din Țările Baltice cu conceptul de consiliere pentru autocunoaștere.

În același timp putem remarca faptul că tema asociată consilierii în carieră considerată cea mai importantă de elevii din Țările Baltice este „aptitudini și abilități” din domeniul autocunoaștere, ceea ce argumentează o dată în plus interesul elevilor din acest spațiu educațional pentru autocunoaștere.

Pentru elevii din Țările Baltice este mai dificil de realizat o ierarhie clară a domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră, evaluările realizate asupra celor 4 domenii și 16 teme fiind în mare măsură similare (poate cu excepția temei „codul muncii”, cea mai puțin interesantă temă pentru elevi). Această tendință de evaluare reflectă un interes generalizat pentru toate temele consilierii în carieră, nefiind încă suficient cristalizate preferințele elevilor în acest domeniu.

IV.5.1. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la nivelul educațional

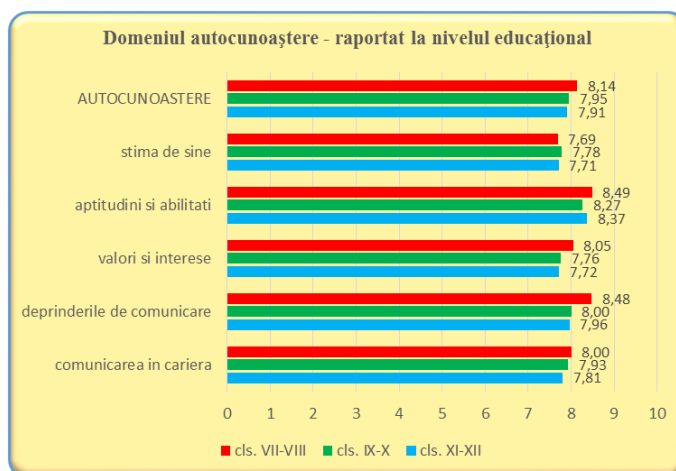
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la nivelul educațional (TB):

În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra necesității percepute a celor patru domenii asociate consilierii în carieră, singura influență sistematică este scăderea gradului de interes față de domeniul planificarea carierei odată cu trecerea la un nivel educațional superior, probabil ca o reflectare a asumării de către elevi a progreselor realizate în acest domeniu în nivelurile educaționale anterioare.

IV.5.1.1. Domeniul autocunoaștere

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la nivelul educațional (TB):

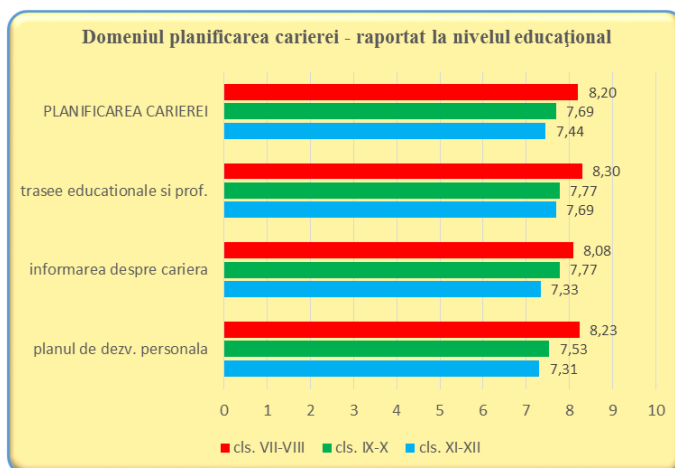
În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra necesității percepute a celor cinci teme din domeniul autocunoaștere se remarcă un interes mai mare acordat de elevii din clasele VII-VIII pentru temele „aptitudini și abilități”, „valori și interese” și „deprinderile de comunicare” comparativ cu elevii de clasele IX-X și respectiv XI-XII (fără ca între aceste ultime două grupe experimentale să fie diferențe relevante).

Interesul elevilor din Țările Baltice pentru temele din domeniul autocunoaștere pare a fi mai mare la elevii de clasele VII-VIII, dară această tendință nu este relevantă

pentru toate temele din acest domeniu.

IV.5.1.2. Domeniul planificarea carierei

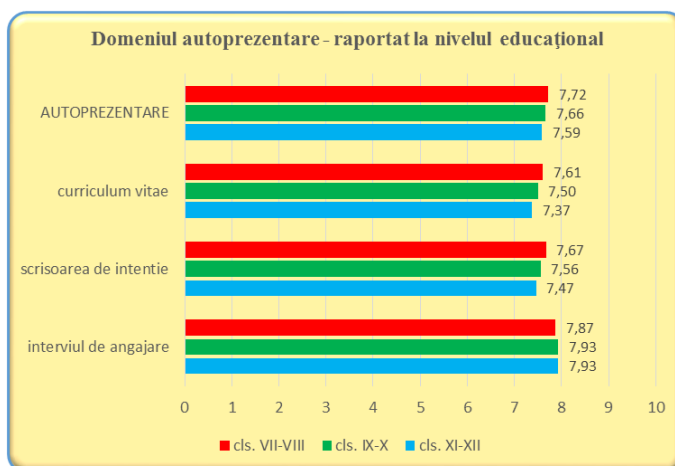
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la nivelul educațional (TB):

În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra necesității percepute a celor trei teme din domeniul planificarea carierei se constată faptul că tendința generală de scădere a interesului odată cu trecerea la un nivel educațional superior este semnificativă pentru toate cele trei teme din acest domeniu.

IV.5.1.3. Domeniul autoprezentare

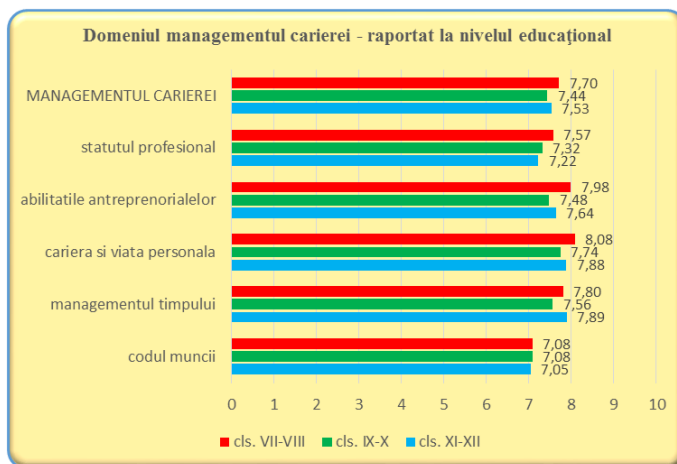
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la nivelul educațional (TB):

Influența nivelului educațional asupra necesității percepute a celor trei teme din domeniul autoprezentare nu este relevantă pentru niciuna dintre aceste teme.

IV.5.1.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la nivelul educațional (TB):

În ceea ce privește influența nivelului educațional asupra necesității percepute a celor cinci teme din domeniul managementul carierei se constată absența unor tendințe semnificative și sistematice de condiționare, în pofida interesului mai mare acordat de elevii de clasele VII-VIII temei „abilități antreprenoriale”.

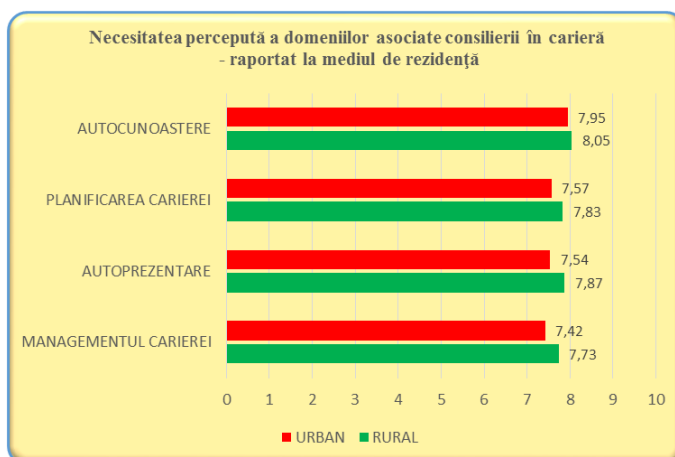
Influența nivelului educațional asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este destul de limitată:

↪ interesul față de domeniul planificarea carierei scade odată cu trecerea la un nivel educațional superior; tendința generală de scădere a interesului odată cu trecerea la un nivel educațional superior este semnificativă pentru toate cele trei teme din acest domeniu.

↪ există un interes mai mare acordat de elevii din clasele VII-VIII pentru temele „aptitudini și abilități”, „valori și interese” și „deprinderile de comunicare” comparativ cu elevii de clasele IX-X și respectiv XI-XII.

IV.5.2. Evaluarea necesității domeniilor consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență

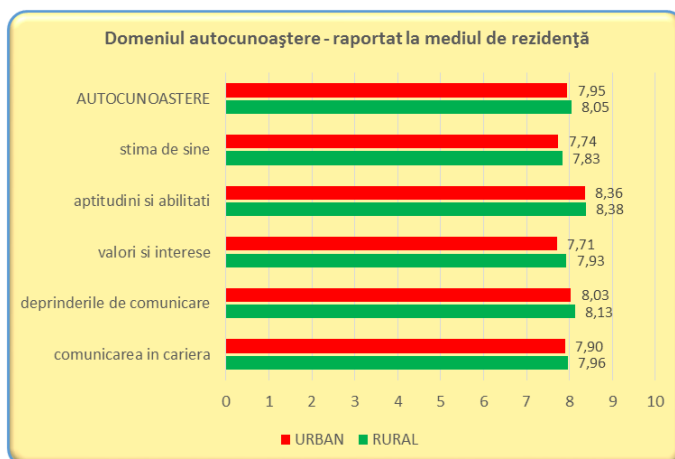
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la mediul de rezidență (TB):

Necesitatea percepută a celor patru domenii asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ raportat la mediul de rezidență, deși există o ușoară tendință a elevilor din rural de a valoriza mai mult domeniile planificarea carierei, autoprezentare și managementul carierei comparativ cu elevii din urban.

IV.5.2.1. Domeniul autocunoaștere

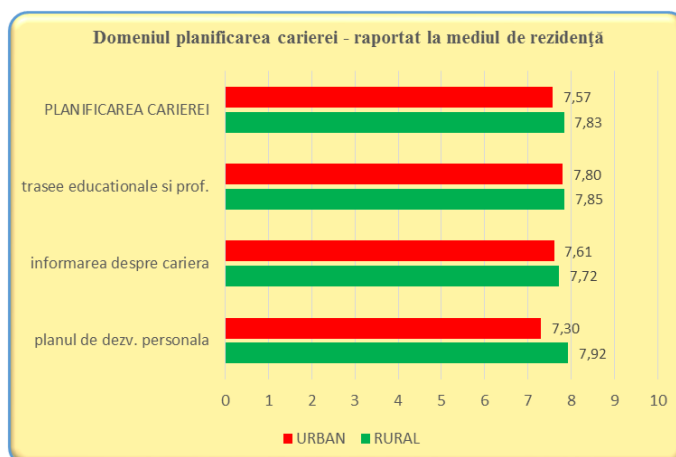
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la mediul de rezidență (TB):

Influența mediului de rezidență asupra necesității percepute a celor cinci teme din domeniul autocunoaștere nu este semnificativă pentru nici una dintre aceste teme.

IV.5.2.2. Domeniul planificarea carierei

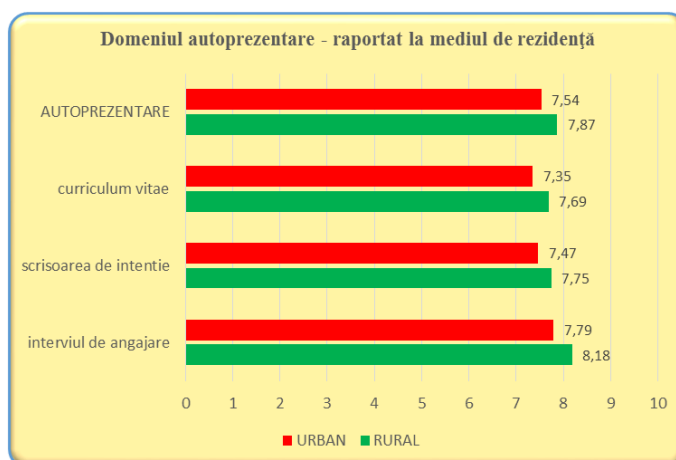
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la mediul de rezidență (TB):

Influența mediului de rezidență asupra necesității percepute a celor trei teme din domeniul planificarea carierei este relevantă doar în cazul temei „planul de dezvoltare personală”, percepută ca fiind mai importantă de elevii din mediul rural.

IV.5.2.3. Domeniul aut prezentare

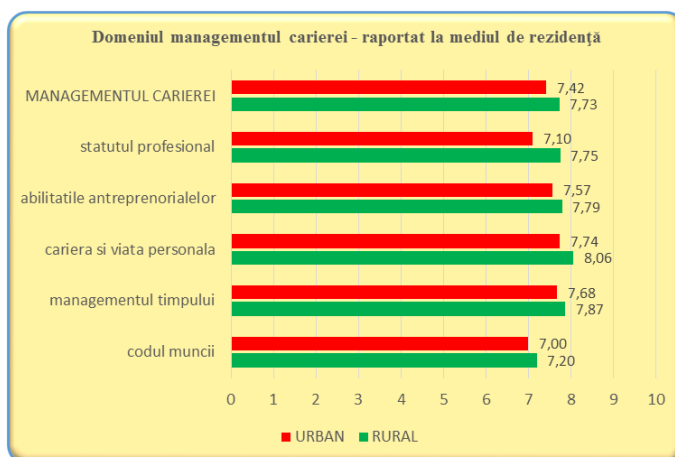
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul aut prezentare, raportat la mediul de rezidență (TB):

Interesul elevilor din Țările Baltice față de cele trei teme din domeniul aut prezentare este mai ridicat în cazul elevilor din mediul rural comparativ cu cei din mediul urban, în special în cazul temei „interviul de angajare”.

IV.5.2.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la mediul de rezidență (TB):

Interesul elevilor din Țările Baltice față de cele cinci teme din domeniul managementul carierei tinde să fie mai ridicat în cazul elevilor din mediul rural comparativ cu cei din mediul urban, în special în cazul temei „statutul profesional” și „cariera și viața personală”.

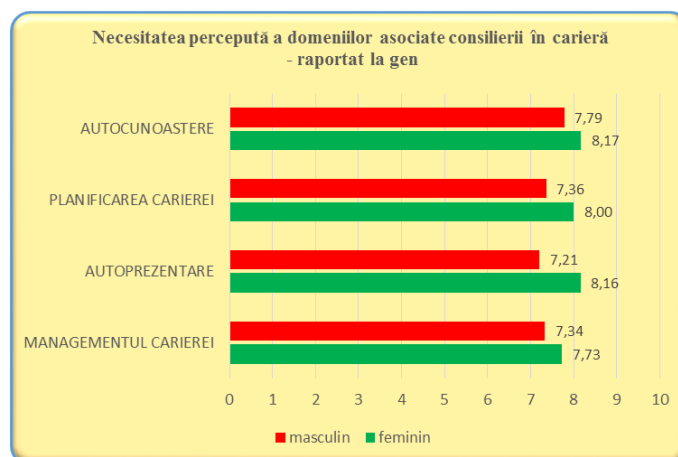

Influența mediului de rezidență asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră cuprinde două tendințe specifice:

- ☞ interesul față de cele trei teme din domeniul autoprezentare este mai ridicat în cazul elevilor din mediul rural comparativ cu cei din mediul urban, în special în cazul temei „interviul de angajare”;
- ☞ interesul față de cele cinci teme din domeniul managementul carierei tinde să fie mai ridicat în cazul elevilor din mediul rural comparativ cu cei din mediul urban, în special în cazul temei „statutul profesional” și „cariera și viața personală”.

IV.5.3. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la gen

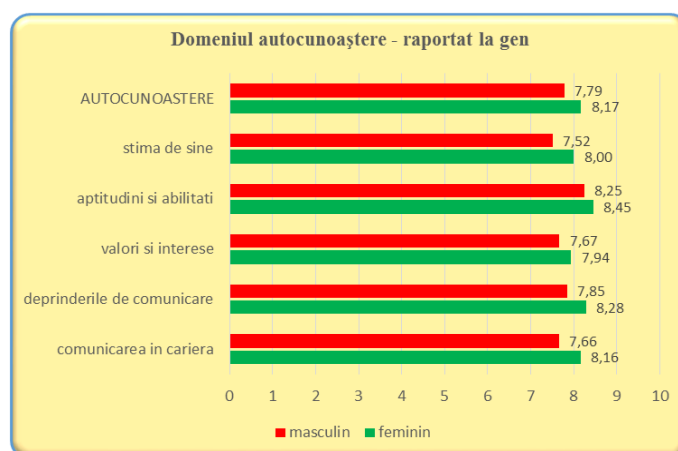
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la gen (TB):

Există o tendință generală a fetelor din Țările Baltice de a evalua mai pozitiv toate cele patru domenii asociate consilierii în carieră comparativ cu băieții, dar această tendință este relevantă doar în cazul domeniului „autoprezentare”.

IV.5.3.1. Domeniul autocunoaștere

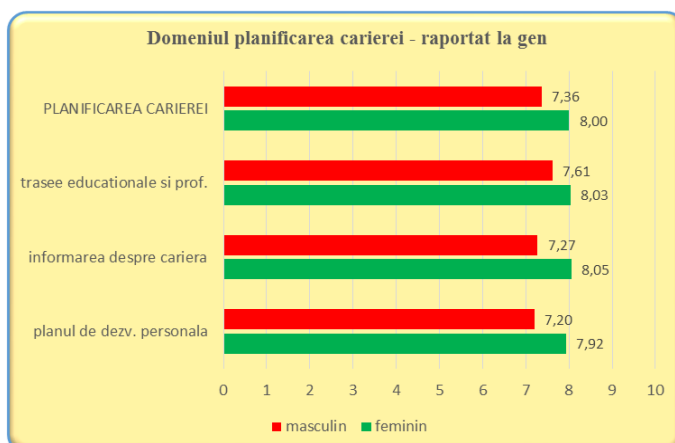
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la gen (TB):

Există o tendință generală a fetelor din Țările Baltice de a evalua mai pozitiv toate cele cinci teme din domeniul autocunoaștere comparativ cu băieții, dar această tendință este relevantă doar în cazul temelor „stima de sine”, „deprinderile de comunicare” și „comunicarea în carieră”.

IV.5.3.2. Domeniul planificarea carierei

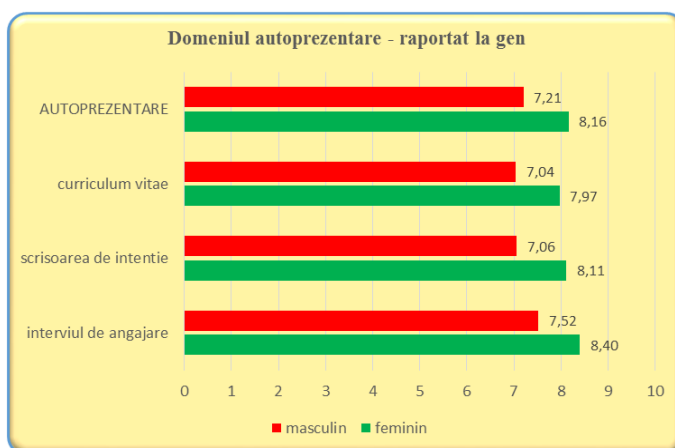
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul planificarea carierei, raportat la gen (TB):

Există o tendință generală a fetelor din Țările Baltice de a evalua mai pozitiv toate cele trei teme din domeniul planificarea carierei comparativ cu băieții, dar această tendință este relevantă mai ales în cazul temelor „informarea despre carieră” și „planul de dezvoltare personală”.

IV.5.3.3. Domeniul autoprezentare

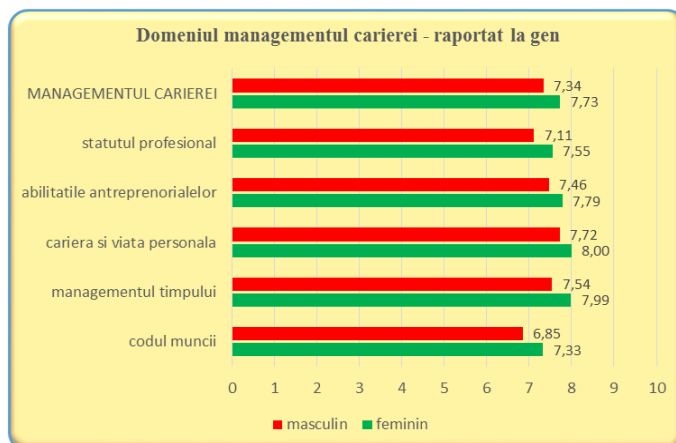
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la gen (TB):

Există o tendință generală a fetelor din Țările Baltice de a evalua mai pozitiv toate cele trei teme din domeniul autoprezentare comparativ cu băieții, această tendință fiind relevantă pentru fiecare dintre aceste teme.

IV.5.3.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la gen (TB):

Există o tendință generală a fetelor din Țările Baltice de a evalua mai pozitiv toate cele cinci teme din domeniul managementul carierei comparativ cu băieții, această tendință fiind relevantă în special pentru temele „managementul timpului” și „codul muncii”.

Influența genului asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este manifestă printr-o tendință generală a fetelor de a realiza evaluări în general mai pozitive decât băieții, însă această tendință este relevantă doar pentru anumite teme:

☞ domeniul autocunoaștere: fetele acordă temelor „stima de sine”, „deprinderile de comunicare” și „comunicarea în carieră” o importanță mai mare decât băieții;

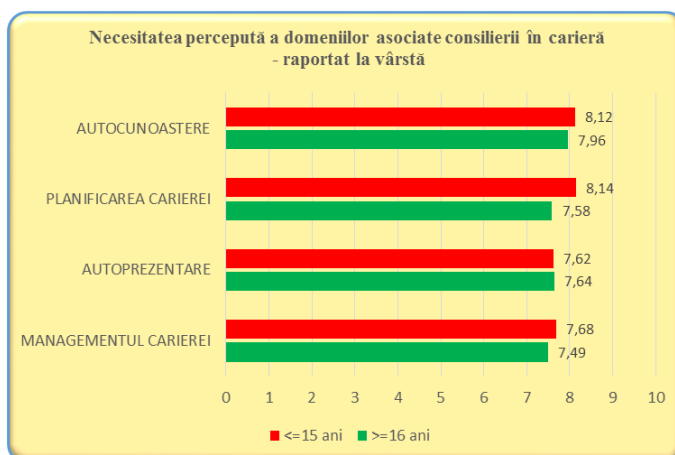
☞ domeniul planificarea carierei: fetele acordă temelor „informarea despre carieră” și „planul de dezvoltare personală” o importanță mai mare decât băieții;

☞ domeniul autocunoaștere: fetele acordă tuturor celor trei teme din acest domeniu o importanță mai mare decât băieții;

☞ domeniul managementul carierei: fetele acordă temelor „managementul timpului” și „codul muncii” o importanță mai mare decât băieții.

IV.5.4. Evaluarea necesității domeniilor asociate consilierii în carieră raportat la vârstă

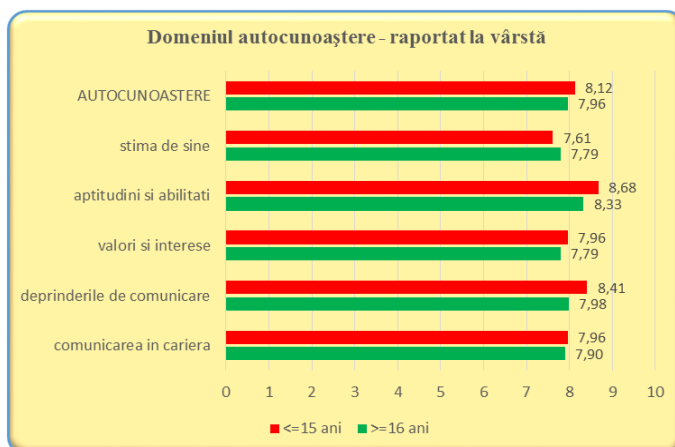
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 4 domenii asociate consilierii în carieră raportat la intervalul de vârstă (TB):

În ceea ce privește influența vârstei asupra necesității percepute a celor patru domenii asociate consilierii în carieră, relevant este doar efectul asupra evaluării domeniului planificarea carierei, considerat mai puțin necesar de elevii de vârstă mai mare.

IV.5.4.1. Domeniul autocunoaștere

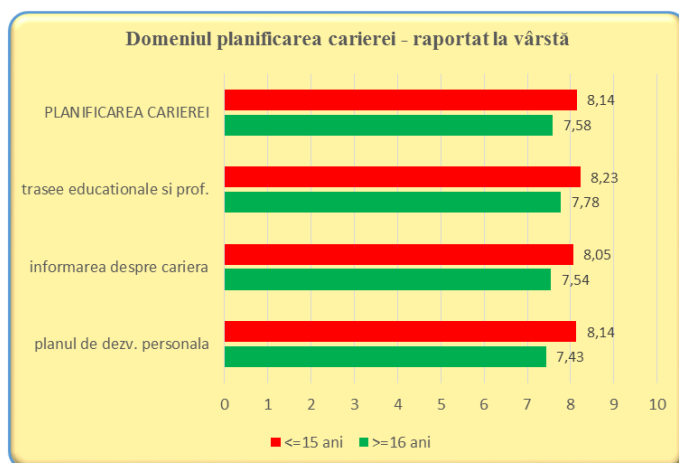
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul autocunoaștere, raportat la intervalul de vârstă (TB):

În cazul elevilor din Țările Baltice, necesitatea percepută a celor cinci teme din domeniul autocunoaștere este independentă de vârstă.

IV.5.4.2. Domeniul planificarea carierei

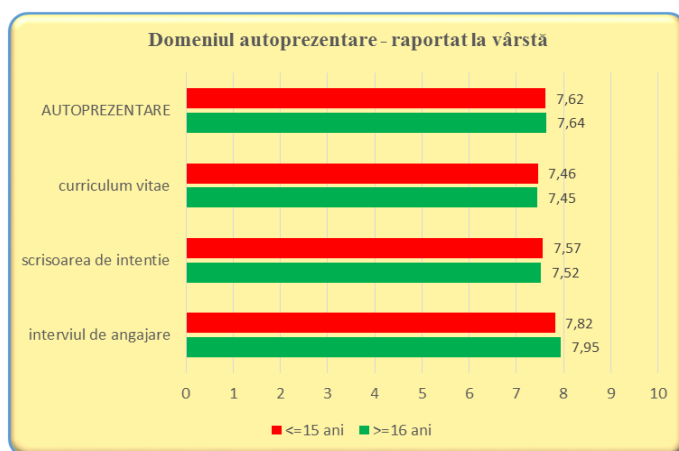
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din dom. planificarea carierei, raportat la intervalul de vârstă (TB):

În ceea ce privește influența vârstei asupra necesității percepute a celor trei teme din domeniul planificarea carierei, tendința generală de scădere a interesului odată cu creșterea în vârstă este relevantă pentru fiecare dintre aceste trei teme.

IV.5.4.3. Domeniul autoprezentare

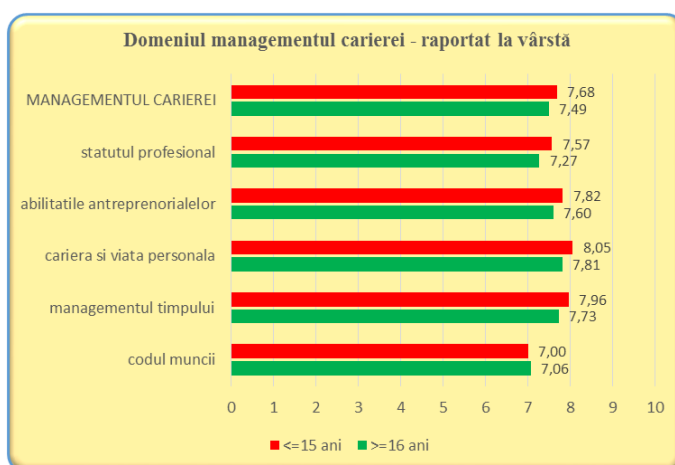
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 3 teme din domeniul autoprezentare, raportat la intervalul de vârstă (TB):

În cazul elevilor din Țările Baltice, necesitatea percepută a celor trei teme din domeniul autoprezentare este independentă de vârstă.

IV.5.4.4. Domeniul managementul carierei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de elevii chestionați pentru cele 5 teme din domeniul managementul carierei, raportat la intervalul de vârstă (TB):

În cazul elevilor din Țările Baltice, necesitatea percepută a celor cinci teme din domeniul managementul carierei este independentă de vârstă.

Influența vârstei asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este destul de redusă, fiind limitată la influența relevantă asupra evaluării domeniului planificarea carierei: interesul pentru acest domeniu scade odată cu creșterea în vârstă; această tendință este relevantă pentru toate trei temele din acest domeniu.

IV.6. Concluzii

IV.6.1. Accesul la servicii de consiliere în carieră în Țările Baltice

Accesul direct la servicii de consiliere în carieră al elevilor din Țările Baltice este destul de limitat, în condițiile în care aproape 40% dintre aceștia nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră; totuși, aproximativ 18% dintre elevii respondenți cunosc faptul că au acces direct la serviciile unui consilier școlar specializat, aspect care reflectă numărul crescut al specialiștilor în consiliere în carieră angajați în școlile din acest spațiu educațional (ținând cont de faptul că serviciile private sunt aproape inexistente în acest domeniu).

Ponderea elevilor care nu au participat la activități de consiliere în carieră este suficient de mare și în Țările Baltice, mai mult de 40% dintre elevii investigați precizând acest lucru și subliniind necesitatea continuării eforturilor de continuare a dezvoltării serviciilor publice de consiliere în carieră în acest spațiu educațional. De remarcat este ponderea relativ mare a elevilor care au participat inclusiv la activități individuale (17%), consecință a numărului în creștere a specialiștilor în consiliere în carieră angajați în școlile din acest spațiu educațional.

Analizând comparativ răspunsurile elevilor din Țările Baltice cu privire la accesul la servicii de consiliere (aprox. 40% nu au acces) și cu privire la participarea anterioară la astfel de activități (aprox. 40% nu au participat) putem să constatăm faptul că marea majoritate a elevilor care au acces la servicii de consiliere în carieră au și accesat aceste servicii și au participat la activități specifice, ceea ce reflectă un grad mare de interes al elevilor față de consilierea și orientarea în carieră. Acest grad mare de accesibilitate și interes se poate datora și angajării unor consilieri în carieră specializați, care realizează doar astfel de activități, domeniul „consiliere în carieră” fiind mai bine delimitat în reprezentările sociale ale elevilor.

IV.6.2. Necesitatea percepută a serviciilor de consiliere în carieră în Țările Baltice

Nevoia subiectivă a elevilor din Țările Baltice de a fi asistați de un specialist în alegerea traseului educațional și profesional este destul de ridicată, aproape jumătate dintre elevii chestionați precizând că au nevoie de sprijinul unei persoane specializate.

Ponderea elevilor care consideră că este suficient ajutorul cadrelor didactice este destul de mică (sub 15%), ceea ce reflectă percepția separării rolurilor diferiților actori educaționali cu care interacționează copiii. Importanța familiei / prietenilor pentru alegerea carierei este destul de mare, dar în același timp și obținerea informațiilor necesare pentru alegerea carierei din mediul online este foarte populară în rândul elevilor din Țările Baltice.

Ponderea elevilor care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este relativ mare în Țările Baltice, aproape jumătate dintre elevi declarând că nu și-au planificat în nici un fel viitorul educațional și profesional. Dintre cei care au realizat totuși un astfel de plan, doar 5% l-au realizat cu ajutorul unui specialist, în timp ce marea majoritate au doar un plan personal constituit din idei generale.

Răspunsurile elevilor din Țările Baltice subliniază nevoia lor de a fi asistați de un specialist în eforturile de realizare a planului de dezvoltare personală / planului de carieră și argumentează importanța concentrării eforturilor sistemelor educaționale pe dezvoltarea acestor servicii specifice. Faptul că mai mult de jumătate dintre respondenți și-au construit singuri un plan de dezvoltare personală confirmă interesul crescut al elevilor față de planificarea traseului educațional și profesional ulterior și reflectă implicit o solicitare a acestora pentru a beneficia de servicii de consiliere în carieră adaptate.

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră, elevii din Țările Baltice se focalizează cu predilecție asupra obținerii unor sfaturi, sugestii și indicații practice, asupra obținerii unor exemple de bune practici și respectiv informații relevante pentru consilierea în carieră. Astfel, preferințele elevilor se concentrează atât pe aspecte subiective – sfaturi și sugestii, cât și pe aspecte obiective – preluarea unor informații științifice și exemple de bună practică, argumentând o dată în plus complexitatea demersurilor de consiliere în carieră

IV.6.3. Oportunitatea furnizării online a serviciilor de consiliere în carieră în Țările Baltice

Mai mult de 60% dintre elevii din Țările Baltice chestionați ar prefera să fie consiliați în carieră prin intermediul unor site-uri specializate, aspect care este explicabil atât prin evitarea deplasărilor la un consilier în carieră (indisponibil în toate unitățile școlare), cât și prin disponibilitatea acestor resurse la orice moment, fără ca elevii să mai fie nevoiți să-și sincronizeze programul cu cel al consilierului în carieră. Acest aspect confirmă și ponderea relativ ridicată a elevilor din acest spațiu educațional care utilizează deja internetul pentru a identifica informațiile relevante pentru alegerea și planificarea carierei.

Receptivitatea elevilor din Țările Baltice față de soluțiile online de consiliere în carieră este suficient de ridicată încât să justifice dezvoltarea unor astfel de resurse educaționale deschise, platforma de consiliere în carieră dezvoltată prin proiectul ICT4RoCc fiind un posibil astfel de răspuns.

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră,, transmiterea unor informații științifice și a unor exemple de bună practică este realizabilă online la standarde ridicate de eficiență, însă sfaturile și indicațiile practice sunt mai degrabă condiționate de interacțiunea față în față cu un consilier școlar și cunoașterea aprofundată a elevului consiliat de către consilier, ceea ce argumentează o dată în plus complementaritatea soluțiilor digitale cu cele tradiționale și interacțiunea directă consilier-consiliat.

IV.6.4. Domenii de interes în privința consilierii în carieră în Țările Baltice

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii din Țările Baltice sunt:

1. Domeniul autocunoaștere: aptitudini și abilități; deprinderile de comunicare; comunicarea și specificul comunicării în carieră; valori și interese; stima de sine și imaginea de sine.
2. Domeniul planificarea carierei: trasee educaționale și profesionale.
3. Domeniul autoprezentare: interviul de angajare.
4. Domeniul managementul carierei: cariera și viața personală; managementul timpului.

De remarcat este evaluarea pozitivă a domeniului autocunoaștere, evaluare contrastantă cu informațiile anterioare cu privire la categoriile de suport necesare elevilor din Țările Baltice (sprijinul pentru autocunoaștere fiind cea mai puțin prezentă dintre cele cinci categorii prezentate elevilor). Această diferență este datorată conceptualizării „autocunoașterii”: această latură a consilierii nu este considerată importantă atunci când întrebarea utilizează conceptul ca atare, dar devine foarte importantă atunci când întrebarea face referire la aspecte concrete, atunci când operaționalizează conceptul, aspect care sugerează un grad redus de familiarizare a elevilor din Țările Baltice cu conceptul de consiliere pentru autocunoaștere.

În același timp putem remarca faptul că tema asociată consilierii în carieră considerată cea mai importantă de elevii din Țările Baltice este „aptitudini și abilități” din domeniul autocunoaștere, ceea ce argumentează o dată în plus interesul elevilor din acest spațiu educațional pentru autocunoaștere.

Pentru elevii din Țările Baltice este mai dificil de realizat o ierarhie clară a domeniilor și temelor asociate consilierii în carieră, evaluările realizate asupra celor 4 domenii și 16 teme fiind în mare măsură similare (poate cu excepția temei „codul muncii”, cea mai puțin interesantă temă pentru elevi). Această tendință de evaluare reflectă un interes generalizat pentru toate temele consilierii în carieră, nefiind încă suficient cristalizate preferințele elevilor în acest domeniu.

